

Az a hálás utókor!?

Lestár Péter nem akármilyen polgármestere volt a városnak, tekintve, hogy neve Kecskemét történetének egyik legfényesebb fejezetét jegyzi. Pedig a 61 éves korában e tisztségre került férfiú - mozgássérült volt. Mégis a képelete szárnyalt, amikor újjáálmodta a várost. Természetesen az álmok kevesek, ha nincs gazdasági erő a megvalósításukhoz. Lestár polgármester úrnak összejötték a dolgok. A Városháza, a színház, iskolák, laktanyák, a szokatlanul széles Rákóczi út... Kecskemét város lett. S bár naponta szemünk előtt a múltnak ez a dicső fejezete, amúgy eléggé elfelejtkezett a köztudat Lestár Péterről. Halála a nagy millenniumi ünnepláz (1896) idejére esett, s csak 1905-re jutott a város képviselőtestülete arra a döntésre, hogy szobrot állítsanak emlékére. Ehhez képest nyolc évtized múltán kerül t szoborportréja a nevét viselő térre, s ahogy Heltai Nándortól tudjuk, afféle kompromisszumként. Egy festő szobrát "takarították" el a város akkor korifeusai azzal az indokkal, hogy a Lestár téren márcsak ne egy piktor szobra álljon! A Fényes Adolf szobor mánapság tehát raktárban porosodik. Biztonságban. Persze egyetlen szobor se azért készül, hogy ilyen sorsra jusson. Alkalom nyílna Lestár Péter iránt is újfent kifejezni az utókor a tiszteletét, hiszen Juhász István nyugalmazott városi főmérnök két teljes órai levéltári kutatással megke-reste a polgármester szülőházát, jobban mondva, annak helyét. Gáláns gesztus lenne a mostani városatyáktól, ha Lestár polgármester úrnak megajánlanának egy emléktáblát. Példája követéséről nem is szólva...

(Írásunk a 6. oldalon.)

Az informatikus-képzésért

Pokorni Zoltán bemutatót tart dr. Szabó András főigazgatónak

Huszonöt munkahelyes számítógépes laboratóriumot adott át áprilisban a Kecskeméti Főiskola Műszaki Karán Pokorni Zoltán oktatási miniszter. Ezzel jelképesen további tíz felsőfokú intézmény hasonló laboratóriumát is felavatta, amelyeket a minisztérium 115 millió forintos pályázati támogatásából szerelhettek fel a pályázók.

Az informatikusok képzésére fordított pénz három-négy éven belül megtérül, mondta a miniszter avató beszédében. A tárca célja, hogy a felsőoktatásban bővítse az informatikus képzést, 2002 szeptemberéig pedig kötelezővé tegye az alapfokú számítógépes ismeretek oktatását a felsőfokú oktatási intézményekben.

A Kecskeméti Főiskola műszaki informatikai szakán a 2000-2001-es tanévben a központi keretszámon felül felvett mintegy száz hallgatóval együtt 298 diák kezdte meg tanulmányait. E többletlétszám ok-

tatási feltételeit hivatott javítani a legkorszerűbb gépekből álló, központi szerverrel kiépített új labor. A laboratórium avatása után a miniszter a szeptembertől igényelhető diákhitelről tartott előadást a Kertészeti Karon. A diákhitel minden magyar állampolgárságú, első diplomáját szerző hallgató igénybe veheti nappali, levelező és esti képzésben egyaránt, állami finanszírozású és önköltséges oktatási formában is. A hitel összege évente 210 ezer forint. Visszafizetni munkába álláskor kell, a törlesztő részlet a kereset 6 százaléka lehet, a kamat 12,5-13 százaléka. A kormány szándéka, hangsúlyozta a miniszter, hogy egy korosztály 50 százalékat felsőfokú végzettséghez juttassa. E cél 2006-2010 között látszik elérhetőnek. Ma ez az arány 35, az Európai Unióban pedig 42 százalék. A diákhitelre vonatkozó törvényt a parlamentnek kell elfogadnia.

atási feltételeit hivatott javítani a legkorszerűbb gépekből álló, központi szerverrel kiépített új labor.

A laboratórium avatása után a miniszter a szeptembertől igényelhető diákhitelről tartott előadást a Kertészeti Karon. A diákhitel minden magyar állampolgárságú, első diplomáját szerző hallgató igénybe veheti nappali, levelező és esti képzésben egyaránt, állami finanszírozású és önköltséges oktatási formában is. A hitel összege évente 210 ezer forint. Visszafizetni munkába álláskor kell, a törlesztő részlet a kereset 6 százaléka lehet, a kamat 12,5-13 százaléka. A kormány szándéka, hangsúlyozta a miniszter, hogy egy korosztály 50 százalékat felsőfokú végzettséghez juttassa. E cél 2006-2010 között látszik elérhetőnek. Ma ez az arány 35, az Európai Unióban pedig 42 százalék. A diákhitelre vonatkozó törvényt a parlamentnek kell elfogadnia.

Városi zárszámadás 2000

Tizenkétfemilliárd forint kiadása, 13 milliárd forint bevétele volt tavaly a kecskeméti önkormányzatnak. Röviden és velősen ennyi a lényege a 2000 évi költségvetési zárszámadásnak, de a kép azért ennél árnyaltabb.

A könyvvizsgálói jelentés szerint az önkormányzat tavaly megőrizte likviditását, kötelezettségeit, adósságszolgálatát időben teljesítette. Likviditási hitel felvételére többször került sor, egyes időszakban ez a helyzet folyamatosan fennállt. Az eladósodottság mértéke az előző évi szinthez képest csökkent, de nagyságrendje még mindig figyelmet igényel.

A felhalmozási kiadások meghaladták a felhalmozási bevételek szintjét, azaz vagyonnövekedés következett be. A felhalmozás aránya az összes kiadáson belül 11 százalék, ami magasabb az előző évinél, amikor is 9 százalék volt.

Mint a könyvvizsgálói jelentésben olvasható, az önkormányzat vagyoni helyzete javult, a vagyonszegesség nőtt, ugyanakkor a költségvetés helyzete, a 2001-ben fennálló, már ismert költségvetési hiány szükségessé teszi a feladatellátás- és szervezeti rendszer átalakítását, az intézményrendszer működésének racionalizálását.

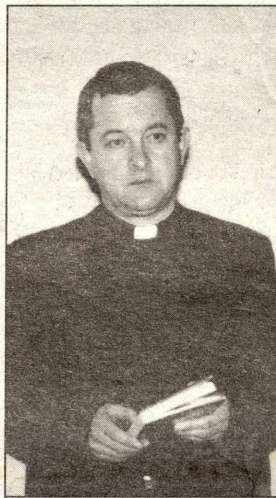
A polgári koalíció képviselői szerint a ta-

valy évi sikeres volt, és megteremtette az ideji fejlesztések alapját. Az ellenzékiek szerint szerények az eredmények, és a város nem teljesítette, amit eltervezett. A felhalmozási (fejlesztési-beruházási) terv csak ötven százalékban teljesült. Ennek oka, mondta Jánosi István alpolgármester a közgyűlési vitában, hogy a tavaly elnyert 2 milliárd forint pályázati támogatás nagy része csak idén kerül Kecskemétre. Váci Tamás (MSZP) szerint így hát a város kétszer lehet büszke: egyszer, amikor nyer, és egyszer, amikor végre elkezd a beruházást. A városi adóbevételek táblázatát a 4. oldalon közöljük.

Egyházi jubileum

Épülő és megújuló templomok, újra öntendő harangok, egyházi kiadványok és gazdag kulturális, ifjúsági programok fémjelzik majd a Kalocsa-Kecskeméti Egyházmegye jubileumi évét, amely 2001 augusztus 20-án kezdődik Kecskeméten a Szent István szobor avatásával és 2002 szeptemberéig tart, - tudtuk meg Bábel Balázs érsektől az április 5-én tartott sajtótájékoztatón. A történelmi dokumentumok alapján ugyanis a Kalocsai Érsekség megalapítása nagy valószínűséggel 1002-ben történt. Az egyházmegye méltó szellemi és tárgyi emléket kíván állítani az ezeréves jubileum alkalmából.

A Czollner téri Szent Erzsébet templom külső és belső teljes felújításának tervéről és a templom történetéről Farkas László érseki helynök és Bárkányi Ernő templomigazgató adott tájékoztatást. A templom 1825-26-ban épült a Czollner család támogatásából, neoklasszicista stílusban. Először a tanyai lelkeszségek központjaként működött, majd 1912-ben az angolkisasszonyok letelepítésével a rend is csatlakozott a templomhoz, amely szolgálta a városrész egyre gyarapodó lakosságát is. Az idő, a hívek folyamatos támogatása mellett is megviselte a templomot, bár az utóbbi években is történtek jelentős belső munkálatok, mint például a szil-

Bábel Balázs érsek

Czollner téri Alapítvány támogatására is.

A jubileumi év keretében kiemelt feladatok közé tartozik még a széchenyivárosi Szent Család templom befejezése, a dunavecsei templom építése, az újsolti és kisizsáki kápolna, valamint a tompai Szent Anna templom felújítása és a kalocsai harangok újraöntése is. Alapos feltáró és gyűjtő munkát igényel a még fellelhető egyházművészeti emlékek összegyűjtése, rendszerezése és az egyházmegye történetét feldolgozó kiadványok, hittanos vetélkedők és ifjúsági kulturális programok megszervezése is.

B. K.

Bazár a téren

A főtéri kirakodóvásárokat éveken át az Erdei Ferenc Művelődési Központ rendezte. Kézművesek, népművészek árulták saját készítésű portékáikat. Idén eltűntek a sátrak, húsvétkor a karácsonyi vásáron bemutatkozott, kutyaólnak nagy, pavilonnak kicsi bódék sorakoztak a főtéri sétányon. A szervezést átvette a KISOSZ, ami köztudottan nem a népművészek, hanem a kiskereskedők szervezete. Meg is látszott a kínálaton.

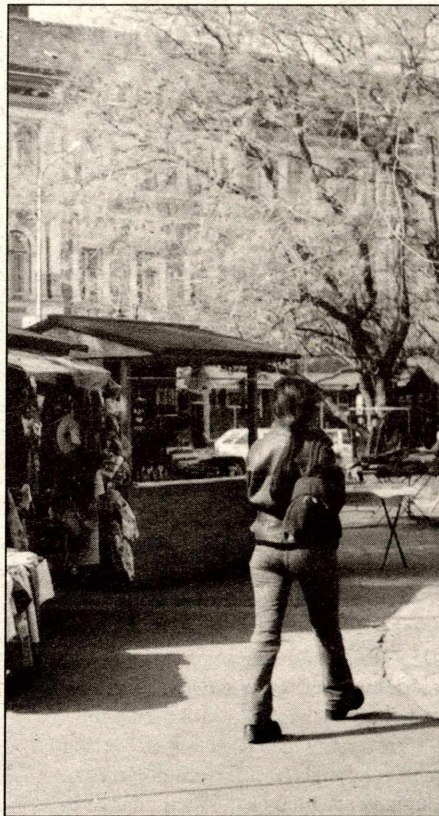
Lehetett venni csipkés bugyit és boxer alsót, nejlon pulcsit, tarka-barka pólókat és ingeket. Legszebb volt mégis a műanyag bögrécske kisdarazssal, mackócskával, ütyüri-pütyüri lóturókkal díszítve, meg a hetvenes évekbeli temetői műanyagkoszorúk alapanyagából készült szelforgó. Ezt már csak az X-lábú asztalra kitelepített turkáló tudta felülmúlni.

Saját készítésű portékát kínáló kézműves alig akadt. Ketten el is panaszták: csak úgy sikerült a húsvéti csapatba bekerülniük, hogy meghívás nélkül bemerészkedtek a rendezvényt megelőző megbeszélésre. Ahol figyelmükbe ajánlották, csak semmi izsgágaskodás, mostantól itt a kereskedőké a világ.

Kecskemét nagyon szeretné, ha sok kedves, vastag bukszájú turista keresné fel a várost. Kérdés, addig is, amíg épül gyógyközpont, látványfürdő, ötcillagos hotel, elegendő vonzerő-e a csipkés bugyi meg a darazsas műanyagbögre a főtéren?

A városnak vagy úgy másfél éve van a terület által elfogadott idegenforgalmi koncepciója. Ugyanakkor az idegenforgalmi adóból származó bevétel egy év alatt 25 százalékkal csökkent. A koncepció egyébként nem rossz, és sokszor szerepel benne a minőségi turizmus kifejezés. Mely kifejezés, bármily meglepő, nem azt jelenti, hogy a turistának kell minőséginek lenni.

-m-

Nem értek én már semmit

Itt van például ez a Danone nevű francia multinacionális cég. Pár hónapja megvásárolta a győri kekszgyárat, majd nemrégiben bejelentette, hogy megszünteti. Azt a gyárat, amelynek terméke idehaza már fogalomná vált, mondhatnám: imázst teremtett magának. A kormány meg csak vonogatta a vállát, már ha a kormánynak van válla, hogy ő gazdasági kérdésekbe nem szólhat bele. Akkor sem, ha minden megszüntetett gyár a munkanélküliség számát növeli? Akkor sem, ha a multik szemmel láthatóan csak piacot akarnak teremteni saját termékeiknek? Hiszen már tönkretették a magyar növényolajgyártást, a cukoripart, húsipart, a kohászatot, a konzervgyárakat, hogy csak találomra említsek néhányat. Kecskeméten megszűnt a nagy múltú a kádgyár, a reszelőgyár, a BRG, a Petőfi Nyomdát adják-veszik egymás között, apróra darabolják, s talán csak azért nem szüntetik meg, mert a külföldi tulajdonos odakint nyomdászai bajban vannak a magyar helyesírással.

Eközben persze építenek is: bevásárló központokat. Kecskeméten is van már négy vagy öt, az utóbbi időben már nem számolom, de az biztos, hogy én még egyikbe se tettem be a lábamat. Egyikben már jószerint csak a mozi működik, az is csak

azért, mert veszni hagyták a Városi Mozit, az Árpád Mozit, ahelyett, hogy korszerűsítették volna. Meg telerakták a várost autószalonnákkal, mintha attól tartanának, hogy ha egyetlen lenne, hosszú sorok kígyóznának előtte. Körülbelül ugyanez a helyzet a benzinkutakkal, ámbár abból egy tényleg kevés lenne, de ennyi meg sok. Ha így haladunk, lassan az egész országban megszűnik a termelés, mindenki csak kereskedni fog.

Nem értek én már semmit.

Eddig azt hittem, a kormányoknak az a dolguk, hogy országukat gyarapítsák, ne pedig kiárusítsák, hogy a hazai érdekeket védjék, a hazai törekvéseket támogassák, a hazai munkanélküliség számát csökkentsék, a hazai életszínvonalat emeljék, ne pedig külföldi érdekeket szolgáljanak ki versengve. Nem azt gondolom én, hogy nincs szükség külföldi beruházókra, csak hát a mértékre és a hazai érdekekre is tekintettel kellene lenni. A magyar érdekekre - ha már amennyire magyarkodnak másfelől. Vagy nincs elég jogász odafent, hogy olyan szerződést kössenek, amely a magyar érdekeket is megvédi? Hogy a szerződés megszegése esetén vissza lehessen kérni a babaruhát? Igaz, mást jelent magyarnak lenni, s megint mást magyarkodni.

És ha már országimázsról (milyen szép ősi magyar szó!) beszélnek, azt nem idehaza kellene előbb kialakítani, nem itthon kellene mosolygósabb

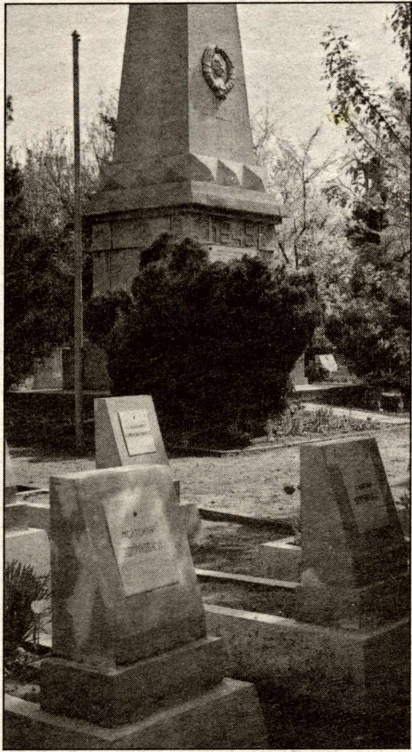
képeket látni, hogy aztán ezzel az arculattal járják honfitársaink a világot?

Mert azon én egy csöppet sem tudok mosolyogni, ha augusztusban levegőbe pufogatnak csaknem egymilliárd forintot, ha álomalapításra költenek hatszázmilliót, ha semmire sem való ingyenes újságra eddig ötszázmilliót, költségvetési fizetése százötvenet. A szlovén Amnesty International-nek a magyar rendőroket lejárató hadjáratára sem költöttem volna 22 milliót, vagy ha mégis, akkor nem egy női lábbal tromfoltam volna vissza. Az én filmem két képből áll. Az egyikben egy seprő, azzal a szöveggel, hogy ezzel söprögessetek a saját házatok táján. A másiknak csak a szövegét írom ide: ezt nyaljátok ki. Képzelen hozzá mindenki olyan képet, amelyet akar.

Szóval, nem értek én már semmit, de az biztos, hogy kezd tele lenni a hócipő. Mint az egyik szakszervezet elnökének, aki úgy fogalmazott nemrégiben, hogy betelt a pohár, és azt a dolgozók a jövő évi parlamenti választás előtt fogják kiborítani.

Az elnök úr valószínűleg jól látja a helyzetet, eltekintve attól, hogy a pohár kicsordulni szokott. A bili viszont- kiborulni.

L. A.

TISZTELETADÁS

A II. Világháború ötven millió emberéletét követelt. A hazánk területén elesett 240 ezer szovjet katonából nyolcszáz nyugszik a Budai úti szovjet katonatemetőben. A háború befejezésének évfordulója alkalmából május 8-án tíz órakor tartják itt a MEASZ és az önkormányzat szervezésében a koszorúzás és a megemlékezést, amelyen részt vesz az Oroszországi Föderáció és az Ukrajnai Köztársaság nagyköveteinek képviselője. Várják a különböző pártok és civil szervezetek képviselőit is.

EGYÜTTMŰKÖDÉS

A kecskeméti születésű Joseph von Ferenczy alapította Európai Párbeszéd Egyesület és Alapítvány szervezésében az MTA közreműködésével került sor egy újfajta regionális együttműködési forma keretében Kecskemét és Székesfehérvár megyei jogú városok megállapodásának aláírására. A két polgármester Budapesten Joseph von Ferenczy és Glatz Ferenc jelenlétében látta el kézjeggyel a sokoldalú együttműködést célzó dokumentumot.

LELKIGONDOZÁS

Magyarországon elsőként indul a Megyei Kórház Onkoradiológiai Központjában kórházi lelki gondozó képzés. A két éves képzésen olyan kórház-lelkészek vesznek részt, akiknek már van előzetes mentálhigiénés képzettségük, és kórházakban hospice ellátásban, illetve a református gyülekezetekben foglalkoznak a betegekkel. A képzés nálunk hiánypótló funkciót tölt be és illeszkedik az Európai Unió belüli trendhez. Az oktatókat és vizsgáztatókat német Pastoral Pszichológiai Egyesület biztosítja. A támogatók között találjuk a Kecskeméti Református Gyülekezetet és Intézményeit, a Károli Gáspár Egyetemet, a Megyei Kórházat és a német Diakonisches Werk der EKD-t.

TÁJÉKOZTATÁS

Közigazgatási szakmai napot szervezett Kecskeméten április 4-én a Magyar Közigazgatási Kar Bács-Kiskun Megyei Tagozata és a Jegyzők Országos Szövetsége Bács-Kiskun megyei Szervezete. Az Európai unióhoz történő csatlakozás legfontosabb kérdéseiről Dienes-Ohm Egon, a Külügyminisztérium Integrációs Államtitkárság munkatársa tartott előadást. Az AGENDA 2000-ről, az unió agrár- és környezeti politikájának új irányairól dr. Horváth Zsuzsanna, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Nemzetközi Jogi Tanszékének adjunktusa adott tájékoztatást a résztvevőknek.

ZÁSZLÓAVATÁS

A Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskola és a Végzett Diákok Szövetsége zászlószó-avató ünnepséget tart május 4-én fél 11-kor az iskola udvarán. Ünneplik az iskola fennállásának 90-ik, a névfelvétele 15-ik és a Végzett Diákok Szövetsége újjáalakulásának 10-ik évfordulóját, és köszöntik az öregdiákokat. A zászlóanyja dr. Szécsiné dr. Latkóczy Mónika.

HASZNÁLNI ÉS NEM ÁRTANI

Hitelesség és eredményesség a politikában

Az a fiatal, aki ma beleveti magát a politikai közéletbe, általában családi hagyományokat követ, és az otthoni - vagy bárhonnan származó - indulatok mellé még nem szerezte meg az árnyalt látásmódot. Ők haszonnal olvashatják ezeket a sorokat, de talán más is elmereng fölötte.

Idealizmust!

A rendszerváltás idején a fiatalság volt az egyik legaktívabb politizáló réteg. Egyetemisták, főiskolások nélkül - különösen az egyetemi városokban - el sem lehetne képzelni 1989-et. Törvényszerű és mégis sajnálatos, hogy a stabilizálódó demokráciában a legpasszívabb korosztály az ifjúság. Ennek magyarázata lehet, hogy az eszményekkel, lelkesedéssel teli fiatalok bírják legkevésbé elviselni a csalódást, képesek átesni a másik végletbe és utasítják el az egész politikát, pedig nagy szükség lenne az ő idealizmusukra.

Cél és eszköz

A politikához közelítő, eszmények és elvek szerint tevékenykedőket a sajtó szükség szerinti egyszerűsítő látásmódja is megtévesztheti egy darabig. Hosszabb ideig ringathatják magukat abban az álomvilágban, melyben a politika a jó és rossz küzdelme.

Am ha a fiatal kitarító, nem csatlakozik a politikától elfordulók táborába, akkor előbb vagy utóbb szembesül az ideájától nagyon különböző helyzettel, amire kétféle választ adhat:

1. Korábbi céljait felcseréli napi érdekeire, megízelve a meggazdagodás könnyű és a köztörvényes bűnözésnél veszélytelenebb módját. Ekkor olyan politikus válik belőle, aki miatt a politika tekintélye méltán oly alacsony.

2. Megpróbálja tisztességes céljait megőrizni, de felveszi a kesztyűt. Tehát küzd eszményeiért, mialatt hatékony is szeretne lenni. Neki állandó konfliktust jelenthet a cél (ami minden körülmények között vállalható) és eszköz (mely néha elrontja az ideális összképet) viszonya.

Mit lehet tenni és mit nem a célok eléréséért?

Tegyen-e olyat, ami nem visz közelebb az eszményített céljához, csak megkönnyíti azt később elérni, vagyis hogyan állunk az "eszközcelemekkel"?

Még nagyobb a probléma, ha ez az eszközcelem éppen ellentétes az alapelvekkel!

Időlegesen mozoghatunk-e elveinkkel ellentétesen? Ezekre a kérdésekre minden politikával foglalkozó választ keres, aki nem tartozik az első csoportba.

Hallgass a szívedre?

Kezdjük a legutolsó kérdéssel. Időlegesen mozoghatunk-e elveinkkel ellentétesen?

A meg nem alkuvó álláspont szerint természetesen nem! Mindig úgy cselekedjünk, hogy az önállóan is (kiragadvá a környezetéből) megfeleljen az eszménynek.

Ennek persze az az eredménye, hogy az így működő elvszerűen ott marad hősékné, akit közvetlen környezete csodál, a többség nem ért, a politikai élet többi szereplője pedig utál, kiközösít és elfogy a mozgástere. A céljai közül, amelyek lehetnek nemesek és alantasak is, semmit nem tud elérni.

A cél tehát szentesíti az eszközt?

A másik véglet szerint csak a cél lebegjen a szeme előtt, s ha az nemes, akkor az utóbb minden eszközt igazol, a cselekvőt pedig felmenti.

A kérdés itt az, hogy nemes-e a cél. Ez az, amit senki sem, leginkább maga a cselekvő nem tud ilyen közelről helyesen megítélni! Valamint kérdés, hogy megfelelő eszközt választott-e hozzá?

Ezt a bizonytalanságot, vívódást tovább árnyalja az a probléma, hogy a célok elérése érdekében hitelességre is szükség van, amit éppen a sok "eszközcelem", az eszmények ellentétes cselekvés és állásfoglalás kezd ki. Kockázatos játék a színlelés, mert egyrészt jellemromboló, másrészt hiteltelenné tesz és éppen azok támogatásától eshet el, akikre leginkább számítania kellene.

Ha tehát csupán a célszerűség motivál és nem válogat az eszközökben, akkor még a legtisztább célok is megromolhatnak.

A cél meghatározza az eszközt!

A két véglet között kell tehát egyensúlyozni, néha a pragmatizmus, néha az idealizmus vádját vállalva. A cél tehát nem szentesíti, hanem gondos mérlegelés után meghatározza az eszközt. Használhat tehát olyan eszközt is, amely ellentétes elveivel, de ez nagyon veszélyes és kétélű fegyver, gondosan mérlegelve szabad vele élni.

Használni, s nem ártani

Mi igazolhatja az ilyen lépést és milyen korlátai vannak?

1. Egy elvet már sikerült rögzíteni: nem szabad túl sokszor szembefordulni az eszményekkel, mert a személyiséget torzítja, rontja az ön- és közbecsülést, melyek fontos feltételei a sikeres működésnek.

2. Lehetőség szerint meg kell bizonyosodni a cél helyességéről és az eszköz megfelelőségéről. Az elsőben legna-

gyobb segítségére a laikusok lehetnek, választópolgárok, barátok, rokonok, míg a másodikban inkább a tapasztalt politikusok, közéleti szereplők.

Ahhoz hogy a politikus meghallja a tanácsukat nyitottnak kell lennie, óvakodni kell a hízelgőktől, dicséret helyett a kritikára kell jobban figyelnie. Gyanús, ha úgy gondolja, hogy vele nagyot nyert az a közösség (város, választókörzet stb.) akit képvisel, vagy ugrásszerűen megnő az önbizalma, esetleg úgy gondolja, hogy mióta pozícióban van sokkal okosabb. Különösen gyanús, ha úgy véli, hogy Deák Ferenc, Kada Elek, Teleki Pál stb. óta ő a legkiválóbb elme.

Egyértelműen rossz úton jár, ha valami előjogról - amit többen is vitatnak - úgy gondolkozik, hogy neki jár, már eleget tett le az asztalra. Ezt ugyanis mindig mások döntik el.

3. Meg kell tudni különböztetni azokat a helyzeteket amiket meg tud változtatni, azokat, amiket nem. Ez persze nem jelenti azt, hogy olyannal nem is kell foglalkozni. Néha egy vereségből is lehet építkezni és tanulni, néha pedig éppen a vesztes csapatban való kiállásra van szükség ahhoz, hogy olyanok is felemeljék a fejüket, akik hajlandóak támogatni céljait. Esetleg éppen az ilyen vesztes "csata" adhat olyan morális tőkét, ami nélkül csak a cinikusok (mindennek csak az árát és nem az értékét ismerők) képzelik el a politikát.

Közérdek, csoportérdek, magánérdek.

Hogy a hamis aktualizálást elkerüljük, le kívánom szögezni: ezek a kényszerű helyzetek persze nem mentenek olyan cselekedeteket, amelyek motivációja a szintiszta önzés, az önimádat és magamutogatás, az egyéni nyereségvágy vagy bármi a közösségi érdeken kívül. Az ilyen jelenségek és személyek ellen tenni nemcsak a tisztességesen gondolkodó politikus feladata, hanem a megoldás valódi kulcsa a választópolgár töltőtollában van (négy évenként).

Attól még, hogy mind morálisan, mind intellektuálisan a társadalmi átlag alatt lévő személyek közül sokan vannak a hatalom közelében, és ezek a személyek nem gondolkodnak el ezeken a problémákon, attól még ezek az elvek lehetnek iránymutatók. Aki tehát érez magában erőt, hogy ezekkel a problémákkal is szembenézzon, ne forduljon el az első sikertelen kanyarnál a politikától, mert övé az írástudó felelőssége.

Szeberényi Gyula Tamás
a szerző önkormányzati képviselő

Lesz emlékműve '56-nak, az MSZP vokasai nélkül

Az áprilisi Köztérben "A jelenről is tényszerűen" címmel választott a kecskeméti MSZP-frakció korábban megjelent írásomra szokásos csúsztatással. A címből azonnal kitűnik, hogy múltról felfestett vázlatomat szerző tényszerűnek ismeri el. Ezzel szemben MSZP-t érintő megjegyzéseimet szíven hagyja, mondván: ezek "sokszor cáfolat, ide nem tartozó ügyek". Állítólag az igazságosztó szerepében tetszelegtem, igazi "miépes stílusban". Hogy hol cáfoltak bármit is az általam megidézett személyekkel, illetve eseményekkel kapcsolatban; arról azért szemérmesen hallgatnak. Ez pedig igazi (szokásos) mszp-s mellébeszélés. Az ide nem tartozásról pedig később szólok.

Ami a jelen, vagyis a közelmúlt tényeit illeti: az a hat igen szavazat még 2000. végén esett meg, amikor a város polgármestere benyújtotta az eredeti javaslatot. Ebben benne volt a MIÉP képviselőjének szavazata is, természetesen. 2001. februárjában a MIÉP önkormányzati képviselője maga javasolta a költségvetés tárgyalásakor, hogy vegyék be az emlékmű-állítást költségeit is. Ekkor valóban 9 igen voksot adtak le (az MSZP is igennel voksolt), az ülés elhúzódsága okán a MIÉP képviselőjének el kellett jönnie az ülésről, még a szavazás előtt. De! Hamis az a vád, miszerint a MIÉP képviselője nem támogatta volna saját javaslatát,

hiszen a szavazásnál nem is volt jelen. Három bekezdéssel előbb még azt írják, hogy az MSZP a MIÉP-től függetlenül, de azzal egyetértésben szorgalmazta az emlékmű-állítást. Ezt az elvtársi logikát én már nem tudom követni.

(Nem értem, hogy egy '56-os emlékmű kapcsán miért ne lehetne beszélni magáról '56-ról. Bizonyára jobban esnék a baloldalon e témában csak decens, elvtársi hátbaveregetős nyilatkozatokat olvasgatni.)

Az önkéntes MSZP-szerecsenmosdatáshoz nem elég néhány igen szavazat, főleg, ha előre tudják, hogy ellenzékben lesznek. Ez merő képmutatás. Horn Gyula miniszterelnökként együtt kuszorúzta meg Nagy Imre sírját annak lányával. Ez bűnbánat? Dehogy, ez realpolitika. Az MSZP-nek egyáltalán nem áll szándékában megszagatni köntösét és hamut szórni fejére. Egyetlen egy álnemzeti gesztus sem fogja e pártot kimosdatni a múltjából. Hogy fiatallembeként ezt honnan tudom? Az '56-osoktól, a bariádokon innen állóktól. Ők már jól ismerik e szocialista stílust.)

Azóta a tisztelt MSZP-frakció leleplezte önmagát. 2001. április 18-án újra szavazásra került az a költségvetési tétel, és láss csodát: a közgyűlés megmakacsolta magát, Lesz pénz, lesz emlékmű. Mondhatnánk, a FIDESZ, MDF, FKGP a MIÉP támogatásá-

val kiköszörülte a csorbát. Szocialista elvtársak pedig hűen eddigi önmagukhoz nemmel voksoltak, nehogy az legyen már, amit a többség akar. Úgy érzem, a cél korábban sem volt más, mint a folytonos obstrukció.

Sapientia sat.

Már kétszer leszavaztuk az elvtársakat (1990, 1998), harmadik lehetőségük már nem lesz. Dabas után Gyulán győzött a koalíció jelöltje nagy többséggel, ezen az önkormányzati időközi választáson a MIÉP jelöltje 12,5 százalékos szavazattal (Dabason 13-at). Gyulán kétharmados jobboldali többség van. Sokatmondó, reményre okot adó adatok ezek egy évvel az általános választások előtt.

Molnár Cz. Pál

A szerkesztő megjegyzése: A további adok-kapok jellegű vita elkerülése és a tárgyszerűség okán megkérdeztük az MSZP egyik önkormányzati képviselőjét az április 18-i szavazásról. Álláspontjuk szerint a költségvetési módosító indítványok szavazási rendje (nem tételeken, hanem csak "csomagban") lehetett szavazni nem tette lehetővé, hogy több más, számukra nem elfogadható javaslat közül az '56-os emlékmű ügyét kivegyék. Ezért - ellentétben a polgári oldallal - az ő álláspontjuk változatlan, egyetértnek az '56-os emlékmű felállításával.

Ferenczy Ida Napok

A hagyományok szellemében ismét szép, felemelő ünnepségsorozat zajlott a Ferenczy Ida Középiskolás Leánykollégium szervezésében. A nyitó eseménynek - megfelelő terem hiányában - a Vörösmarty Mihály Általános Iskola adott helyet április 3-án. Fest Miklósné kollégium igazgató köszöntötte a megjelent vendégeket, majd Torgyik Tímea, a kollégium széphangú tanulója népdalokat énekelt. Ezután dr. Károlyfalvi József történész, középiskolai tanár röviden áttekintette Kecskemét - az önkényuralomtól a dualizmus koráig lezajlott történetét. Előadását a Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskola tehetséges tanulója, Drabant Béla színesítette, a dr. Kálmán Lajos feldolgozásában megszólaltatott korabeli népdalokkal. Vitéz Tiszaugyi-Szabó Tamás - egy igen érdekes helytörténeti tanulmány szerzője - Erzsébet királynő és Ferenczy Ida alakját idézte előadásában. Nagy sikert aratott egy muzeális értékű kendő

bemutatásával, melyet a kecskeméti nemes lányok viseltek az 1867. júniusi koronázási ünnepségen, a Mátyás templomban.

A kollégium Kodály iskolás diákjai csellóduót színelőztettek meg, magas színvonalon. Fest Miklósné igazgató ezután adta át a Ferenczy Ida díjat Torgyik Tímeának, a Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskola végzős diákjának, kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkájáért. Ünneplés pillanat volt a tisztsági verseny eredményeinek ismertetése is. Az ünnepségen résztvevők nagy érdeklődéssel tekintették meg Sebestyén Imre ny. rendőr őrnagy képeslap-gyűjteményének Erzsébet királynővel

foglalkozó darabjait. Ezt követően a résztvevők megkoszorúzták a Szentháromság temetőben Ferenczy Ida kriptáját.

Április 4-én a középiskolás kollégiumok közötti szavalóversenyre került sor. A három legjobb szavaló: Máté Csaba (ÁFEOSZ), Dusek Gabriella (Ferenczy) és Csapi Edit (Táncscsics) Danyi Judit színművésznőtől, a zsűri elnökétől vette át a díjat.

A csütörtök délután az érdekes programoké volt, érdeklődés szerint a Planetárium, a Rajzfilmstúdió, a KNP Természet Házába látogattak el a kollégisták. Az eseményekben gazdag hetet egész napos kirándulás zárta a gödöllői Királyi Kastélyba, ahol, mint ez köztudomású, Erzsébet királyné is kellemesen időzött.

Kovács Anita

EMLÉKEZETES DÍSZELŐADÁS

Mádl Ferenc köztársasági elnök április 6-án délután és este több fontos programon vett részt városunkban. A megyeházi fogadás és egy rövid tájékoztató után a Tudomány és Technika Házához vezető utat sétálva tette meg, majd a Tudomány és Technika Házában ünnepi megyei közgyűlésen vett részt. Ennek témája az 1901. évi gyermekvédelmi törvény megalkotásának 100. évfordulója volt, és amelyen a meghívottak között országos vezetők, megyei települések polgármesterei és szociális intézmények képviselői is részt vettek. Ezután Mádl Ferenc a megyei önkormányzat katonatelepi Családott-honát tekintette meg. A zsúfolt program zárásaként vett részt azon az ünnepélyes lemezbemutatón, amelyet az Újkollégiumban rendeztek.

Útravaló címmel a XX. századi erdélyi magyar költészet gyöngyszemeiből alkotott válogatást mondta és énekelte CD-lemezre, illetve hangkazettára Illyés Kinga Széchenyi-díjas marosvásárhelyi előadó-művész. A lemez kiadását a Kecskemét-Marosvásárhelyi Baráti Kör Egyesület, valamint a Kecskeméti Konzervatív Polgári Kör szervezte az ORTT jelentős anyagi támogatásával. Az estet Udvaros Béla rendezte és vezette be, majd Csóri Sándor olvasta fel lemezkiadó szövegét, és Görömbei András egyetemi tanár tartott ismertetőt a közel négyszáz fős közönség előtt, a XX. századi erdélyi magyar költészetéről. Ezután következett Illyés Kinga különlegesen szép hangulatú előadói estje, amelyen zongorán közreműködött a lemez zeneszerzője, a szintén marosvásárhelyi Hencz József is. Új élményként hallhattuk az egyébként már sokszor, évtizede ismert verseket, többek között Kányádi Sándor, Szilágyi Domokos, Lászlóffy Aladár, Szöcs Géza, Dzsida Jenő, Majtényi Erik és Áprily Lajos verseit. Az esten a köztársasági elnök - aki külön szeretettel gratulált a művésznőnek - számos közéleti és kulturális kiadvány mellett részt vett Dávid Ibolya igazságügyi miniszter, az MDF elnöke is.

Mészáros László, Mádl Ferenc, Nyitray András, Kerényi György, Endre Sándor

Felejthetetlen élményt nyújtott Illyés Kinga

Illyés Kinga Kerényi Györgynek dedikál

Az est során köszöntők hangzottak még el a két rendező egyesület elnökei, Kerényi György és Mészáros László részéről, illetve a művésznő sokak számára itt dedikálta a helyben vásárolt lemezt, illetve kazettát. A kecskeméti rendezvényt április 28-án követte a marosvásárhelyi lemezbemutató is, amelyről majd szintén beszámolunk.

A lemez és kazetta Kecskeméten megvásárolható az Aréna Zene-szalonban, a Hornyik J. krt. 2.sz. alatt.

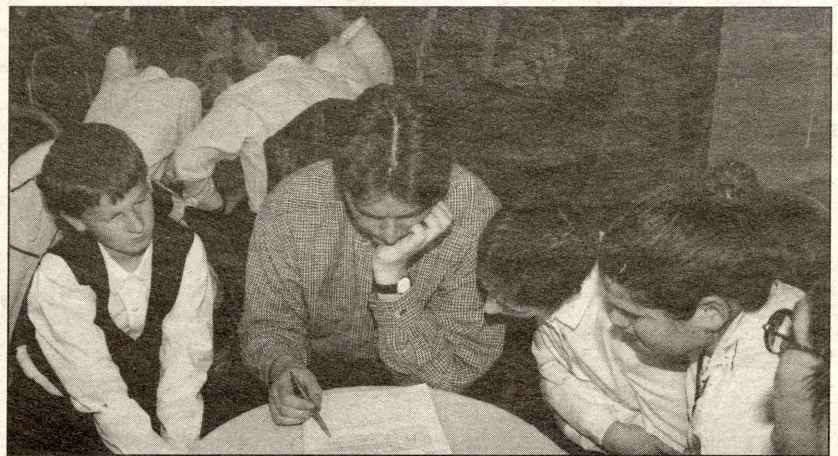
Folytatás Marosvásárhelyen

A több mint kétszáz diákon, tanáraikon és szüleiken kívül olvasóink is figyelemmel kísérhették az elmúlt hónapokban lapunk hasábjain a Marosvásárhely-Kecskemét műveltségi vetélkedő fordulójának kérdéseit.

A Kecskeméti Ifjúsági Otthon, a Kecskemét-Marosvásárhelyi Baráti Kör Egyesület, a Katona József Könyvtár és a Köztér újság által szervezett vetélkedő kecskeméti elődöntőjére zsűfólaság megtelt az ifjúsági ház tükörterme. A több órás izgalmas és színvonalas verseny legjobb helyezettjei lapunk megjelenésének időpontjában már erdélyi és marosvásárhelyi jutalomúton vesznek részt. Vendéglátóik azok a csapatok lesznek, akik az ottani hasonló verseny nyerteseként majd néhány hét múlva hozzánk érkeznek. A kecskeméti zsűriben többek között részt vett Balogh Csaba úr, a Marosvásárhely-Kecskemét Baráti Kör Egyesület elnöke testvérvárosunkból, valamint dr. Sebezerényi Gyula Tamás önkormányzati képviselő, aki a kecskeméti egyesület egyik vezetője, és aki elkísérte az útra a diákokat. Az utazó legjobb csapatok: a Kertvárosi Iskola, az Arany János Általános Iskola, a Református Kollégium Általános Iskolája, a Piarista Iskola, a II. Rákóczi Ferenc és a Vásárhelyi Pál Általános Iskola diákjai.

A szervezők ezúton fejezik ki köszönetüket és elismerésüket mindazoknak a diákoknak, lelkes pedagógusoknak, iskolavezetőknek és más segítőknek, akik végig szívvel-lélekkel támogatták ezt a nagyszerű kezdeményezést.

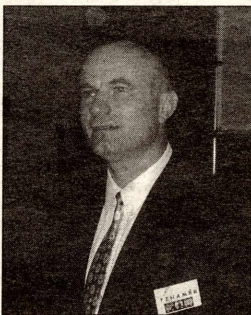
Valamennyiből bízunk abban, hogy a már alig számon tartható intézményi és személyes kapcsolatok mellé ennek révén is újabb iskolai és családi barátságok szövődnek városaink között.

A Jézus élete című film kecskeméti bemutatására a Húsvétot követő hét napjait választották ki a szervezők: a kecskeméti Római Katolikus Egyház, a Református és Evangélikus Egyház-egyház, a helyi Baptista Gyülekezet valamint a Timóteus Társaság. Az egyidőben 11 helyszínen folyó vetítés egyik színhelye volt a Gáspár András Ipari szakmunkásképző és Szakiskola díszterme. Az egyik esős nap estéjén a lassan megtelt terem közönsége nem annyira diákokból, mint a hunyadi városi környék lakóiból állt. Családi volt a légkör, ahogy az est házigazdájaként szereplő dr. Somogyi Tihamér orvos is megjegyezte. A két részből álló vetítés szünetében M.T. középiskolai tanár vallott Istennel való nagy találkozásáról. Megnyilatkozásának kiragadott szavai őszinte emberi vívódásról vallanak... Ez nem élet... Virágok, amik nem adtak mézet... Sokat szenvedett tőlem... Megijedtem magamtól... Meztelen vagyok. Merre menjek?... Végre nem valamiért szeretek, csak szerettem... Békesség volt... Azóta is... Jézus - valaki szájából - olyat mond, amire szükségem van.

A tájékoztató kiadvány szerint a filmet eddig 425 millióan látták szerte a világon. A legtöbb nyelvre le-

A NAGY TALÁLKOZÁS

Bartháné Kuli Ildikó (36), hivatásos katona, előadó:

- A Baptista Gyülekezet vendégeként már láttam ezt a filmet, ennek ellenére most is nagy hatással volt rám. Főleg a film végén hallható ima az, ami megragadott. Én nagyon bizonytalan vagyok. Jó érzéssel tölt el, ha látom, hogy mások mennyire fel merik vállalni a hitüket. Akik idejöttek, esetleg még beszélni is tudtak magukról, hitükről, olyan élményt nyújtottak, amit nem könnyen mosnak el a hétköznapiak.

fordították és 175 nyelvre szinkronizálták. A vetítést követően a film rövidített forgatókönyvével együtt mindenki kapott egy kérdőívet, melynek kitöltése, s az adatok megadása önkéntes volt. A lehetőséggel szinte minden jelenlévő élt. A Köztér is feltette a kérdőívet egyik kérdését néhány résztvevőnek:

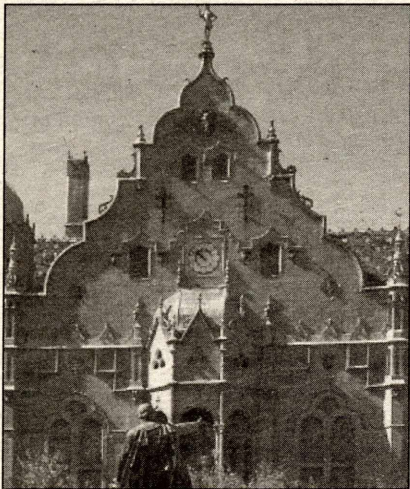
- Változott-e Jézus Krisztusról alkotott képe a film hatására?

Zsoldosné Bakos Erzsébet iskolatitkár 13 és 11 éves gyerekeivel jött megnézni a filmet:

- Nem vagyok gyakorló hívő. Nem járok templomba, a gyónás, áldozás szertartásai sem váltak életem részévé. De amit most ebben a film utáni hangulatban el merek mondani, az az, hogy én otthon a gyerekeimmel együtt szinte minden este imádkozom. Ez fontos. Ez az este megerősített a hitemben.

Egy budapesti fiatalember technikusként vett részt a vetítésen:

- Tizenöt évesen, immár tíz éve egy ifjúsági táborban kaptam meg azt a segítséget, ami a vallás iránti érdeklődésemért azóta is meglevő belső igényemre alakította. Nem változott hát semmi különös bennem a film hatására, mégis örömmel nézem meg sokadszorra is, hiszen filmalkotásként is fantasztikus. A Cannes-i Filmfesztivál nyertes rendezője, John Heyman dokumentumterékű filmet akart készíteni. Ennek megfelelően történelmileg hiteles a helyszín (Izrael). Hitelesek az épületek, edények, szerszámok, ruházatok utánzatai, a történetek és még az arcok is, melyeket egytől egyig a Közel-Keletről választottak. A főszerepet alakító Brian Deaconra ezer színész közül esett a választás, mert egyszerűen és méltóságteljesen tudta alakítani Jézus személyét. -kada-

Az önkormányzatiságról

A Megyei Jogú Városok Szövetségének legutóbbi soros közgyűlését Kecskeméten tartották. Az ülésen dr. Kara Pál, a Belügyminisztérium helyettes államtitkára adott tájékoztatást az önkormányzati rendszer fejlesztési elképzeléseiről.

A rendszer alapvetően bevált és jól működik, ez lemérhető a települések fejlődésén, mondta a helyettes államtitkár. Az idő megmutatta az önkormányzati törvény hibáit, s még az EU-hoz való csatlakozás előtt szembe kell néznünk azsal, hol szükséges korrigálni a szabályozást.

Dr. Kara Pál néhány fajsúlyosabb témakört emelt ki. Ilyen a képviselőtestület- polgármester- jegyző hármasa. Az elképzelések szerint növelnék a polgármester önállóságát, önkormányzati szerepét és hatáskörét. A jegyző felett munkáltatói jogokat az önkormányzat gyakorol, ugyanakkor tevékenységének kétharmadában állami, államigazgatási feladatokat lát el. Ezért a munkáltatói jogok gyakorlásakor indokoltnak látszik az államot képviselő közigazgatási hivatal vezetőjének véleményét kérni.

Nem egészen igaz az a vád, hangsúlyozta a helyettes államtitkár, hogy önkormányzati rendszerünk szétaprózott, gazdaságtalan. Minden hasonló településszerkezettel rendelkező ország ilyen gondokkal küzd, vagy pedig önkormányzati "álszisztémát" működtet. A témához kapcsolódik a társulások kérdése, amelyek még nem túlzottan terjedtek el Magyarországon, valószerűleg a régi közös tanácsok rossz tapasztalatai miatt. Szerepüket azonban érdemes erősíteni, hiszen valóban nem gazdaságos minden kis településnek, mondjuk, saját szennyvíztelepet vagy hulladéklerakót fenntartani.

Az önkormányzati ellátási felelősség semmilyen körülmények között nem kerülhető meg. A normatív rendszer egyszerűsítése szerepel a koncepcióban, de még kérdés, hogy részleges korrekcióra vagy alapvető változásra szorul-e, mondta dr. Kara Pál. 1990-ben 14 normatíva segítségével jutott el az állami hozzájárulás a helyi önkormányzatokhoz. Ma ezek száma több mint kétszáz, ami már majdnem feladatfinanszírozást jelent az állam részéről.

Az önkormányzatok ellenőrzését jelenleg a közigazgatási hivatalok gyenge törvényességi eszközökkel látják el. Az ellenőrzést állami felügyeletté indokolt átalakítani, amellyel jobban megakadályozhatók a törvénysértő képviselőtestületi döntések.

Talán legizgalmasabb, sokat vitatott kérdése ma a továbbfejlesztésnek a kistérség, megye, régió kapcsolata és szerepe. A jogszabályokban főleg a megye "van jelen", de az utóbbi években a kistérségi szisztéma fejlődött legmarkánsabban, mindenféle kényszer nélkül. A jövő közigazgatásának alapja a város-környékiség és a társulások rendszere. A tervezési-stratégiai régiók területi beosztásán - amely lényegében csak az Európai Unió strukturális alapjaihoz való hozzájutását szolgálja - a kormány nem kíván változtatni. Az önkormányzati régió kérdése azonban egyelőre lekerült a napirendről. Egy biztos: két választott önkormányzati középszintet nem bír el az ország, megye és ilyen típusú régió nem fér meg egymás mellett. A régió és a jelenlegi, hatás- és illetékességi körrel alig rendelkező megye helyett sokkal inkább tűnnek a kistérségek alkalmasnak arra, hogy feladatokat és szolgáltatásokat átvessenek. Ennek következtében úgyis belekényszerülne az ország egy megyei korszerűsítésbe, vélte a helyettes államtitkár, és a kistérségek serves fejlődésük révén tudnák kiépíteni önkormányzati és igazgatási téren is a középszintet.

A VÁROSHÁZÁRÓL JELENTJÜK Adóbevételek Kecskeméten

Adónem	1999.	2000.		Tényleges a terv %- ban:
	tény:	tervezett:	tényleges:	
épitményadó	183 700	278 000	252 333	90,8
helyi iparüzési	1 726 976	1 981 300	2 234 492	112,8
idegenforgalmi	6 083	6 000	4 478	74,6
váll., kommunális	69 900	70 000	64 427	92
pótlék, bírság	-	-	18 425	-
Helyi adók össz.	1 986 659	2 335 300	2 574 155	110,2

A statisztikai adatok kiegészítésül szolgálnak az 1. oldalon megjelent íráshoz.

STADIONFELÚJÍTÁS

355 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyújt az Ifjúsági és Sportminisztérium a Széktói Stadion rekonstrukciójához. Kecskemétnek 180 milliót kell ehhez saját forrásként hozzátennie, amit az idei költségvetésbe be is terveztek. A felújítást két év alatt, két ütemben végzik el, s 2002-ben befejezik. A rekonstrukció lebonyolítója a teljesen állami tulajdonú STADION-INVEST Rt.

KÖZMŰÉPÍTÉSEK

Az önkormányzat 2000-ben pályázatot irt ki a lakossági önerős közműépítésekre. Útépítésre 13 utcaközösség nyert támogatást, 7826 négyzetméter szilárd burkolatú út épült meg. Gázvezeték-hálózat fejlesztésére 22,5 millió forintot fordítottak, ebből 9,8 millió volt a lakossági önrész. Villanyhálózat kiépítésére csak egy darab pályázatot érkezett, s ez meg is valósult a Futár utcában. Ivóvízvezeték építésére 21 közösség, szennyvízcsatorna beruházásra 20 közösség adott be pályázatot. A víziközművek bekerülési költsége 218,2 millió forint, ebből 104,7 millió az önkormányzati, 98,7 a lakossági rész, 14,8 millió forint pedig állami támogatás. Ivóvízvezetékéből 19 614 méter, szennyvízcsatornából 4058 méter épült meg tavaly. Járdaeépítéshez a város homokos kavics és cement biztosításával járult hozzá, a lakók saját munkájukat adták, mint önrészt. Eddig 11 319 négyzetméter járda készült el.

REGIONÁLIS TANÁCS

A Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács munkájába Kecskemét is tevékenyen bekapcsolódik. 1999-től a DARFT pénzügyi és környezetvédelmi kabinetjeinek irányítása, valamint a Regionális Ifjúsági Iroda működése Kecskeméten történt. A város tagként részt vett a tanács gazdasági és informatikai kabinetjeinek munkájában is. A kabinetek végezték a megyei koordinátorok mellett a jelenleg is folyó regionális operatív programok szakmai véleményezését, javaslatokat tettek továbbfejlesztésükre. Tavaly év végén a tanács az ügyvezető elnöki tisztség és a kabinetek megszüntetéséről döntött, utóbbiak helyett programcentrumok létrehozását határozta el. A DARFT tavaly 11,8 millió euró Phare-forrás valamint 100 millió forint területfejlesztési forrás szétosztásáról döntött. A tanácsban végzett munkáról Szécsi Gábor polgármester számolt be a kecskeméti közgyűlésnek.

TESTVÉRVÁROS

Májusban ünnepli Kecskemét és Rüsselsheim testvérvárosi kapcsolatának tizedik évfordulóját. Ez alkalomból minden eddiginél nagyobb létszámú delegáció utazik Németországba a testvérváros meghívására. Tizenhat sportágban mintegy 190 kecskeméti sportolót várnak Rüsselsheimben. A kapcsolódó rendezvényeken magyar kulináris napokat tart a Vécsey és Társa Kft az Univer Szövetkezettel közösen, valamint bemutatkozik a Zwack Unicum Rt német Underberger társ cégével együtt. A rendezvényre meghívást kapott még a Family Brass együttes, a Kecskemét Tánc együttes, valamint két kecskeméti festőművész bemutatkozására is lehetőség nyílik. Első alkalommal fogják orvosok is képviselni a várost, ők a rüsselsheimi kórház vendégei lesznek. A város képviseletében **Szécsi Gábor** polgármester utazik Rüsselsheimbe, de meghívást kaptak a német kapcsolatot ugyancsak szívükön viselő elődei is: **Adorján Mihály**, **Merász József** és **Katona László**. A rüsselsheimi polgároknak, úgy tűnik, megadatik a lehetőség, ami nekünk még sosem: egyszerre, egy csokorban láthatják négy polgármesterünket. Igaz, a csokor nem lesz teljes, Katona László ugyanis nem vállalta az utazást.

MEGSZÉPÜLŐ PALOTA

Kecskemét önkormányzata és a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat együttesen határozta el, hogy felújítják a híres-neves Cifrapalotát. A megyei önkormányzat, mint tulajdonos, elkészíttette a felújításhoz szükséges terveket és megszerezte a jogerős építési engedélyt. A tervek alapján a felújítás tervezett költsége bruttó 130 millió forint. A két önkormányzat pályázatot nyújt be Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumához is, amelytől a Nemzeti Örökség Program keretéből mintegy tíz millió forint támogatást remél.

MÉLYGARÁZS

A belvárosi parkolóhelyek szükségssége miatt lassan másfél évtizede téma, épüljön-e Kecskemét központjában, a Dobó körúton mélygarázs. A közgyűlés áprilisban, előzetes műszaki és hatásvizsgálatok után, úgy döntött: a Domus Áruház előtti park területén, illetve alatta kizárólag közcélú felszín alatti parkoló valósítható meg. A feltételek igen szigorúak. A terület továbbra is közparknak nyilvánul, így a munkálatok után gondoskodni kell a zöldfelület visszaállításáról. A mélygarázs egy légtérü lehet, önálló, lehatárolt garázsok nem alakíthatók ki. A szellőztető és tűzvédelmi rendszer kiépítésére fokozott figyelmet kell fordítani. A testület arról is határozott, hogy a beruházás vállalkozói tőke felhasználásával valósítandó meg.

TÁMOGATÁS A RÉV-NEK

Az idei költségvetésben 1 millió forintot különített el a testület Drogmegelőző program címen. Ebből az érintett szervezetek programjuk megvalósításához, illetve működésük finanszírozásához káphatnak támogatást. A RÉV Szenvedélybetegsegítő Szolgálat, amelyet a Főplébániai Karitász Alapítvány működtet, körülbelül egy éve tevékenykedik Kecskeméten. Működési költségei, illetve munkabér fedezésére 500 ezer forint vissza nem térítendő támogatást kért a várostól, amelyet a közgyűlés döntése alapján a Drogmegelőző program terhére folyósít a város.

Egy döntés „lélekrajza“

Önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságot alapított Kecskemét a Saubermacher Magyarország Kft-vel a kecskeméti regionális hulladéklerakó megépítésére és üzemeltetésre. A harmincháromból a szerződésekre igennel szavazó tizennyolc képviselő ezzel a döntéssel e közszolgáltatási ágban 20 évre megszabta, egyes vélemények szerint erősen korlátozta a város mozgásterét.

Február elején a közgyűlés eredménytelennek nyilvánította a regionális hulladéklerakóra kiirt közbeszerzési pályázatot. Ugyanakkor felhatalmazták a polgármestert, hogy folytasson tárgyalásokat a Saubermacher Mo. Kft-vel egy társaság létrehozásáról a depónia megépítése érdekében. Ezzel a döntéssel a város lemondott arról a 180 millió forintról, amit a Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat keretéből tavaly nyert a lerakó építésére, de eddig nem használt fel, mert nem tudott hozzátenni további 800 milliót.

Az áprilisi testületi ülésen, amelyen a társasági szerződést elfogadták, éles vita alakult ki. Az ellenzéki képviselőknek számos módosító javaslatuk volt, de sikertelenül próbálták meggyőzni a polgári oldalt ezek fontosságáról és súlyáról. A legtöbb ellenvetést a szocialista frakció tette, érveiket és kifogásaitak egy héttel később sajtótájékoztatón is elismélték.

A közös cégben az önkormányzat tőkerészesedése 51 százalékos, a társaság törzstőkéje 3 millió forint, teljes egészében pénzbeli betétből áll. A szerződés szerint a Saubermacher Mo. Kft-ét 75 darab szavazat illeti meg, Kecskemétet pedig 25. A legfontosabb, a társaság működését, bevételét, nyereségét, az osztalékot, eredményelosztást érintő kérdésekben 3/4-es szótöbbséggel hozható határozat. **Brúszel László** javasolta, hogy a szavazatarányt módosítsák a tőkerészesedésnek megfelelően, vagy legalább 100 százalékos szótöbbségre legyen szükség a határozatokhoz, de a közgyűlés nem fogadta el a javaslatokat. Ami azt jelenti, hogy a város egyetértésére a döntéseknél nem lesz szükség, hiszen a másik fél egyedül is határozhat lényegében bármiről.

Nem tudni, a polgári oldalon ülő képviselők, akik nem fogadták el a módosítást, Kecskemét számára miért tartják megfelelőnek ezeket a szerződési feltételeket, nem indokolták meg ugyanis. A név szerinti szavazást elemezve kiderül, hogy egyértelműen senki sem utasította el a szocialista módosító javaslatot. Csak elegánsan tartózkodtak tőle.

A hulladéklerakót a Saubermacher Mo. Kft által rendelkezésre bocsátott tagi kölcsönből építik majd meg. A kölcsönt a tár-

saság bevételeiből - azaz a lakossági "szemétdíjból" - kell visszafizetni, addig egyik fél sem kaphat osztalékot. Mennyi lesz ez a kölcsön és mennyi kamatot számít fel a partner, tette fel a kérdést Brúszel László, de konkrét választ nem kapott. **Horváth Péter**, a társaság leendő vezetője, és a Saubermacher Mo. Kft ügyvezetője annyit mondott: sehol a világon nem adnak pénzt ingyen.

A jelenlegi nettó 4640 Ft hulladéklerakási díj 5100 Ft-ra módosul tonnánként, amint a hulladékszállító és a hulladékátalmatlanító aláírja a szerződést. A hulladékszállító a Városgazdasági Kft, az ártalmatlanító pedig az új társaság, egész pontosan a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft. A lerakási díjat a hulladékszállító fizeti, neki viszont a kecskeméti lakosok fizetnek. A hulladékbeszállítást szabályozó szerződésben a felek, azaz a VG Kft és a hosszú nevű új társaság megállapodnak, hogy a díj évente a szolgáltatás inflációs rátájának megfelelően minden év első napjával automatikusan megemelkedik. Emlékeztet, hogy a szemétdíjat a város korábban azért emelte nagyobb mértékben, mert abból 2 százalékot a depó építésére akartak elkülöníteni. Most ugyancsak azzal indokolták az emelést a város vezetői, hogy ezért jóval magasabb szintű szolgáltatást, megfelelő lerakót kapnak a kecskemétiak - majd, ha megépül.

Az új társaság felügyelő bizottságába a testület részéről **dr. Gombás Tibornét** (független) és **Kovács Antal** (független) delegálták. Utóbbit csak több sikertelen felkérés után, az eredetileg javasolt **Farkas Zoltán** (SZDSZ) ugyanis nem vállalta, aztán nem vállalta **Leviczky Cirill** (Fidesz-MPP) - pontosabban nem volt jelen, így nem nyilatkozhatott -, nem vállalta **Vargáné Dóka Margit** (MDF), és nem vállalta **Szabó István** (MDF) sem.

A szocialista képviselők a sajtótájékoztatón hangsúlyozták: pártjuk városi szervezete támogatja egy új hulladéklerakó mielőbbi megépítését, de nem ilyen sebbel-lalbal megkötött, előnytelen szerződés révén, anélkül, hogy több lehetséges partnerrel tárgyalt volna az önkormányzat. A mostani döntés azt eredményezheti, hogy az önkormányzat biztos hátterével Kecskemét lakossági hulladékkezelési piaca előbb vagy utóbb kizárólagosan egy cég kezébe kerül, a régi állami monopólium helyébe frissen kreált üzleti monopólium lép. A szindikátusi szerződés szerint egyedül ez a közös kft működtethet a városban hulladéklerakót húsz évig. A hulladék szállítására, gyűjtésére, ártalmatlanításra az önkormányzat másik társaságot nem hozhat létre, amíg ez a megállapodás él.

-m-

A hollandiai Groningeni Régió által Kecskemétnek adományozott három Mercedes típusú, rendőrségi célokra hasznosítható gépkocsit ajándékozott a közgyűlés a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányságnak. Az autókat Gergényi Péter megyei főkapitány vette át, s mint mondta, csapatszállításra fogják használni.

A Gáspár András Ipari Szakközépiskola számos szakmai verseny és rendezvény házigazdája minden évben. A tanulók országos szakmai döntői mellett most például az Autószerelők Országos Egyesületének szakmai napját is náluk tartották. Több mint tucatnyi autó alkatrészt, szerviz berendezést forgalmazó cég tartott bemutatót és előadást, majd vállalkozói fórumra is sor került. Ez a rendezvény is elismerése volt annak a több éves komoly szakmai munkának, amelyet a különböző autós szakmákban végzett oktató munkában ért el az iskola - tájékoztatta lapunkat a házigazda **Kasza József**, a gépjárműves tanműhely gyakorlati képzés vezetője.

A civil-élet hírei

Úgy tűnik: több helyütt egy időben gondoltak arra, hogy ideje lenne a városban működő civil szervezetek (egyesületek, alapítványok, szakmai-és egyéb szerveződések, érdekképviselések) számára rendszeres fórumot teremteni, ahol a közös gondok felmérésén túl az együttműködés is jobban kialakítható lenne. A Szövetség az Európai Kecskemétiért (SZEK) egyesület - amelynek két önkormányzati képviselője is van -, május 7-re hívott össze városi Civil Fórumot.

A Civil Ház Nonprofit Szolgáltató Központ május 10-re tervezi a szintén fenti célok szerinti összejövetelt. Miután várhatóan a témák mellett a résztvevők jó része is hasonló körből kerül ki, csak bizni lehet abban, hogy végre egymást erősítő és nem gyengítő kezdeményezésekről számolhatunk majd be. Ezt az ismételt "keresztbeszervezést" nem a szándékok, hanem éppen az a koordinálatlanság okozta, amelynek kiküszöbölése nyilván ezeknek a megbeszéléseknek is célja lesz.

Ha pályázati információra, pénzügyi vagy jogi segítségre van szüksége egy civil szervezetnek, könnyen megkaphatja ezt a Nonprofit Szolgáltató Központban, amely ezért jött létre.

Az elmúlt hónapokban egyre több civil szervezet élt is ezzel a lehetőséggel. A Kossuth tér 5. sz. alatt működő Civil Házban, a regisztrált szervezetek számára 8.00 - 17.00-ig áll az iroda rendelkezésre. Itt informálódhatnak a szervezetek megyei és országos civil szervezetekről, helyi, hazai és külföldi adományozókról, pályázatokról. Aki regisztráltja magát, annak korlátozott mértékben, fénymásolási, Internet használati lehetősége is van. Tájékozódhat a Ház nonprofit könyvtárban, közhasznú információkat kaphat közösségi, nonprofit ügyekről.

A Ház munkáját szakértők segítik a legkülönbözőbb témában: projekttervezés, szervezetfejlesztés, pályázatírás,

EU-információk, gazdasági, jogi, pénzügyi, munkaerő-piaci, környezetvédelem, humán-erőforrás gazdálkodás. Rendszeres pénzügyi tanácsadás hét-főnként, humán-erőforrás-fejlesztés témában pedig minden második csütörtökön van.

A Civil Ház szervez konzultációs napokat, képzéseket is. Érdemes ezeken részt venni, hiszen helyben értesülhetnek a legfrissebb változásokról, szabályozókról. Fontos haszna ezeknek a műhelytalálkozóknak az is, hogy a civil szervezetek, alapítványok, egyesületek kicserélhetik tapasztalataikat, és együttműködési kapcsolatokat építhetnek egymással.

A Civil Ház kéri és várja a közösségek, egyesületek, alapítványok jelentkezését, hogy szolgáltatásait minél szélesebb körben terítse.

Elérhetőség: Telefon / Fax: 76/505-816, E-mail: kmetcivm@matatvnet.hu

Tízéves az iskola- parnerkapcsolat

A petőfivárosi Vásárhelyi Pál Általános Iskola és a rüsselsheimi Gerhart-Hapmann-Schule között éppen tíz évvel ezelőtt írták alá a partnerkapcsolatot rögzítő megállapodást. Az azóta eltelt tíz év alatt háromszáz kecskeméti és ugyanennyi német kisdíák fordult meg cserélátogatáson egymás városában, és sok pedagógus

és család között is barátság szövődött. A most kezdődő tíznapos program keretében Kecskemét nevezetességei mellett ópusztaszeri, szegedi, budapesti, visegrádi, és tanyaprogram is szerepel. A vendégek szokás szerint családoknál laknak. A testvériskola delegációját Sigbert Reinig igazgató vezeti.

Iskola-alapító Kanadából

Ausztrália, Hollandia, Izrael, Románia, Németország - ezek azok az országok, ahol biztosan tudjuk, hogy elszármazott kecskeméti rendszeresen olvassák újságunkat. Minap délelőtt egy Kanadában élő kecskeméti, Szepesi Angéla érdeklődött telefonon a hazautazása előtti órákban, hogy hogyan juthatna hozzá újságunkhoz. Ez engem is annyira meglepett, hogy rögtön találkozót kértem a hölgytől, hiszen kíváncsi voltam, ki is lehet ő.

Az egy hónapra bérelt garzonházi lakásban kedvesen fogadott ez az igazi matróna, aki élete eddig eltelt nyolcvanegy évéből első ránézésre húszat letagadhatna.

- Ez az az újság, amelyben minden olyan dolog benne van, ami engem Kecskeméttel kapcsolatban érdekel - kezdte mosolyogva a beszélgetést.

Iglórol, a felvidéki Szepességéből került a család 1920. végén Kecskemétre. Édesapja Szepesi (1932-ig Schmidt) Brúnó, realgimnáziumi tanár, édesanyja Széll Aranka festőművész volt, aki korán, 28 évesen halt meg. Nevelőanyja Katona Zsigmond lánya, Rózsa volt. Gyermekkorát az evangélikus neveltetés, az újkollégiumi iskolaévek, benne nagyszerű pedagógus, Magyar Ilona személyisége határozta meg. 1938-ban került Budapestre, a Ferenc József Közgazdaságtudományi Egyetemre, ahol a politikai földrajzot Teleki Pál, a későbbi miniszterelnök oktatta. Kiváló és érdeklődő hallgatóként Szepesi Angéla nála lett tudományos munkatárs, és az Államtudományi Intézetben kapott munkát. Első férje révén, aki a Revíziós Bizottság (a trianoni döntések felülvizsgálatára és megváltoztatására alakult), munkájában vett részt, 1941. karácsonyán Lisszabonba kerültek, első gyermeke is itt született. Férje később Rómába került, és innentől kezdve útjuk lassan szétszakadt. Szepesi Angéla 1948-ban költözött Kanadába, ahol szinte rögtön megismerkedett a Bahá'í vallással,

és ennek egyik közösségében második (kanadai) férjével, mely házasságból még három gyermeke született.

Máig e vallás élete egyik fő meghatározója, szinte egész ettől számított életét ennek szenteli. Ez a vallás a muzulmán hithez áll közel, de szerinte egyfajta átmenetet is képez a kereszténységhez, hiszen szerintük minden vallás ugyanattól az Istentől származik, és így azokat össze lehet és kell is egyeztetni. Vallási központjuk a Szentföldön található, világközösségük mintegy négy millió tagot számlál a bolygó minden részén. Mint egyetemi oktató, pszichológiát és a Bahá'í tanokat tanította Montrealban és Quebec Cityben, amelynek közelében lakik. 1966-ban Brazíliába utazva ejtette útba először régi hazáját három hétre, ezt követően 1971-ben egy szentföldi zárandokút kapcsán látogatott haza, majd 1985-től évente egy-egy hónapot tölt Kecskeméten.

Szepesi Angéla 1971-es itt jártáról cikket akkor író Heltai Nándortól tudjuk, hogy Szepesi Brúnó tanár volt az, aki felfedezte a kecskeméti és környékbeliek számára a Tiszát, mint fürdőhelyet is. 1995-ben a Házinyomda Kft. volt itthon megjelent első magyar nyelvű könyvének gondozója.

Mostanában leginkább a cigányközösségek és cigánycsaládok sorsa érdekli, az ő felemelkedésük érdekében próbál tenni mostanában leginkább Kanadából és itthon is. Kecskeméti barátai és ismerősei mellett most már néhány helyi követőjét is fel tudja sorolni.

A bahá'í-oknál kilenc felnőtt alkot egy szellemi tanácsot, akik együtt keresik az Igazság Házát. Vallásuk tiltja az alkohol fogyasztását, és nincs papságuk sem,

Szepesi Angéla

templomaikat az építészeti különbözőségek mellett a kilencoldalúság és a központi kupola jellemzi, és mindenki számára nyitottak.

Kecskemétről kérdezve, és emlékezve azt mondta, hogy nagyon jó emlékei vannak, és máig otthonának érzi. Új könyvének kiadása miatt sajnos a tavalyi kecskeméti világtalálkozóján nem lehetett jelen, most viszont találkozott Szécsi Gábor polgármesterrel is. Örömmel konstataulta, hogy két elképzelését is támogatandónak és részben már úton lévőnek találta a polgármester: az egyik egy multikulturális iskola, amely főleg romák felzárkóztatását segíti, és amely kedves barátjának, Hideg Antalnak a nevét vehetné föl, a másik pedig, hogy tegyék vissza Magyar Ilona emléktábláját arra az iskolára, ahonnan levették.

Az alig félórás beszélgetés végén még az is kiderült, hogy van közös marosvásárhelyi ismerős is, hiszen a széles körben ismert Haáz Sándor karnagy szegről-végreől még Iglórol rokona a Kanadában élő kecskeméti Szepesi Angéla-nak. Abban maradtunk, hogy a beszélgetést egy év múlva itt folytatjuk.

K. Gy.

Kihelyezett tanszék lett a csillagvizsgálóból

A most középkorú vagy annál kicsit idősebb kecskeméti közlő szinte mindenki tudta - és sokan személyesen jártak is ott -, hogy Bajának évtizedeken át országos híré csillagvizsgáló obszervatóriuma volt. Ezt az intézményt sem kerültek el azonban a nyolcvanas-kilencvenes évek mindent érintő változásai, hiszen a Tudományos Akadémiától a TIT-en keresztül a városi tanácsra át a megyei önkormányzatig szervezettel kacskaringós út vezetett odáig, hogy kihelyezett egyetemi tanszék váljon belőle.

Endre Sándor, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke és **dr.Tóth József**, a Pécsi Tudományegyetem rektora nemrég írták alá azt az együttműködési megállapodást, amelynek értelmében 1994. óta megyei intézményként működő Bajai Csillagvizsgáló és Kutató Intézet a Pécsi Tudományegyetem kihelyezett Tanszékeként is fogadja majd a hallgatókat.

Az ünnepélyes aláírással egybekötött sajtótájékoztatón Endre Sándor felsorolta, hogy a megyei önkormányzatnak a bajai és kecskeméti főiskolákkal, a Gábor Dénes Főiskolával, a Károli Gáspár Református Egyetemmel, valamint a Soproni Egyetemmel van hosszabb-rövidebb idő óta konkrét együttműködése. Ezen kívül a Bursa Hungarica keretében hatmillió forint évi ösztöndíjat kapnak Bács-Kiskun megyei lakhelyű egyetemi és főiskolai hallgatók.

Dr.Tóth József rektor - aki ezt a látogatását összekötötte más kecskeméti programokkal is - elmondta még, hogy szerinte a most kialakuló régióknak nincs vonalserű határa, így az egyetemek is versenyeznek egy-

mással, Pécsnek például másodlagos övezete Bács-Kiskun. Nincs ugyan jogi szabályozása - bár kellene - a megyék és az egyetemek kapcsolatának. Ezért is örül annak, hogy egyes megállapodások hivatalos formát is öltenek.

Megemlítette, hogy az egyetemük művészeti tanszéke is érdeklődik például a Kerámia Stúdió iránt. Ezen kívül náluk is sok a szegedi egyetemről elszármazott oktató és kutató. Visszatekintve megjegyezte, hogy az 1990. előtti megyei vezetés is mert önálló és kezdeményező lenni, amely máig sajátos ízt ad sok szempontból Bács-Kiskunnak, és szerinte ezt a hagyományt folytatni kell.

Végezetül kiemelte, hogy a mostani megállapodás az egyetem fizikusainak és a bajaiaknak természetes alapokon indult együttműködését koronázza meg.

Hegedűs Tibor, a Csillagvizsgáló Intézet vezetője a Köztér kérdésére elmondta, hogy jelenleg hat fő, ebből három kutató dolgozik náluk. Szervezetileg és fizikailag is külön, alapítványi formában működik most a Csillagda, amely továbbra is nyitottan, bárki által látogatható. A százötven éves muzeális működő távcső

Endre Sándor és dr. Tóth József aláírja a megállapodást

mellett most van folyamatban egy korszerűbb új távcső, és egy számítógép vezérlésű mechanika beszerzése is. Örülnek ennek a mostani megállapodásnak, noha évek óta jártak át a kutatók oktatni az egyetemre, illetve az ottaniak is gyakran jöttek Bajára. Külön szolt még a kecskeméti Planetáriummal való jó kapcsolatrol, és megjegyezte, hogy jó lenne, ha minél több erre a feladatra született olyan ember lenne, mint E.Kovács Zoltán, aki hivatásának érzi a gyerekek bevezetését a csillagászat rejtelmibe.

k. gy.

Rendőri együttműködés

A Kecskemét-Marosvásárhely Baráti Kör Egyesület által szervezett testvérvárosi delegáció tagjaként tavaly ősszel a Bács-Kiskun Megyei Rendőrkapitányság képviselőjében Kozák Tibor hivatalvezető látogatása volt az első hivatalos kapcsolat felvételi aktus a két megye rendőrkapitányságai között. Röviddel ezt követően Gergényi Péter dandártábornok, megyei főkapitány utazott Marosvásárhelyre annak az együttműködési szerződésnek előkészítésére, amelynek aláírására a minap került sor Kecskeméten. Vasile Cotoara Maros megyei rendőrfőkapitány két munkatársával érkezett kétnapos munkalátogatásra Kec-

kemétre, ahol az aláíráson túlmenően értékelték a közelmúlt konkrét együttműködési tapasztalatait, illetve meghatározták a közeljövő feladatait is. Rövid beszédben méltatták mindketten a precedens értékű új utat nyitó és mindkét fél számára már most hasznosnak minősíthető együttműködést, amelyre eddig egyik országban sem nyíltott ilyen lehetőség. A Köztér kérdésére a rendőri vezetők elmondták, hogy a sokoldalú kapcsolat részesei lesznek a megyeszékhelyi rendőrök is, hiszen Marosvásárhelyen szolgál az ottani megyei rendőri állomány egyharmada. Már a közeljövő hónapokban kölcsönösen kifejezett

Főkapitányi kézjegyek

szakmai delegációk cserélátogatásaira is sor fog kerülni. A jövőbeni együttműködés nemcsak a bűnmegelőzésre, hanem konkrét bűnügyekben napi együttműködésre is lehetőséget ad. Nálunk a Romániából idejövő illegális munkavállalók

és bizonyos erőszakos bűncselekmények elkövetése jelenti a gondot, a határ túlsó oldalán pedig a magyar állampolgárok által elkövetett csalások és közlekedési bűncselekmények fordulnak elő.

Drogkonferencia

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok működéséről, feladatairól, a nemzeti drogstratégiáról tartottak egész napos konferenciát áprilisban a megyeházán. A konferenciát megelőző sajtótájékoztatón **Topolánszky Ákos**, az Ifjúsági és Sportminisztérium helyettes államtitkára elmondta: négy év alatt két és félszerecsére nőtt Magyarországon a középiskolások között a kábítószer-fogyasztás. Ezzel együtt európai összehasonlításban még nem tartozunk az erősen fertőzött országok közé. A kormány három év alatt 17 milliárd forintot kíván fordítani a nemzeti drogstratégia megvalósítására.

A konferencián **Deutsch Tamás** miniszter tartott nyitó előadást. Mint mondta, a nemzeti stratégia elfogadásával új korszak nyílt a kábítószer visszaszorításának kérdésében. A probléma kezelésére szolgáló intézményrendszer végre "utolérte magát", állami és nem állami szervezetek összefognak, s e kérdésben teljes a politikai egyetértés is.

A drogfogyasztás visszaszorítása nem csupán állami feladat, hangsúlyozta a miniszter. Szükség van a közösségi együttműködésre, a megelőzésre, az egészségügyi intézményrendszer fejlesztésére, a bűnmegelőzés erősítésére. Az Oktatási Minisztérium középiskolai korosztályokat megcélzó megelőzési programja tavaly indult, s a tanulók mintegy 40 százalékát éri el. A programot kiterjesztik az általános iskolákra is. Az ISM tavaly három régióban segítette a kábítószerügyi egyeztető fórumok létrejöttét, amelyek a prevenció-gyógyítás- rehabilitáció területén működő intézmények, szervezetek, közösségek koordinációját szolgálják. Deutsch Tamás szerint nem állja meg a helyét az a vélemény, amely szerint a szigorú drogtörvény nem hozott eredményt: korábban látns bűncselekmények napvilágra kerülését segítette.

A tavalyi - egyelőre csak Budapesten rendelkezésre álló adatok - azt mutatják, hogy megállt a drogfogyasztás növekedésének üteme, emelte ki a miniszter. A nemzeti drogstratégia célja, hogy a kedvezőtlen tendenciákat megállíthatóvá, aztán visszafordíthatóvá tegye, csökkentsen a kábítószer elfogadottságát a leginkább veszélyeztetett korosztályban.

A Szemereiek Kecskeméten

A Szemerei nemzetség ősrégi magyar család, amelyet Belae Regis Notarius (Béla királyunk névtelen jegyzője) Anonymus, a honfoglaló hét vezér egyikétől, Hubától származtatott. Egy Szemerei - régi írásmód szerint Zemere - IV. Béla király korában a tatároktól szenvedett súlyos sérüléseket. 1346-ból ismét tudunk egy Szemereiről, aki I. Lajos király híveként, mint macsói bán harcolt a fellázadt moldvai vajda ellen. 1615-ben Bethlen Gábor fejedelemtől kaptak "jóságot" hűségükért. 1596-ban Eger védelmében jeleskedtek a Szemereiek. Egy Szemerei II. Rákóczi fejedelem seregében dandárnokként küzdött Végül a 48-as szabadságharcban hősi halált érte. (Szemerei Gergely) nagyapja mellett még több Szemerei is vitézkedett. Egyikük, mint a hajdúk őrnagya esett el, másikuk pedig a X. honvéd zászlóalj parancsnokaként halt hősi halált Perlasz ostrománál.

A Kecskeméten dinasztiát alapított **Szemerei Zsigmond** (Kömlöd, 1825. V. 4. - Kecskemét, 1872.) végigküzde a szabadságharcot, végül is Komáromban volt, amikor Klapka kapitálált, s a többiekkel együtt menlevéllel szabadult. Az amnesztia ellenére a szabadságharcban való részvétele miatt teljes vagyonelkobzásra ítélték.

ték. Először Lajosmizsére menekült, majd Kecskemétre költözött. Városunkban mérszárszékét és vendéglőt nyitott, s jómódú földbirtokosként halt meg, viszonylag fiatalon. Számtalan leszármazottja élt az elmúlt kétszáz év alatt a város falai között és töltött be jelentős pozíciókat, gazdagítva Kecskemét szellemi, kulturális és gazdasági életét. Fia, Zsigmond (Kecskemét, 1852-1897) városi hivatalnok. Unokája (szintén Zsigmond), Kecskemét város törvényszéki tanácselnöke. Másik unokája, Ferenc, polgári iskolai igazgató volt. Gergely nevű unokája - akiről bővebben szeretnék szólni - gimnáziumi tanár, majd kollégiumi igazgató. Tizennégy dédunokája közül a legismertebb Kecskeméten **Szemerei Andor** tanárember, sokak Szemerei Bandi bácsija.

Xxxxxx

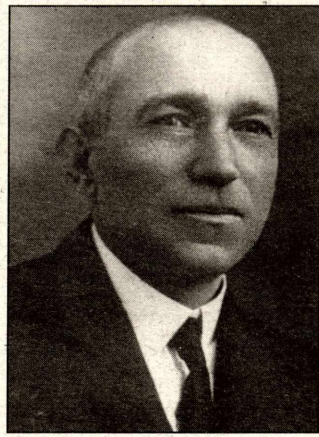
Szemerei Gergely Kecskeméten született, 1885. Október 2-án. Elemi iskolai tanulmányából két évet Resicabányán folytatott, ahol a német nyelvismeretet szerzett. A Kecskeméti Református Kollégiumban tett érettségije után tanulmányait a budapesti, majd a kolozsvári egyetemen folytatta, ahol bölcsészdiplomát szerzett. Tanári pályáját a Pápai Református Gim-

náziumban kezdte, majd az erdélyi Szászvárosi Ref. Gimnáziumban és a Gyergyószentmiklósi Állami Gimnáziumban folytatta. A Trianoni békediktátummal elszakított Erdélyből a megmaradt hazába menekülve 1920-tól szülővárosában, Kecskeméten, a Tisza István Kollégiumban főgimnáziumi tanár, helyettes igazgató, majd 1944-es nyugdíjazásáig címzetes igazgató.

Az első világháború során 1917-ben orosz hadifogságba esett, ahonnan 1920-ban szabadult. Három éves oroszországi kényszertartózkodását Közép-Ázsiában töltötte, ahol megtanult törökül, és az arrafelé beszélt török nyelveket igyekezett felolgozni. Kézírással szótárt szerkesztett, amit magával is hozott a fogságból való megszökésekor. (Pastinszky János török nyelvészünk munkáiban felhasználta Szemerei Gergely Közép-ázsiai gyűjtését.) Részt vett az 1932-ben kiadott első magyar-török nagyszótár szerzői munkálataiban. Számos megjelent írásában vizsgálta a török-magyar nyelvrokonságot.

Szemerei Gergely kecskeméti közéleti szerepvállalásához tartozik, hogy 1926-tól az Országos Középiskolai Tanár Egyesület választmányi tagja, 1927-től a Kecskeméti diákegyesület titkára, 1928-ban jelenik

meg a Kecskeméti Református Főgimnázium matematika és fizika oktatás fejlesztése érdekében írt munkája. Alapító tagként vesz részt 1920-ban az úgynevezett úri

Szemerei Gergely

banda létrehozásában, mely a korabeli kecskeméti zenei élet meghatározója volt. Ő maga csellistaként, vagy ahogyan akkoriban hívták "kisbögösként" játszott is az együttesben, és számtalan művet hangszerelt, Operát, daljátékot is írt "A vén diák" címmel, melyet az erdélyi Gyergyószentmiklóson műkedvelők mutattak be, Kecskeméten pedig a színházi zenekar közreműködésével.

1935-től a Kecskeméti Református Egyesület választmányi tagja, a Református Egyesület presbitere, 1938-tól a Refor-

Szemerei Zsigmond

mátus Főgimnázium igazgatóságának tagja.

A II. világháborút követően 1950-ben Lajosmizsére telepítették ki. Itt ette a kommunista üldözöttek keserű kenyerét dr. Szabó Iván országgyűlési képviselővel, felsőházi taggal.

Méltó lenne a városhoz (a református egyházhoz), ha az 1957. április 17-én elhunyt, s szülővárosában nyugvó Szemerei Gergely nevét emléktábla örökítené meg.

Írta:
vitéz Tiszaugi-Szabó
Tamás

Lestár-ház felkutatása

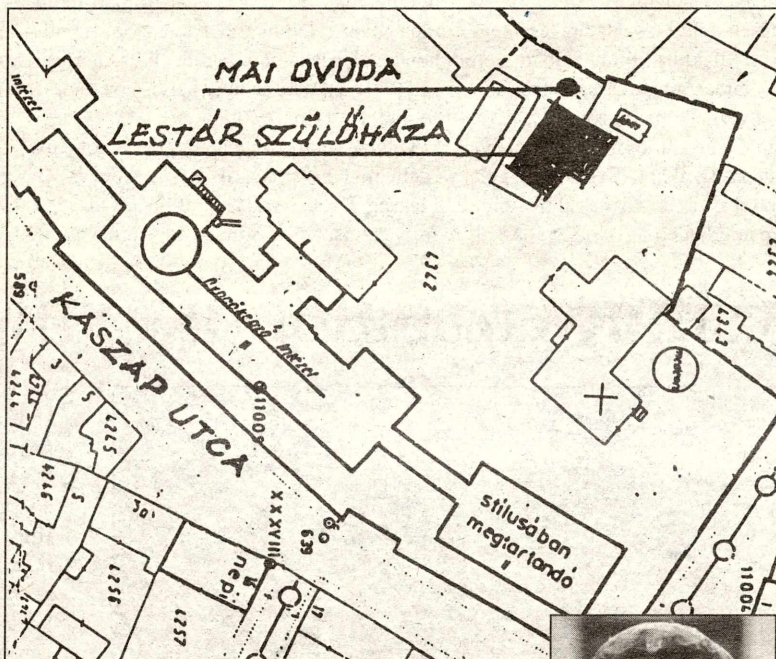
Lestár Péter 1880. október 28-án 61 éves korában lett Kecskemét polgármestere. Azt hihetnénk, hogy megtört, bicegő járású öregember aligha szolgálhatja a város érdekeit. Jóllehet hihetetlen, pedig Lestár nevéhez fűződik a város újabbkor rohamos fejlődése.

Első feladatként rendezte a város zülált pénzügyi helyzetét, de ugyanakkor vált nyilvántalóvá, hogy a homokterületei immúnisak a filoxérával, a gyökértetűvel szemben. Így irányításával működésének 16 éve alatt 3 585 kh. szőlőt ültettek. A belterjes szőlőkultúra kialakítása alapvető változást hozott a város gazdasági szerkezetében.

A gazdasági szerkezet változása - főleg az ország itt kialakuló egyik legnagyobb szőlő- és gyümölcs exportpiaca - megkövetelte a város térbeli szerkezetének átalakítását is. A feladatot Lestár Péter végezte el. A kialakuló exportpiac elhelyezésére az Arany J. u. vonalától a mai Technika Házáig terjedő területre, 12 lakóház bontásával 18 ezer négyzetméteres terület alakított ki, a mai Szabadság-teret.

Lestár építtette a Városházát és a színházat: mindkettő az építészet és társzművészetek együttműködésének legszebb példája. Építtetett iskolákat, laktanyákat, gőzmalmot, vasútvonalat, s még polgármestersége előtt a Takarékpénztár palotáját. (ma Nemzeti Bank) Ezentúl a város minden területén alkotott, fejlesztett. A Rákóczi út kiépítésének megkezdése is nevéhez fűződik. Igazi építő-polgármester volt.

A városfejlesztés anyorkorát elindító Lestár Péter 104 évvel ezelőtt, 1896. május 31.-én fejezte be földi pályafutását. Úgy tűnik, hogy az azóta elmúlt idő nem volt elegendő ahhoz, hogy emlékéit tevékenységéhez méltón örökítse meg az utókor. Mentségül ell kell mondanunk, hogy Lestár Péter emléket sem kezelte sokkal mostohábban a város, mint Kada Elekét, Hajagos Illését és a többi nagynevű városvezetőjét. A református temetőben elhelyezett eredeti sírján svédgránit obeliszket és művészi kovácsolással készített rácsot helyeztetett el. Ezt a sírt 1971-ben a köztemető örök-parcellájába helyezték át, hogy a temető fennállásáig együtt nyugodhasson azokkal, akik a legtöbbet tették a város haladásáért. Szobrának felállításával sokat késtek, hiszen már 1905-ben határozatot hozott elkészíttetésére a városi közgyűlés. De csak halálának 90. évfordulójára, 1986-ra készült el a szobor. Szülőházának helyét

sem jelöli tábla, azon egyszerű oknál fogva, hogy felkutatására eddig kísérletet sem tettek. E sorok írója - a korábbi városvezetések emlékének megbánása nélkül - ezt a mulasztást azért meri hangoztatni, mert a szülőház felkutatása a megyei Levéltárban őrzött okmányok segítségével csupán két órát vett igénybe.

Lestár szülőházának kutatása előtt több adatot tisztázni kellett, köztük születésének idejét (1819 jan.18.), szüleinek nevét (Ns. Lestár Sándor gazdálkodó és Nagy Erzsébet). Jóllehet, hogy a polgármester sohasem használta a nemesi előnévét, a kutatásnál erre is figyelni kellett. A Lestár család elődei Hont megyéből kerültek Kecskemétre. A család 1497-ben kapott nemesiséget "D'Orosz et Bori" előnévvel. A fentiek értelmében Ns. Lestár Sándor gazdálkodó nevét kerestük a "lakosság vagyoni összeírása" nevű, másod-bírói lajstromban, melyben a fentebb már említett két óra alatt a IV. tized 1247 házszám alatt megtaláltuk.

Az lajstrom szerint 6 jármos ökor, 1 fejestehén, 3 hámos ló, 1 ménes-ló, 50 juh, 1 ház, 5 hold saját és 170 bérelt szántóföld, valamint 10 hold szőlő képezte a Lestár család gazdálkodásának alapját.

A következő lépés a IV. tized 1247 számmal jelölt lakóház helyének megtalálása volt.* Ezt alapvetően segítette az a körülmény, hogy a polgármester születését követő 1821 és 1822-es évben Kun István hites földmérő elkészítette a város 5 tizedből álló kb. fele-ré-

szének pontos felmérést.

Ezen a térképen feltűntették a tizedek és az egyes házak számát. A Lestár szülőház a Kaspap és a Sutu utca

(ma Kenderessy u.) találkozásánál kialakult, és egy szárazmalom által elfoglalt kis térről volt megközelíthető.

Ezután már csak a régi térkép méretarányait kellett a maihoz "igazítani", hogy meglegjünk a szülőház helyét: a Tanítóképző épületcsoportja által elfoglalt nagyméretű telek Kaspap utcával párhuzamos hátsó telekhatárán álló épületek közül a Kenderessy u.-hoz közelebb álló óvoda helyén állhatott. Az egykori Lestár-ház mind a Szarvas, mind a Kaspap, mind a Kenderessy u. beépítési vonalától 60-65 méter távolságban helyezkedett el.

Ez a körülmény jelentősen megnehezíti a szülőházak illetve a helyének táblával való megjelölését, tekintve, hogy csekély forgalmú utcákról van szó. Viszont a Tanítóképző főépületének bejárati, kétemeletes részén méltó helye lenne a táblának, ha Kecskemét Önkormányzata felkarolja Lestár Péter emlékeztetését ügyét.

Juhász István
nyug. városi főmérnök

VÁROSSZÉPÍTŐK

A rendszerváltozást megelőző évek egyik autonóm civil szerveződései formái közé tartoztak azok a városszépítő egyesületek, amelyeknek egyik előfutára volt Ráday Mihály maig élő televíziós sorozata, az "Unokáink sem fogják látni..." című műsor. Az ezzel szinte egy időben kibontakozó környezetvédelmi mozgalmakkal együtt arra tették kísérletet, hogy mindazokat a ma polgárainak is nevezett értékeket, amelyeket elődeink a társadalom és a környezet együttes szerves fejlődése révén hagytak ránk, ápoljuk és megőrizzük.

A mindezekben rejlő egyfajta burkolt ellenzékiességgel párosuló természetes közösségszerveződés igénye is munkált mindazokban a kecskemétiekben, akik a nyolcvanok évek végén ezt a gondolatot itt helyben is cselekvésre váltották. Az akkori szervezők közül most **Farkas Gábor**, Ybl-díjas építész, **Heltai Nándor** újságíró és helytörténész, **Leitner László** kamarai titkár (volt városházi építési osztályvezető) és **Polyák Péter** nyugdíjas városgazdasági vállalat-igazgató voltak annak a mostani megbeszélésnek a meghívói, akik az egyesület érdemi tevékenységének felújítását tűzték ki célul. A mintegy harminc meghívott közül szinte mindenki cégen, de egyben személyén keresztül is reprezentálta azokat a kecskemétiakat és azokat a vállalkozásokat, akik eddig is ez ügyben tettek már valamit az asztalra. Ez a mostani kör azért nem volt szélesebb körű - és ezért a szervezők ezúton is elnézést kérnek mindazoktól, akik szívük és érdeklődésük szerint már ezen is jelen lettek volna -, mert az operatívitás és az előkészítés rövidsége miatt ez most tényleg csak a május végi szélesebb összefogóval történő megbeszélés volt.

A kétórás fórumon legalább tucatnyian sorolták ötleteiket, javaslatukat, de mindenki-ben maradt még bőven mondanivaló. A fent felsorolt szervező-meghívók mindegyikének rövid bevezetője után a részt vevők őszinte örömeiket hangoztatva sorolták az ötleteken kívül azokat a keserveket és nem tetsző dolgokat is, amelyek elsődlegesen Kecskemét épített kultúrájával függenek össze, és amelyek igazi szervezett civil érdekvédelem az elmúlt tíz évben még nem alakult ki.

Juhász István nyugalmazott városi főmérnök a temetők sorsának további rendezését és részben ezzel összefüggésben a városért legtöbbet tett régi vezetők és személyiségek, valamint a homok hőseinek méltó emlékköltésését hangsúlyozta. **Probstner János** a Nemzetközi Kerámia Stúdió igazgatója örömmel számolt be friss élményéről, a városközponti szökőkút ügyében történt jó irányú elmozdulásról, miközben fájlatja, hogy szinte magányos farkasként kell küzdenie a várost ma

már világhírűvé tevő hanyattatott intézményének átalakulásáért. Elmondta még, hogy Európa más részein ilyen jellegű civil szervezetek véleménye nélkül nem születnek környezeti és városépítészeti döntések. **Kerényi György**, az Autóúveg Kft. ügyvezetője, a Köztér újság felelős kiadójaként is ajánlotta egyrészt a lap nyilvánosságát a törekvések bemutatásához, továbbá javasolta, hogy a fellépés hitelessége érdekében egy adott utca vagy városrész lakóival közösen konkrét akciókat is szervezzenek, amelyek egyfajta mintaként is szolgálhatnak a kezdeményezések létjogosultságának bizonyítására.

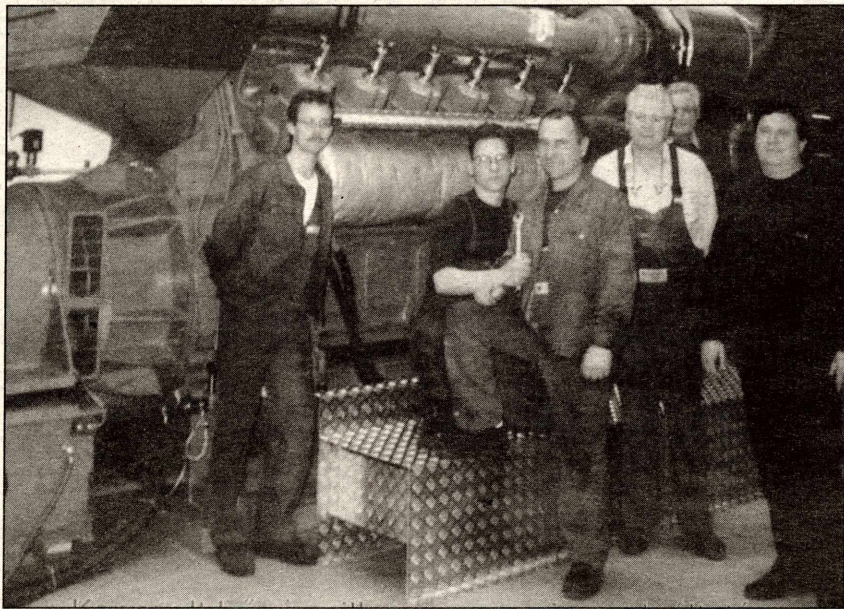
Hegyes Ferenc, a Magas- és Mélyépítő Kft. ügyvezetője fontosnak tartotta, hogy a várospolitikára és az általános rendezési tervek módosítására legyen befolyása az egyesületen keresztül is a város azon közvéleményének, amely nem feltétlenül jut el a pártok képviselőin keresztül a döntéshozáshoz. **Lévai Gábor**, a Polár Stúdió Kft. ügyvezetője a városképet elnyomó reklámok tömegének és az úgynevezett (sokszor húsz éve álló, bódészzerű) ideiglenes építmények felszámolásának fontosságáról szölt. **Zsámboki Antal** kereskedelmi vállalkozó felhívta a figyelmet, hogy a városközponti rekonstrukciós területen túl, szántalan elhanyagolt része van a belvárosnak. **Boza Pál** főiskolai rektor-helyettes, az egyesület terveinek mielőbbi konkrét kimunkálása mellett a média ez irányú okos felhasználásának fontosságát, és az erős civil kontroll igényét hangsúlyozta. **Kocsis Pál**, a Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgató-helyettese a közparkok továbbra is zömmel elhanyagolt állapotára, és az emléktáblák tartalmának fontosságára világított rá. **Farkas István**, az EMPIRE Ingatlanközvetítő Kft. vezetője a múlt megőrzésével egyenrangú vagy talán még annál is fontosabb feladatnak nevezte azt, hogy az egyesület a jövőképet alakításába is szóljon bele, hiszen a színeket és szerkezeti anyagokat tekintve mintha ma Kecskeméten senki felelősen nem törődne azzal, hogy mi is épül. Többen sorolták azoknak a kitűnő kecskemétieknek a nevét, akiket eddigi munkásságuk alapján mindenképpen be kellene vonni a további munkába, így többek között **Csatári Bálint** kutató intézeti igazgatót, **Göbölös Antalt**, az Erdőfelügyelőség vezetőjét vagy **Sóder Pált**, a KEFAG igazgatóját, és még többeket.

Az egybegyűlték megbízták a fórum szervezőit, hogy az elhangzott, illetve az írásban benyújtandó javaslatokat küldjék ki a következő összefogóval, amelyre várják a további érdeklődőket is. Jelentkezni lehet Leitner Lászlónál napközben a 76/501-500-as telefonon.

Kozmás vacsora

Bizonyos életkort megérve az ember aggodalmaskodóvá válik. Hogy aztán néha, a baljós előjelek dacára megússza a bajt, az külön öröm. A minap a szírenázó tűzoltóautót látva vélekedtem úgy: ki a fene tud ilyen esőben tüzeskedni? Annál nagyobb volt a döbbenetem, egyenesen „lakóterem” ablakánál parkolt a villogó jármű. Ne tudják meg, milyen érzés volt odasettenkedni, s feltekinteni az ablakra, nem onnan gomolyog-e a füst elő? De semmi. Amikor aztán a méltóságteljesen komor - vagy csak dühös - tűzoltókat láttam kivonulni a házból, már sejtettem, különösen nagy baj nem lehet. Persze, a szomszéd szénne égett vacsorája sem ad kitörő öröme okot, főképp, hogy a gáztűzhelyig el kellett jutni a tűzoltóknak, s természetesen az ajtó kulcsra volt zárva... (Hogy is hagyja égve a gázt az ember, ha nem megy el otthonról?) A bűzt napokig szaglásztuk, de talán egy kicsit okultunk is a történetből. Különösképpen, hogy a csitri leánykák, akik a környékből csődültek oda borzalmakat látni, igencsak kedveszegetten nyugtázták: ezért kihívni a tűzoltókat? Lehet, hogy ők csak a kozmásat szeretik? **n-m-**

Hőt termel a gázmotor

Nagy teljesítményű gázmotort helyeztek üzembe április közepén a Termostar kft Szultán utcai fűtőművében. Az osztrák Jenbacher-motor 1500 Kwatt elektromos áramot és 1570 Kwatt hőt termel. Az áramot a DÉMÁSZ Rt veszi át, a hőenergiával 2500 lakás számára biztosítják nyáron a használati melegvizet a kazán begyűjtése nélkül. Mint Rácz Géza ügyvezető igazgató elmondta, e beruházás tette lehetővé, hogy gyakorlatilag sem tavaly és idén nem kellett, sem jövőre nem kell emelni a fűtési alapdíjat. A gázmotort Szécsi Gábor polgármester és Dervarics Attila, a DÉMÁSZ Rt vezérigazgatója helyezték ünnepélyesen üzembe.

Kitüntetett rendőrök

A Szentgyörgynapi rendőrnappal egyike legemlékezetesebb akciója az eredményes munkát végzők kitüntetése. A kecskeméti jutalmazottak: **dr. Kása István** rendőr alezredes, **Kovács Béla** rendőr őrnagy, **dr. Panikotai Andrea**, rendőr százados, **Szabó Attila Tamás** rendőr százados, **Kovács József** rendőr zászlós, **Kishonti Szabolcs** rendőr zászlós, **Eke László** rendőr törzsszázlós, **Tóth Gábor** rendőr zászlós, **Balla István** rendőr fő-törzsrőrmester, **Mecseri Zolt** rendőr törzsrőrmester, **Kovács József** rendőr zászlós, **Tóth Tibor** rendőr zászlós, **Árvai László** rendőr törzsszázlós, **Hangyási Ferenc** rendőr zászlós, **Schrauf Csaba** rendőr zászlós, **Pisztránné Kovács Zsuzsa** közalkalmazott, **Szántó Mária** közalkalmazott pénzügytárgyaló, **Torgyik Éva** közalkalmazotti főmunkatárs, **Tóth Sándorné** közalkalmazott munkatárs címet kapott. Soronkívüli előléptetések: **Gyepesi Zsolt** őrnagyot alezredessé, **Patús Zsolt László** zászlóst törzsszázlósá, **Bagi János** őrmestert törzsrőrmesterré, **Palatinus Róbert** őrmestert törzsrőrmesterré léptették elő.

A bemutatókon mindig biztos sikerük. A nyomozásban is!

A gyógyvíz = kincs

Az idei Tourex Idegenforgalmi Kiállítás nyitónapján hagyományteremtő szándékkal szakember-konferenciát is rendeztek. A téma az egészségturizmus volt, ezen belül e terület fejlesztési lehetőségei az Alföldön.

Magyarország tavaly 3,7 milliárd euró bevételt ért el a turizmusból, hangsúlyozta a témáról szóló előadásában **dr. Gellai Imre**, a Magyar Turisztikai Egyesület (MATUR) egészségügyi tagozatának elnöke. Ennek mintegy fele a belföldi turizmusból származott, amely az utóbbi időben örvendően erősödik. A szállodaszoba-kihasználtság 45-47 százalékos, a vidéki hotelek esetében általában alacsonyabb. Egy év alatt a hazai gyógyszállodák férőhely- és szobaszáma megduplázódott. A gyógyszállók kihasználtsága 60 százalék fölötti, az itt pihenő, gyógyuló vendégek száma 2000-ben 75 százalékkal növekedett az előző évhez képest.

Az országban 800 hévízkút van, ebből 240-et hasznosítanak fürdési-gyógyászati célra. A Dél-alföldi Régióban 20 gyógyfürdő és 16 termálstrand található. Kapacitásuk 14 ezer vendég naponta, de szezonban ez 70 ezer fő is lehet. Tavaly 4 millió vendéget fogadtak.

A gyógyfürdők vendégei ma már nem csupán a melegvízben kívánnak üldölgélni. Magas szintű elvárásaik vannak a szállodával, a gyógykúrával és az egyéb időtöltési lehetőségekkel szemben. A fürdőzés az aktív szabadidő-eltöltés, egészségmegővő, betegségmegelőzés igénye-

vel kapcsolódik össze. A gyógyvendég 6-12 napot tölt általában a fürdőhelyen, és mintegy háromszor annyit költ, mint az átlagvendég.

Mindebből adódik, hogy szezonális strand helyett egész évben működő, fedett fürdőt érdemes üzemeltetni ott, ahol rendelkezésre áll a gyógyvíz. Kecskemét nagyon jó adottságokkal rendelkezik, hogy regionális gyógyfürdőközpont legyen, de nem kell feltétlenül szállodaépítéssel kezdeni, hangsúlyozta dr. Gellai Imre. Szerinte először a helyi vállalkozók bevonásával kell megépíteni a gyógyászati, fürdő- és strandrészt, ehhez kapcsolódhat a szálloda, amelyhez így már könnyebb lesz külföldi befektetőt is találni.

A kecskeméti gyógyvíz alkáli-hidrogén-karbonátos, kloridos hévíz. Mozgásszervi megbetegedések, nőgyógyászati és idegrendszeri megbetegedések, baleseti sérülések gyógyításra alkalmas.

A Városházán április végén a Széchenyi-terv turisztikai támogatásairól tartott tájékoztatót Bánki Zoltán, a Gazdasági Minisztérium helyettes államtitkára. Mint mondta, a tízmilliárd forintos egészségturizmus programra eddig tizenhárom pályázat érkezett. Kecskemét még nem nyújtotta be pályázatát, de a megvalósíthatósági tanulmány már elkészült.

m

A szerkesztő levele az olvasóhoz

A Köztér szerkesztő- és kiadó gárdája is meglepetéssel konstatálja, hogy lassan negyedik éve dolgozik a kecskeméti Nagyérdemű Olvasóközönség kegyeinek elnyeréséért! De csak azért se számolom össze, hány lapszámunkat juttattuk el az érdeklődőkhöz, úgyis eltéveszteném, s úgy járnék, mint a „nyomdahunabímmal”. Inkább azt újságolom el olvasóinknak, hogy a munkánk gyümölcsét látjuk zsendülni, amikor félre nem magyarázható elismerések érik házunk táját. A Kossuth Rádió „Magyarországról jövők” vidékmagazinja például lapalapító lapgazdánkat, Kerényi Györgyöt mutatta be nemrégiben. Ennek a portésorozatnak azt a címet adták a rádiós kollégák: „Akik egy kis nyomot hagytak a XX. században”. A Gong Rádió stúdiójába is meghívást kaptunk, hogy a kecskeméti médiumok sorában bemutatkozhassunk azoknak is, akik előnyben részesítik a fülhallást a szemlátomással. Reméljük, néhányan kedvet kapnak lapunkhoz is. Az újságkészítés szívügyem. S azt már bizonyára sokan megtapasztalták, mennyire rossz nem viszonszeretve élni. Mi azt szeretnénk, ha a kapcsolatunk olvasóinkkal még szorosabbra fűződne. Ha kedvelik lapunkat, ajánlják ismerőseiknek, keressék témáikkal a szerkesztőséget. Legyen ez a lap továbbra is a köztere, a civilizáltan megfogalmazott vélemények kinyilvánításának helye. Mindannyiunk érdeke, hogy a holnapunk, gyermekeink, unokáink jövője szebb legyen!

Ebben a reményben köszönti Önt:

Nagy Mária

Hova tovább?

A mikrofonos, középkorú pasas nem mutatkozik be. Csak annyit árul el magáról: ő a közönséggel dolgozik. Ehhez nyomban hozzá is lát. A közönség, vagyis mi, hamarosan megtanuljuk, melyik jelre tapsoljunk, melyikre ugorjunk fel visongó örömmel, melyikre nevéssünk avagy ordítsunk és fütyüljünk biztatón. Ennél árnyaltabb alakításra részünkről nincs szükség. Velünk szemben négy fekete kamera, rájuk tapadó sötét ruhás emberekkel. Tisztára, mint valami földönkívüli űregység, a következő pillanatban pusztító erejű tüzet nyitnak ránk. De persze nem lőnek. Ehelyett kezdődik Rókusfalvy Pál Hovatovább nevű játékos vetélkedőjének felvétele a budapesti Pólus Centerben lévő Fortuna Stúdióban.

Ezúttal is három csapat képviselőjében játszanak ismert emberek: Friderika, az újabbán ismét feltűnt énekesnő, Lázár Vilmos és Lázár Zoltán, kettes fogathajtó világbajnokok. A csapatokat ők választották ki. A mi csapatunk, a kecskeméti székhelyű Első Magyar Pónifogathajtó Egyesület játékosai Lázár Zoltán, a dombóvári lovasoké Lázár Vilmos, a székesfehérvári természetvédőke Friderika. Míg a mikrofonos, középkorú pasas - magamban porondmesternek kerestem el - bennünket idomít, ők valahol a színpad mögött hangolódhatnak rá a vetélkedésre.

A porondmester érti a dolgát. Több órás várakozástól elnyűtt arcunkat és kedvünket elég gyorsan felderíti. Azért jöttetek, hogy jól éreztétek magatokat és örüljétek, harsogja. Nincs módunk közöl-

ni vele, hogy nem ezért jöttünk, hanem azért, hogy nyerjünk egy milliót. Valószínűleg tudja is, de úgy tesz, mintha nem tudná. Erőfeszítései tiszteletreméltók, úgyhogy oldódunk. De miután az űrkommandó felveszi a közönségképeket, amiket majd a műsorba bevágnak, megszűnünk létezni számukra. Innentől csak a hátsó felüket látjuk. Jobbára el is takarják előlünk a játékosokat és a játékot. Sebaj, majd megnézzük a tévében.

A stúdióban rajtunk kívül is sok a nép. Ki csak ácsorog, ki kábeleket igazgat, ki papírokat lobogtat, de mindnek nagyon bennfentes feje van. Egy pufajkás férfi sétálgat, mintegy mellékesen, nem szól senkihez. Később kiderül, hogy ő a szerkesztő. Végre jön Rókusfalvy. Egyenesen a kamera lencséjébe mondja poénjait. Hogy miről beszél, nem figyeljük, mert a mellette álló porondmester pantomim előadásba kezd, és mindenki rajta röhög. Naná, hogy őt nem veszi a kamera.

A nyitó kép nagyon stílusos. A Lázár-fivérek vezette Afonyán Friderika szamaragol be a stúdióba. Afonya (pedig otthon van a show-bizniszben, mondja Lázár Zoli) kissé ideges a tapstól és a reflektoroktól, láthatóan boldog, hogy visszatérhet a parkoló zöld fűvéhez. Úgy kotor kifelé a stúdióból, mintha már látta volna ezt a műsort valamikor.

S kezdődik a játék. Az adás május végén lesz látható, így nem illik előre elárulni a kifinomult gyermek feladatokat. Mindenesetre, amikor a sárga esőköpenybe bújtatott játékosok a fejükre erősített gyertyákat próbálják egymásról vízipisztollyal kilőni, erősen kell koncentrálnom a nyerhető egymillióra, meg arra, hogy egyszer az életben ilyen forgatást is látni kell. A műsor felénél mintha ki nem mondott sóhaj szállna a közönség felől: csak vége lenne már... Kis változatosságot jelent, hogy egyik-másik feladatnál alkalmunk adódik biztatón üvöltözni. Az agygalós típusúak az állásidők alatt megpróbálják kitalálni a játékszabályokat.

Televíziós vetélkedők felvételén megfordult ismerőseim előre figyelmeztettek, készüljek fel, hogy éjszakába nyúlik. Ehhez képest játékosaink egyszerűen fenomenálisak, olyan gyorsak, hogy nem töltik ki a műsoridőt. Lázár Zoli és a kecskeméti csapat egyik tagja például az egypercesnek szánt piszok nehéz feladatot kilenc másodperc alatt teljesítik. (Bezzeg a dél-eltőtti felvételen a Farkasházy meg a Koós, mondogatjuk elégtétellel, miattuk kellett nekünk két óra hosszat várakozni.) Némiképpen zavar támad a stáb soraiban. A mellékesen pufajkás szerkesztő kénytelen aktivizálni magát. Míg Rókusfalvyval táncsozlik, a porondmester - aki mindvég-

gig mellettünk áll a megpróbáltatásokban - élénkei nekünk a Bolond, aki sir egy lány után refrénű slágert. Jó hangja van. Jobb, mint a csapatkapitányunknak, akinek megtorlásul szintén énekelnie kell: azt állította, hogy a dal play-backról ment. A szerkesztő int, elég a kacaj, folyjon tovább a munka.

Zárójáték, hogy kiteljen a műsoridő. Aztán Friderika is énekel, alkalmi együttest alakítva egy borostás gitárossal, a Lázár-fivérekkel és Rókusfalvyval. Akinek jeges higgadságát csak egyszer olvastja a játék heve: annál a bizonyos kilenc másodpercnél.

Sajnos, nem mi, kecskemétiak nyerünk. (Hogy ki, azt igazán nem árulhatom el.) Díjátadás, kár, hogy a tévézők nem láthatják majd, mi minden történik ezalatt a stúdió többi részében, pedig az sokkal érdekesebb. A zárókép is stílusos. Csapatunk tagjai, a hatéves Mészáros Lacika és testvére, Csabi hajtanak be pónifogatukon. A fiúk és a törpe shetlandiak profi módon viselik a zajos

A vállalkozó kedvű csapat, pónik nélkül

népszerűséget, messze lekörözik a show-bizniszben otthonos Afonyát. Az egyik mini ló, meleg szeretettel, ajándékot is hagy a stábnak.

Hazafelé a buszon azzal vigasztaljuk magunkat: mégis csak jó buli volt. Egy kis médianyilvánosság az egyesületnek, reménykedik a csapatkapitány. Töpreng, elég a szélén ütem-e a sornak, hogy ne látszódjak majd a felvételen. Lázár Zolit azért szeretjük, ha nem is nyert nekünk egy milliót. A vigaszdíjként kapott macit, szatyrot, plakátot, megyebeti kisorsoljuk a csapat gyerektagjai között. Az agyagdiót majd megőrzi valaki. Na, hát ilyet is láttunk, mondja végső tanulságként az egyik pónis, és körbekingálja a házi meggyort.

A porondmestert végül is megkedveltem. Sokkal jobb volt, de tényleg, mintha csak egy hideg, szótalan-daltalan piros lámpa jelezte volna: emberek, most kell tapsolni...

M. Á.

BÚCSÚ AZ ÖRÖKÖS SZÍNIDIREKTORTÓL

In memoriam Radó Vilmos

Több mint félszázada, 1949-ben vált kecskeméti polgárrá Radó Vilmos, akit munkája a Katona József Színházhoz kötött, és akinek színház- és emberszeretete tartalmassá varázsolta az életét. Történetei, melyeket a beszélgetések során megosztott velünk, távozása után is tovább élnek. Az emlékezet rostáján egyre több elem hullik ki, és a hatásos előadásmód kedvéért, számos új mozzanat kerül be a helyükbe, a 2001. április 9-i halált követően. Radó Vilmos emlékét, vallomás értékű írásának a közreadásával idézzük fel.

"Nem tudom, talán születési ártalom volt, de én az életemet soha másképp nem tudtam elképzelni, mint csak színházon belül, és a színházban élek ma is. Bár már nyugdíjban vagyok, de a színház tagja vagyok most is, s csak színészekkel érzem jól magam..."

Sümegeen születtem. Édesapám színigazgató volt, édesanyám prózai színésznő és a gyerekek a családban ott születtek, ahol éppen a társulat tartózkodott. 15 éves koromban már pódiumra léptem. Egy Feydeau komédiában mutatkoztam be sógorom, Károlyi Sándor együttesében. Közben magánúton tanulhattam az Országos Színművészeti Egyesületben, ez a kedvezmény a színészygereknek járt. 1931-ben kaptam meg az oklevelemet.

Kallos József harmadrendű társulatában kardalosnak szerződtek, később a debreceni társulathoz kerültem. Elsősorban táncos-komikus szerepkörben foglalkoztattak, de azért felléptem klasszikus művekben is. Szerepvágyam volt világleletemben. Az egyik az Ember tragédiájából Lucifer szerepét eljátszani, és Liliomot Molnár Ferencről.

Saját színházamat 1948-ban indítottam el. Egy barátomtól kértem kölcsön pénzt rá. Azokat a színészeket, akiket akkor Pestről letiltottak, én azonnal szerződtettem. Persze tönkre is mentem bele. 1949-ben államosítottak. A törvény szerint az igazgatók, lehettek zseniális színészek vagy zseniális rendezők, az államosításnál művészi munkakörben nem dolgozhattak. Nem is tudtak elhelyezkedni. Egyedül engem helyeztek el

a Kecskemét-Szentes-Szolnok színházi központban gazdasági igazgatónak. Márki Géza kecskeméti igazgató jó barátom volt. Megkérdezte, hogy -

"Most mit is csináljunk?" Nem rendezhettem, nem játszhattam, úgyhogy Márki Géza művészeti és szervező titkára lettem, igazgatásom kezdetéig a színház szervezősi osztályát vezettem.

A Válgunk el bemutatóján ültem először az igazgatói páholyban. Ez volt az államosítás után a 91. bemutató. Kétszáz darab színpadra állítását izgultam végig nyugdíjazásig. Azt hiszem, hogy a Németh Antal által rendezett Optimista tragédia volt igazgatásom alatt a legjobb előadás. Kiemelkedő jelentőségűnek tartom az első magyarországi Max Frisch-premiert. Az ... És a holtak újra énekelnek átütő sikert aratott. A Shakespeare-ciklust utólag is jó ügynek tartom. Nagyszerű tánckarom volt. Két dramaturgomról mondhatom azt, hogy az ország talán két legjobb dramaturgja nálam volt, az egyik Siklós Olga, a másik Osztovcics Levente.

Most már nincs okom hízelegni ennek a városnak, de szeretem Kecskemétet. ...

Radó Vilmos, az 1974 januári nyugdíjazásáig a színház igazgatója volt, majd a társulat a színház örökös tagjává választotta. Életét ezután is a színház töltötte ki, minden premieren az igazgatói páholyból kísérté figyelemmel a darabok fogadtatását. A mindenkorai igazgatók és színészek szerették, gondjaikat, örömeiket megosztották vele, és ő igényelte a szeretetüket. Azok a színészek, akiket főiskolásként az Ódry Színpadról szerződtek, évek elteltével, ha Kecskemétre látogattak, mindig felkeresték a lakásán és vendégül látták saját otthonukban. A tiszteletadás legszebb megnyilvánulása, az 1992-ben rendezett gálaest volt, amelyen a kecskeméti színházhoz kötődő színészek és rendezők, Radó Vilmos szeretetét, fellépésükkel viszonozták. Az utolsó években, sétéi és találkozásai alkalmával mindig, a színházban eltöltött éveiről, a színészeiről mesélt. Betegágánál is színházi történeteket hallgatott, tudta, hogy milyen darabok szerepelnek a műsoron, mikor tartják a premiereket, és milyen előadást hívtak meg vendégjátékra. Azt is tudta, hogy soha sem fog több előadást látni a Kecskeméti

Katona József Színházban, de erről nem beszélt.

A búcsúzóknak, akik Radó Vilmos április 24-i temetésén jelen voltak, ha a gondolataikat, érzéseiket egy különleges szerkezet rögzíthette volna, akkor a magyar színjátás történetének hiteles, színes fejezete tárulhatott volna az utókor elé. Ő, a Távozó, ezalatt számba vette, hogy kik jöttek el a végső búcsúra, és akik nem tudták hitelesen igazolni távollétüket, azok nem számíthatnak arra, hogy az "égi Radó társulatnál", valaha darabot rendezhettek, vagy akár egy kis epizód szerepet is eljátszhatnak, vagy kószálhatnak vele az égi vadászmezőkön. Mert, Radó Vilmos halála után is igényli a tiszteletet és a szeretetet és elvárja tőlünk, hogy úgy minősítsük életművét, ahogy ő megírta és nekünk elmesélte.

Vale, Radó Vilmos...

"Radó Vilmos a mai szemmel nézve inkább manager-igazgató volt. Rendezni nem rendezett, de ahhoz volt érzéke, hogy a legkiválóbb rendezőket nyerve meg színházának Udvaros Bélától Ruszt József. Szerepeket nem osztott önmagára (kivétel a Liliom című szerepe, amelyben saját bevallása szerint csapnivaló volt), de olyan kiváló művészeket indított el a pályán, mint Galambos Erzs, Szilágyi Tibor, Székelyi József, Sass József, Moór Marianna. Színész-óriásoknak nyújtott kitasztottságukban segédkezett, Dévai Kamillának, Latinovits Zoltánnak. A Kecskeméti Katona József Színház igazgatásának tizenhat éve alatt számos magyar ősbemutatónak volt helyszíne. Bár 1974-ben nyugdíjba vonult "vigyázó szemét" mindig a színházra "vetette". Nem volt olyan előadás, amelyet meg ne tekintett volna. A magyar színházművészet egyik nagy színházteremtője távozott az égi társulathoz.

ti

Három, hamisíthatatlan...

SUSMUS. Örömmel tudatta Madarász László megyei elnökhelyettes 1963-ban Radó Vilmos direktorral: Kállai Gyula miniszterelnökhelyettes meglátogatja az akkoriban felújított színházat. "Szívesen látjuk - válaszolta az igazgató -, éppen egy könnyed Szinetár György-Behár György zenés játékot próbálunk."

Azonnal elpárolgott a megyei alfőnök jökedve: "Szó sem lehet róla! Valamilyen klasszikus, vagy mai magyar, vagy szovjet darab próbáját ird ki a látogatás délelőttiére". A színházi ügyekben illetékesek jóindulatáért esetenként kompromisszumokat is vállaló Radó határozottan elutasította a kérést. "A premier előtti napokban egy percet sem mulasztunk. Különben is tavaly éppen e politikai kedvéért követelték műsorváltoztatást. Az országos konferenciára érkező megyei tanácselnökök és maga Kállai is ragyogóan szórakozott a habkönnyű Susmuson. Nos, éppen sikerére tekintettel kértük fel ugyanezt a szerzőpárost újabb, hasonló stílusú mű készítésére."

Ezúttal is jó emberismerőnek bizonyult a direktor. A kíséretével, testőreivel érkező politikus már a teátrum előcsarnokában széles mosollyal hallgatta a színpadról kiszűrődő muzsikát. Reménykedve kérdezte: "Csak nem a Susmus megy?" Borult a látogatás programja. Az öt percre tervezett színházi szemlélődésből negyedórás kellemes kikapcsolódás lett.

„VITÉZKÉNT“ IGEN! Katona Bánk bánja első előadása után hamarabb került színre szülővárosában, mint Ko-

dály Psalmusa. A kecskeméti direktorok évtizedekig a Hány Jánost sem merték színre tűzni. Sajnálkozva kérdezte Kecskeméten járva Ascher Oszkár a Falu-színház igazi kultúrát terjesztő, a Hány Jánossal sikerrel turnézó társulat igazgatója kecskeméti kollégáját.

- Miért került a tervezett Hány János bemutató helyébe a János vitéz?

- Félünk az üres nézőtértől, - védekezett az igazgató.

- Ugyan! Legfeljebb így hirdettek, ha foghíjasok maradnának a széksorok: HÁRY JÁNOS VITÉZ!

OROSZ NINCS? Szegény Katona Józsefnek az utókorral sem volt szerencséje. 1967-ben is hiába határozta el a színház vezetősége, hogy a következő évadokat Kecskemét nagy szülőfölként egy-egy drámájával kezdik. Már kiosztották 1967-ben a Jeruzsálem pusztulása szerepeit, amikor külpolitikai bonyodalmak elkerülése érdekében az arab-izraeli háborúskodás kirobbanása miatt ki kellett venni a műsortervből. Elhatározták: legközelebb nem kockáztatnak, politikailag biztonságosnak vélt térségben játszódó Katona József drámával nyitják az évadot.

A Ziska tervezett és természetesen leltított premierje előtt hat héttel indultak meg a "testvéri tankok" Prágába, Pozsonyba, Brünnebe.

Másnap régi ismerőse reménykedve kérdezte az igazgatót:

Vilikém, ennek a Katonának nincs valamilyen orosz darabja?

H. N.

A vén bakancsos, és

Szigeti József bemutató az Üzemszínházban

A színház műsorfüzetében szereplő Kosztolányi-cikk tartalma, a csokoládó galambpár naiv bája, a rózsaszín malac hátsó fertályának megjelenítése, a szereplők nevének átkeresztelése, és a Walter-fotók vidámságot közvetítő képsora előre jelzi, hogy "A vén bakancsos"-t, színre kerülésekor, a rendezői-dramaturgiai elképzelések alaposan átformáltak. Természetes, hiszen az 1822-es veszprémi anyakönyvben szerepel a darab szerzőjének, Szigeti Józsefnek a neve, aki 1844-től a Nemzeti Színház művelt, sikeres színésze, drámaíró, a Színészeti Tanoda tanára, majd igazgatója, a Kisfaludi Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Az 1855-ben megírt népszínművéről, "A vén bakancsos és fia a huszár"-ról, Gyulai Pál, a kor neves kritikus a azt írta, hogy: "... a bohózatos elem túlnyomósága különbözőteti meg a rendes népszínműveinktől"...

Az előadás előtt, mikor a viháncoló színészek sorfala közt jutunk be a játéktérre, akkor a fűben lapuló margaréták, gombatémest hozó farönkök, az állatok kétdimenziós jelenléte mellett, a rózsaszín halacsákkal díszített gyerekpancsoló, a rúgással nyíló ajtó, és térben pöffeszkedő bárpult látványa sejteti, hogy a darab szemléletes, ironikus kigúnyolásának a szemtanúivá válunk. Ádám Tamást vagy a tehetősége, vagy a színház pénztelensége ösztö-

nőzte arra, hogy díszlettervezőként is kipróbálja magát, megtehetné, mert kiváló kivitelezőre akadt, Kiss Miklós személyében. A színészek úgy kelletik magukat öltöztékükben, mintha a jelmez-tervező, Rátkai Erzsébet tehetségét szeretnék népszerűsíteni. Aki a ruhák színével, egyszerű szabásvonalakkal, vagy egyes ruhadarabok túldíszítettségével, az anyagok meghekkentő párosításával, a kiegészítő elemek halmozásával jellemzi őket, a játék figuráit, akik alig várják már, hogy megszólaljanak.

A nézőket a kíváncsiság egyre sűrűbb levegővételre készíti. Mohón és felelőtlenül használjuk a színtér oxigénkészletét. A rendező végre engedélyt ad a játék megkezdésére. A gazdag leány és a szegény legény szerelmének a szem-és fültanúi lehetünk. Főleg fülelünk a furcsa szövegre. Rövid, pergő, szépen formált mondatokat, hosszú nyakatekert kifejezéseket, primitíven tagolt félmondatokat hallunk. Magyar költők ismert verstörédei, szleng, Szigeti-idézetek, rebbenő sóhajok bővítik a kínálatot. Gyergyádesz László "dramaturgiai játéka" a darab építőköve.

Az Ádám-Rátkai-Gyergyádesz hármas tagjai egymás ötleteire ismervé, teremteték meg, a színészek játékanak az alapját.

A darabválasztásnál, a komikus elemek kiaknázása volt a rendező, Ádám Tamás célja, aki a cselekmény során a színészek-

től, a jellem komikumok tökéletes megformálását, a groteszk mozgást megkövetelte, kiegészítve a szerepeltetett tárgyak, eszközök karikírozó használatával. A követelményeket megvalósító színész-vezetéssel eléri, hogy minden szereplő teljesítménye, a csapatmunka színvonalát emeli.

Sirkó László, ravasz megoldásokat kigyaló Vénbakancsos a nép-színművek világából átmertett főhős, aki beszédes arcjátékával, verbő komédiázásával a darab meghatározó figurája. Kárász Zénó, az ifjú szerelmes aki a huszároknál a fél karja mellett, a fél lábát, a fél szemét és a fél száját elvesztette, humorával, megjárt esetlenségével, fizikai erőnlétét igénylő mozgásával vált emlékeztetessé. Magyar Éva Esmeraldája törékeny, álmódó, naiv lány, aki angyal szárnyakkal repdes a patakpart, az erdő és a szülői ház között. Édesapja, a gazdag Veres csaplár, Andorai Péter, aki bárpultra támasztva ármánykodik, egy zöld lombbal erdőt varázsol körénk, és úgy énekel magyar nótát, Zsiga Jenő István kíséretében, hogy öt törőfa után mindenki a hatodikát várja. Eszköztelen, letisztult játékát különös hanghordozású szövegmondásával teszi teljessé. Jablonkay Mária, Hangosné a pletykák hírvivője, állatmin-tás városi cuccával, övtáskájával öntelt, üresfejtű asszonyságot játszik. Terencsik Teréz, a lánya, értelmetlen szövegeléssel, kihívó csipőmozgásával, izléstelen öltözködésével, madár-fészkekre emlékeztető

Sirkó László, a Vénbakancsos és Kárász Zénó, Fialaci

póthajával, humorral formál meg egy csábítási készletben élő nőt. Reiter Zoltán, Lajos a csapláros fia, kedves, faragatlan, ostoba, gátlásos figura. Bahner Péter, bármixere rafia szoknyában, fekete arccal, fehér testtel, rumbatókót rázva örömmel

fia

nyargalászik, paródikus mozgást igénylő szerepében.

A zenekar tagjai mindvégig a játék részesei. A rendező, a komikus helyzetek zenei kiemelését, az egyes jelenetek hangulatának az előkészítését, vagy karikírozását igényli. Zsiga Jenő István primás, Andorai nótázásának a kíséretjeként, és Csomos Gyöngyi trombitaszólója humor forrásként darabban kiemelt szerepet kap. Basa István, Kovács Mihály, Gyergyádesz Péter zenekar többi tagja, a vegyes zenei anyag: műdal, magyar nóta, operett hiteles meg-szólaltatónak, és a fergeteges ritmusú táncok kíséretként nélkülözhetetlen közreműködőkké válnak.

A fordulatoss cselekmény, a ravasz megoldásokat alkalmazó főhős, a szegény legény, a gazdag leány és komikus mellékszereplők a túlzásokkal, torzításokkal bővelkedő alakításai, vidám színházi esttel lepték meg nézőket, akik derűsen, levegő után kapkodva hagyták el az Üzemszínházat.

Hiába, ha a színészek és a nézők együtt lélegeznek, akkor sok oxigén szükséges.

D. K. M.

Vannak emberek, közösségek, ügyek, intézmények, melyeknek és akiknek léte, jelentősége mindig csak akkor tűnik igazán fontosnak, amikor arra gondolunk: mi lenne nélkülük, hány embernek, mennyire hiányoznának? Ilyen társaság az övéké, s ilyen a munkájuk: olvasóinknak itt mutatkozik be a Kecskeméti Ifjúsági Otthon csapata. Pontosabban: hozzájuk tartozik még egy külsős segítő gárda is, akikről ebben az írásban csak érintőlegesen esik szó, de nélkülük a "ház"-ban dolgozók a legjobb tudásuk és erőfeszítéseik ellenére sem tudnák azt a teljesítményt nyújtani, amit joggal értékelhetünk nagyszerűnek. Ők igazán folyamatos üzemből dolgoznak, és naponta tesznek hétköznapiakat ünnepekké. Tisztelet munkájukért.

A CSAPAT:

Józsa Katalin igazgatónő:

Jászági vagyok, de nem bántam meg, hogy Kecskemétet választottam munkahelyemül. Megszerettem a házat és a várost is. Tizenötödik éve dolgozom itt. Első munkaterületem a drámajáték, a színházi nevelés volt. A gyerekek felé irányuló kulturális programok sajátosak. Ehhez egy intézmény kell, ahol kulturáltságot mutató tárgyi felszereltség mellett megfelelő szakemberek dolgoznak. A hiteles emberek jelenléte nagyon fontos. Szerencsére itt is „előfordulnak” olyan személyiségek, akik holdudvart tudnak maguk köré vonni. Nagyon fontos a jó munkakapcsolat, egymás munkájának megbecsülése. Ezért vannak a házban évente kiosztásra kerülő díjai. Ilyen például az asztalon az a cserép-baba, amit a belső kollektíva szavazata alapján kaphat meg a ház egyik külső munkatársa. Jelképszerű: agyagból (földből) van, vízzel gyúrák, tűzzel égetik, emberi kéz formázza és harang alakú. Azok kapják meg, akik tudnak haragot szólatni: gyerekekhez hitelesen szólni. Mecénás-díjunkt idén a Cseh-pékség kapta. A külsőként dolgozó csoportvezetők, szakörvezetők, önkéntes segítőink száma is jelentős, több mint hetven fő.

Három felszerelt műhelyünk van: kerámia', kézműves' és rajz. A nagy tükörterem, kisebb előadóterem, szakköri helyiségek és egy kávézó szolgálja még az intézményben folyó munkát, rendezvényeit. Amikor én átvettem a házat, az Otthon Mozi nem üzemelt. Elkezdtünk gondolkodni azon, hogyan lehet a városi mozistruktúrában értékközvetítő és hosszú távon életképes szerepet találni a számára. Így kaptak itt állandó helyet a művészfilmek és a gyerekelőadások.

Nyugati országokban járva láttam, hogy három-négy iskola körzetében van egy ifjúsági ház. Itt viszont a városban csak egy van, az is a többi kulturális intézményhez hasonlóan a központban. Ezért terveztünk különböző városrészekbe kihelyezett programokat is. A játék az, amiben az ember élete során az első barátait szerzi, kapcsolatai alakulnak, nyerni, veszíteni tanul. Sajnálatos módon hamar kikopik a mai gyerekek életéből.

Jó pár éve bezárt a város fehértói napközis tábora, amely épp azoknak a gyerekeknek a nyaralását szolgálta, akiknek szociális helyzetüknél fogva ennél többre nemigen tellett. Kezdeményezésünkre nyári vakációs programokra szolgáló céltámogatásként rendelkezésünkre bocsátotta a város a korábban fehértói táboroztatásra fordított pénzalapot, s ezzel anyagi lehetőségünk nyílt a rászoruló kecskeméti gyerekek nyári táborozásának finanszírozására. Jelenleg ötven ajánlatunk van nyári táborozásra, melyekre már folyamatosan lehet jelentkezni. A kedvezményt a parádi táborra jelentkezők is igénybe vehetik.

A kezelésünkben lévő paradízfürdői tábor jó levegőjű természeti környezetben fekszik. Fejlesztése, bővítése évek óta folyamatos. Óriási dolog, hogy a várost megtartotta. E táborhely adott lehetőségét a Fantázia-tábor megszületésére. A minden má-

álló sor: Habuda Ibolya, Zum Erika, Józsa Katalin, Erdei Györgyné, Vörösné Csekei Rita, Kovács Ákosné, Burján Sándorné. Ülnek: balról: Kovács Antalné, Gömöry Dorottya, Tyaroda Lászlóné. (Csizmadia Ilona igazoltan hiányzik.)

sodik évben megrendezett alkotótábor gyermek szín-, és drámajász csoportjai külön világot teremtenek. Most nyáron a színjátszás hőskorát fogja feleleveníteni. Vándorszínészekként tájolóunk, echós. szekerünk lesz, s fellépünk a Palóc-napokon is.

Habuda Ibolya igazgatóhelyettes:

Tizenkét éve foglalkozom helyettesi teendőim mellett tánctanfolyamok szervezésével.

A társastánc az Ifjúsági Otthonban nagyon régi keletű, több mint 15 éve működik. A néptáncal ellentétben a társastáncnak nem volt igazán hagyománya a városban. Ezért született az a gondolat, hogy ebben a házban, ilyen keretek között, ilyen lehetőségekkel, mint amit a tükörterem kínál a földszinten, meg lehetne próbálkozni ezzel a "szalontánc" jelleggel. Azt, hogy ez az ötlet nem volt hiábavaló, mutatja, hogy a mai napig nagyon sokan jönnek ide minden évben társastáncot tanulni minden korosztályból, kis elsősöktől kezdve felnőttekig. A kurzus legidősebb tagja most hatvan éven felüli. Jelenleg három tanfolyamon összesen 133-an tanulnak táncolni. Lehetőség van arra is, hogy a kezdő és haladó tanfolyamokat végzettet verseny-szerűen folytathassák ezt a tevékenységet. Ezt a célt szolgálja a Hírös Társastánc-klub. **Móczó János** személyében szakavatott országos táncbajnok (aki világversenyeken is általában nyolcadik, tizedik helyen végez) válogatja ki és küldi versenyre azokat, akiknek úgy mond "látszik a lábukban valami". Rajta kívül a jelenlegi tánctanáraink, mint **Bisztriczki Csilla** és **Pásztor Zsolt** a valamikori táncklub tagjainak sorából kerültek ki. Ez a most 26 fős klub a mai napig él. 13-30 év között tagjai hetente járnak versenyekre. Mi magunk is rendezünk ilyen versenyeket. Fellépéseket is vállalnak különféle rendezvényeken, osztálytalálkozókon, bálakon, fogadásokon igény szerint formációban és egyéni-leg vagy párban is.

Emellett lehetőség van a modern tánc, a dzsessztánc, akrobatikus tánc és egyéb táncműfajok tanfolyami keretben történő elsajátítására is. Itt tanult nálunk a világ-bajnok **Varga Attila** és **Huszár Ildikó** táncospár is. Az általuk vezetett "Grapevine" tánciskola gyökerei is ide hozzánk vezethetők vissza. Más táncsportok vezetői is, mint például **Érsek Mónika** a "Sárga Pillangók" vezetője és **Rózsáné Horváth Erika** munkatársunk is valamikor itt kezdtek táncolni.

Bár nem elsőrendű feladatunk, önszerveződő csoportok helyigényét is igyekszünk kielégíteni. Ilyenek például az ország első tíz legjobb néptáncsportjába tartozó **Kurázi Táncgyűttes** vagy a szülők által szervezett óvodások népi játéka- és táncfoglalkozása, melynek **Andó Ilona** a vezetője. Szintén saját kezdeményezésükkel kerestek meg bennünket 15-20 éves fiatalok, akik a techno irányzathoz tartozó break és elektrik boogie műfaj képviselői, s mostmár **Kútvolgyi József** országos bajnok irányításával gyakorolnak nálunk.

K90

Kecskeméti Ifjúsági Otthon

Ritkán előforduló választási lehetőséget kínál még a Flamenco-tánc, mely harmadik éve működik klubszerűen az intézményben.

Kovács Antalné gazdasági vezető:

A gazdasági ügyek intézése mellett tíz éve tartozik hozzám a nyári táborozások szervezése is. A helyi szaktáborok kínálat mellett továbbra is él a Parádi tábor, ahová váltótáboroszerűen, hétfőtől hétfőig nyolcnapos turnusokban visszük fel a gyermekeket. A korábbi nomád táborozást, amikor még lajtoskocsiban vitték a vizet, lavórban mosakodtak a gyerekek és kondérban főzték az ebédet, mára felváltotta egy lényegesen jobb komfortfokozatú tábor. A jelenlegi Sándor-réti táborhely nagyon szép teraszos részen van. Előnye, hogy az esőzések lefolyának, nem vizesednek át a sátrak. A hagyományos sátoztábor mellett persze nyári és téliesített) faházak is vannak külön zuhanyzóblokkokkal. A kiszolgálást a szintén faházban elhelyezett szociális blokk biztosítja. A táborhely köz-művesített, a víz, villany, gáz mellett tal-
valy óta önálló telefonvonallal is rendelkezik.

Burján Sándorné, a ház korábbi igazgatónője:

Közel húsz éve vagyok a ház munkatársa, s húszéves évfordulójához közeledik maga a ház is, hiszen 1981 tavaszán már javában folytak annak előkészületei, hogy az épületet intézményünk jogelődje birtokba vehesse. Az első ütemben még itt maradt az orosz tisztika, és csak a mozi-termet, a tükörtermet és még két helyiséget kaptunk meg, s csak később lett a teljes épület a "gyerekek háza" a városban.

Jelenlegi munkaköröm legnagyobb részét az ifjúsági közéleti programok szervezése képezi, melyhez közel másfél évtizede lehet "ifjúsági demokrácia"- címen pályázatok útján pénzt szerezni. A tinédzserkorosztályból felnőtté váló fiatalokkal próbálunk meg úgy foglalkozni, hogy be tudjanak kapcsolódni abba a demokráciába, melynek kialakítása a rendszerváltás óta folyamatban van, s a környezetükkel harmóniában élő, társadalmi szinten öntevékeny felnőttekké váljanak. Ez azért nehéz feladat, mert ezt mi annakidején nem tanultuk, de a tanítás felelőssége akkor is a miénk. Így vannak olyanok, akik ennek technikáját nyugaton már megtanulták, s különböző tréningeken oktatják. Így részeseültem én is ezekben az ismeretekben, s elhatároztam, hogy ezt tovább kell adni.

Az ifjúsági demokrácia-program egyik része a tréning-szervezés. Évente egyszerűsítő 20-25 fiatal vesz ezeken részt, melyek önismeretről, mások megismeréséről, technikáiról, szervezésfejlesztéséről szól. Utóbbi lényege, hogy hogyan lehet összekovácsolni közös érdekében azonos érdeklődésű fiatalokat. Ez ma a legnehezebb ebben az atomjaira hullt társadalomban. Idetartozik, hogy önálló civil szervezetként városi diákönkormányzóság alakult. Diákpolgármestert is választottak a város fiataljai. Ebben a sajátos szerveződésben lehetőségük nyílik pályázati pénzek segítségével szervezni programjaikat. Egyesülté alakult a természetjáró fiatalok Hátizsák-köre. Ezek élő példái annak, hogyan lehet leválasztani, fokozatosan önállóvá tenni a hozzánk kapcsolódó fiatalok körét. Büszkék vagyunk mind a két önálló csoportra.

Vitaklubunk, az úgynevezett "Disputa"-klub olyan nagyszerű pedagógusok segítségével, mint **Ujlaky** tanár úr és **Szeberényi** tanár úr, a gyakorlatban is be-

bizonyított, hogy tanítható az értelmes, egymásra odafigyelő, logikai rendszerbe szedett vita, vitakultúra. Úgy gondolom, hogy ez a mi közéletünkben is nagyon fontos szerepet játszik majd még az elkövetkezendőkben is.

Nagyrendezvényeink, mint pl. a "Falu a városban" elnevezésű népi hagyományörző nap azért is nagyon fontosak, mert alkalmanként nyolc-tízezer embert mozgathat meg. Jeles történelmi évfordulókhoz, népszokásokhoz kötődő programjaink megyei szintűek is lehetnek, mint például az István Király és Kora témakörű játékban a megyéből már 1700 gyerek vett részt. Kétezerrel több gyerekkel látogattam el a Parlamentbe, Nemzeti Múzeumba, hogy a magyar ereklyéket eredetiben láthassák.

Új kezdeményezésként fogtunk hozzá pár éve az osztály- és családi kirándulások szervezéséhez. A városban csak mi foglalkozunk azzal, hogy a pedagógusok kérésére egy osztálykirándulást megszervezzünk.

Pályázati támogatással sikerült elkezdni a rendhagyó órák sorozatát. Olyan témák kerülnek itt feldolgozásra, melyek a tananyag keretében becsúfolva nem kapnak kellő figyelmet, illetve újszerű bemutatásuk élményszerűvé, érthetővé teszi azt a gyerekek számára. Előfordulhat, hogy sokak számára nem kedvelt tantárgyak, mint például a matematika, itt új örömszerzés forrásaivá válnak. A fiatalok életproblémái is teret kapnak ezeken az órákon. Társadalomismereti órák segítségével pályaorientációs program valósul meg a Munkaügyi központban, illetve pl. a "deviancia megelőzése"- témafeldolgozás keretében ellátogatunk a fiatalokúak börtönébe.

Csizmadia Ilona:

Tizenötödik éve foglalkozom vetélkedők, találkozók, s ismeretterjesztő sorozatok szervezésével. A gyerekek számára nagyon fontos az iskolán kívüli első bemutatkozás. Az iskola ismert, védett környezet a gyerek számára, itt viszont idegenben van. Mint a mesében, próbára teszi magát. Ilyen próbák lehetőségeit teremthetjük meg a különféle művészeti találkozók szervezésével. Ilyen a több mint hatszáz résztvevővel futó Versmondók Találkozója, illetve a nemrégiben fáklyás felvonulással záruló Weöres Sándor Színjátszó Találkozó. Szintén a közönség elé kerülés lehetőségét kínálta fel, de már középiskolások számára, az "Ide nekem az oroszánt is" Művészeti Találkozó. A megyei szinten ismert nagyrendezvények mellett családi játszónapok és családi hétvégek szervezését is feladatul tűztük ki. A rendszeres programként kínált családi bábszínház 70-80 fős közönsége visszatérőnek "nagy családnak" bizonyult. Kiemelt családi rendezvényeink még a mikulás, a karácsony, az újévi kakaóéj, a farsang, a húsvét és a hamarosan következő gyereknapi.

A gyermek és ifjúsági ismeretterjesztő sorozatok hat éve működnek, mint például a Fürkész Természetismereti Sorozat, mely napi hatszáz gyereket vonz ide. Az idén zajló Kecskemét-Marosvásárhelyi Vételkedőn a testvérvárosok kulturális, történelmi és idegenforgalmi, turisztikai tudnivalóinak kölcsönös megismerését tűztük ki célként.

Gömöry Dorottya:

Tízévnél is több, hogy épült a kerámia-műhely. Azóta dolgozom én is a házban. Korosztályokra bontva tartunk délutáni és esti foglalkozásokat. Emellett iskolai csoportokat is fogadunk. Ezek a délelőtti

vagy koradélutáni kerámiafoglalkozások akár rajzóra vagy technika óra helyett is jól beépíthetőek a pedagógus napi munkájába. Gyakran keresnek meg bennünket azokból az óvodákból is, ahol nincs lehetőség az agyaggal való foglalkozásra.

Természetesen most is vannak külső segítőink. Így például **Tompa Emese**, aki utolsó éves a Tanítóképző Főiskolán, s **Bán Ágnessel** együtt ő tartja az alsótárgozatosok kerámiafoglalkozásait. Régi segítőnk **Bézy Sándor**, a tűzzománc szakkör vezetője. A Kreatív-műhely **Kovács Hajnal** grafikus, a Tanítóképző Főiskola Vizualis Tanszékének tanára vezeti. Róla elárulom, hogy három éves kora óta vesz részt a ház szakköri munkájában. A ház több évtizede folyó munkáját minősíti, hogy nagyon sokan vannak olyanok, akik felnőttként is valamilyen formában a ház visszatérő vendégeivé váltak. Sokan ismerik még **Szoboszlai Péter**, Balázs Béla-díjas filmrendező animációfilmes iskoláját is, ahol számítógépes feldolgozás készítenek a gyerekek pár másodperces filmeket. Ezek gymrna-vagy papírkivágásos filmekről kezdve homok' vagy rajzanimációk egyaránt lehetnek.

A technikai felszereltség is megfelelő: kemencénk van, elektromos és lábmeghajtásos korongjaink. Itt még nádzni is tudnak a gyerekek. Ezzel a háttérrel nagyon sok szép munka születik az év folyamán, s a legügyesebbeket tárlaton is bemutatjuk. Három éve havi rendszerességgel állítunk ki a Suli-tárlaton az általános iskolások és a Diákgalérián a középiskolások munkáiból. Ez nemcsak a hozzánk járó gyerekeknek, hanem a város máshonnan hozzánk ajánlott kis alkotóinak is lehetőséget nyújt a bemutatkozásra.

Zum Erika, az Otthon Mozi vezetője:

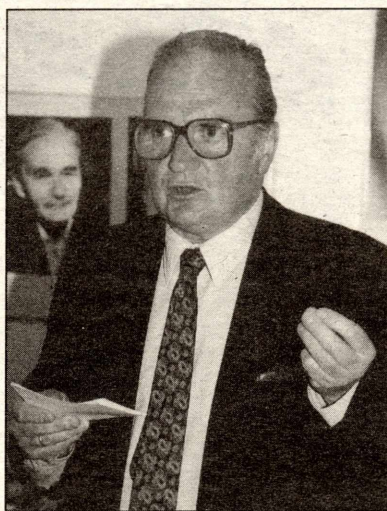
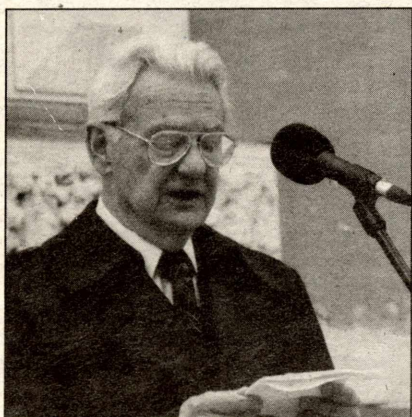
Az Otthon Mozi az egyetlen klasszikus értelemben vett belvárosi mozi. Art-moziként, művészmoziként szolgálja Kecskemét filmértő, filmkedvelő közönségét. Nemcsak az esti műsorrendi vetítésekkel, hanem a filmes rendezvényekkel is. (Őszi Európai Filmhét, tavaszi Mozaik.) Közönségelődéseket szervezünk: a Vakvagányok vetítésekor itt volt a rendező, **Tímár Péter**.

Gyermekbérlet-sorozataink szintén tartalmaznak régi és új, magyar és külföldi mesefilmeket. Két filmklubunk is működik: a PatyomKINO tematikus válogatással legutóbb épp a környező országok legjobb filmalkotásait mutatta be. Jólleső visszaigazolás, hogy ezeket a szerb, szlovák, bolgár, török filmeket váratlanul nagy érdeklődés kísérte. Van már kialakult közönségrétege azoknak a filmeknek, melyek értéket képviselnek függetlenül attól, hogy régi vagy új, keleti vagy nyugati az alkotás. A másik filmklub a középiskolások érdeklődését, izlését próbálja kiszolgálni. Az itt vetített filmek témája vagy tárgy-
tárgyi órához kapcsolódik, vagy a nagydiákok általt kedvelt sztáregyeniségek (pl. Brad Pitt) szerepelnek benne. Május végén valószínűen e sorozatban kerül pedagógusnap vetítésre Koltay Gábor filmje, a Sacra Corona.

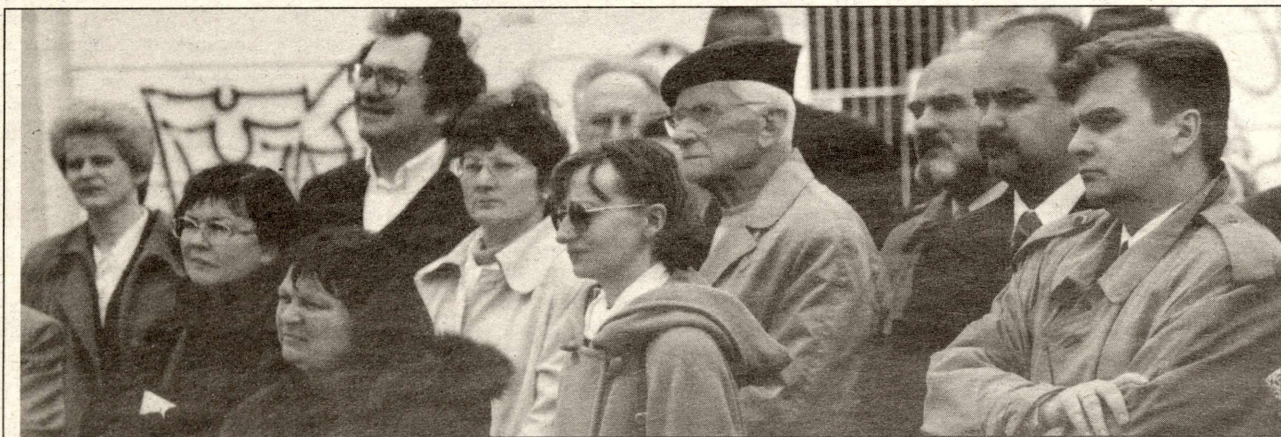
Munkánk elismeréséről sok kedves vendégkönyvi bejegyzés tanúskodik, így például az egyik legutóbbi bejegyzés a 32. Filmszemle zsűritagja és rendezője, **Mispál Attila** tollából: "Ugye mégiscsak lehet vidéken is új magyar filmeket látni!... Azt hiszem, a filmeseknek ma itt-hon ez a legfontosabb." **K.E.**

Németh László 100.

Németh László születésének centenáriuma alkalmából számtalan megemlékezést tartottak Kecskeméten. Képiünkön: Orosz László irodalomtörténész mond emléktábla-avató beszédet a Kéteplom-közből.

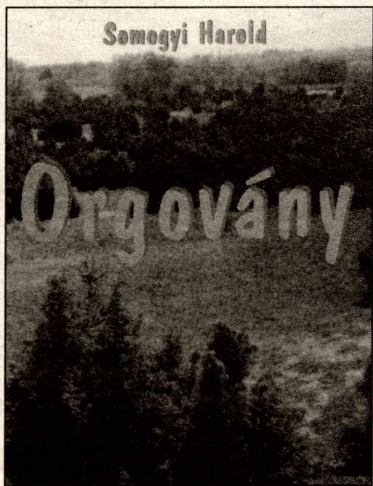
Szekér Endre Tanár úr a Katona József Emlékházban tartott kiállítás megnyitóján beszélt a száz éve született íróról és Kecskeméthez fűződő kapcsolatairól. Alsó képiünkön az emléktábla avatásra összegyűlt irodalomszerető közönség.

ORGOVÁNY

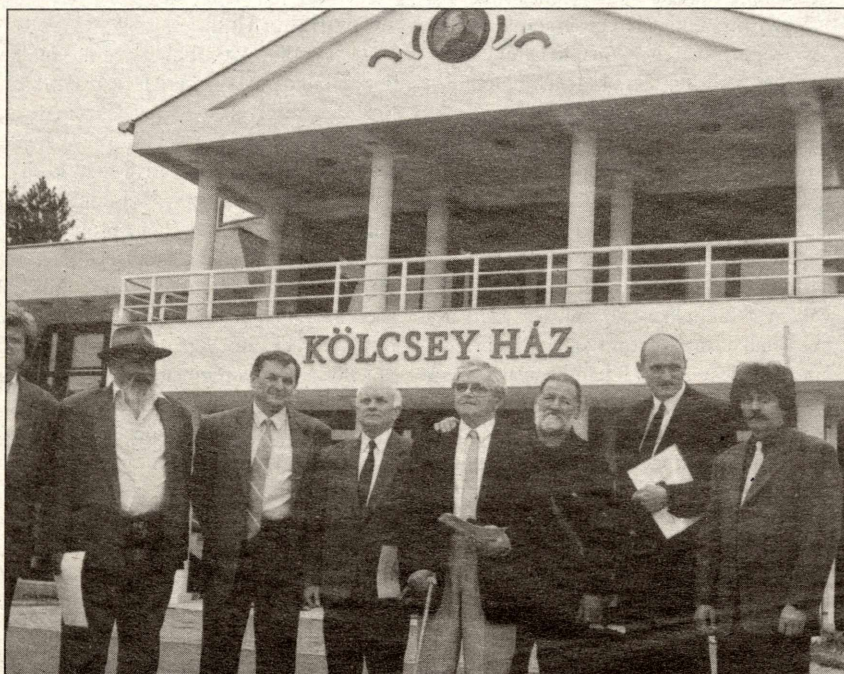
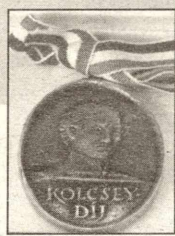
"Orgovány mindenkié, függetlenül attól, hogy ősei 150, vagy csupán 15 évvel ezelőtt telepedtek meg a faluban. Orgovány története viszont csak azé, aki tud róla" - olvashatjuk a 100 éves településről a szerző bevezető szavait. **Somogyi Haroldot**, a kecskeméti Polgármesteri Hivatal Adóügyi Osztályáról is sokan ismerik, könyvszerzőként viszont most találkozhattunk vele először. Az orgoványi táj nagyban hasonlít a kecskemétihez. Az odaválási szerző kecskeméti környékiként is szívesen idézi Gustave de la Four szavait, aki 1834-1843 között több ízben járt Magyarországon, és az Alföld szerelmesevé vált: "...Beleszerettem ellenben egy óriási síkságba, mely lapos, mint a deszka, nincsenek jó útjai, nyáron kiég, télen jéggé fagy... Magyarázza meg, aki tudja, azt a szenvedélyt, melyet a magyar Alföld ébreszt az emberben... azt szeretjük, ami ábrándozásra ösztönöz és szenvedést okoz." Számos kecskeméti családnak volt és van orgoványi kötődése és viszont. Így például **Felföldi Sándor** kecskeméti szőrmefestő fia a XIX. század végén már bérelt orgoványi pusztákon gazdálkodtak. Mind az öt fiú iskolázott volt, egyikük a kecskeméti jogakadémiát hagyta ott a családi gazdaság irányításáért. Közlebb érve az időben **dr. Gubacsi László** megyei főorvos, aki 1996-os nyugdíjba vonulását megelőző tíz évben Kecskeméten teljesített szolgálatot, szintén orgoványi volt. A kerek évfordulót megért község nevezetes családjairól szóló fejezet kecskeméti számára is tartogathat meglepetéseket, mint ahogy a két település helytörténetének vizsgálata sem választható el egymástól.

-kada-

Kölcssey-díj

Szokásosan a Költészet Napja alkalmából rendezett Kölcssey Ferenc versmondó és népdaléneklő verseny döntőjével egybekötve került sor a Lakiteleki Népfőiskolán az idei Kölcssey-díjak átadására. A Lakiteleki Általános Iskola és Zeneiskola, a Népfőiskola, valamint az Antológia Kiadó által szervezett és a Kölcssey-házban megtartott, százakat megmozgató színvonalas és hangulatos döntő díszvendége Nagy Gáspár Kossuth-díjas költő volt. A zsűriben részt vett Kubik Anna, Budai Ilona, Buda Ferenc, Ittész Mihály és Lezsák Sándorné. A korábbi évek díjazottaihoz - közülük csak néhányat említve: Nagy Gáspár, Fekete Gyula, Püski Sándor és felesége, Döbrentei Kornél, Szokolczy Lajos, Buda Ferenc és Dobozsi Eszter - idén Bíró Zoltán, Dippold Pál, Pribojszki Máttyás és Szervác József csatlakozott. Az idei kitüntetetteket Nagy Gáspár, Agócs Sándor, Buda Ferenc és Lezsák Sándor méltatta. Sokak számára biztos érdekes és kedves az a hír, hogy a világszerte citeraművészként, gyűjtőként, szervezőként és tanítóként is jól ismert, megyénkben évtizedek óta sokszor fellépő Pribojszki Máttyás feleségével, Petrozsényi Eszter színművésszel a közeljövőben Lakitelekre költözik.

Puha Ferenc kiállítása

A Kortárs Galéria kiállítás sorozaton mutatja be a Patak csoport alkotóit. A csoport 1994-ben alakult, tagjai az ország különböző tájain élnek. Aknay János festőművész és Hann Ferenc művészettörténész Szentendrén, Gubis Mihály képzőművész és Penyaska László festőművész Békéscsabán, Somogyi György és Puha Ferenc festőművészek Szigetszentmiklóson, Kéri Mihály, pedig Érden. Ahogy Kéri Mihály fogalmaz "Az említett alkotók pályájuk kezdetétől fogva dzsungelharcra kényszerültek. Voltak, akik nyílt, demonstratív erővel léptek föl, mások inkább alkotásaik hangvételével jelezték autonóm irányultságukat." A Patak-tagjainak indulására jellemző mozzanatok a peremhelyzet, ellenkultúra, vidékiség, autodidakta felkészülés, kívül a művészetpolitika és a hivatalos szakmai közvélemény látómezején. A csoport alkotóinak zöme ma is gyakorló pedagógus, te-

vékenységük a falusi, kisvárosi iskoláktól az európai egyetemekig terjed. Korábban Somogyi György kiállítását láthattuk, most Puha Ferenc festményeit szemlélhetjük a Vörös Szalonban. Szemadám György festőművész megnyitóbeszédében az ötvenéves festő megújulásáról beszélt: ezek a vérbő, faktúrában és színben gazdag festmények valami olyan megújulás jelzései, amire az ember a maga korosztálya-bélnél már nem számít. ... Puha Ferencben most itt valójában egy ifjú alkotót köszönhetünk, hisz legújabb képeit nézve annak a példázatával találkozhat az ember, hogy valaki a szellemi érettség egy fokára jutva képes levedleni bőrét, s alatta felcsillan egy annál mélyebb tűző másikat. Majd egykori mesterét Vaszkó Erzsébetet idézve mondta "a

művésznek kötelessége lehetőleg minden tudás megszerzésére törekedni, ... A festővászon előtt legyen minden lehetséges tudás birtokában, ám az alkotás pillanatában váljék olyan üressé, mint maga a vászon. Csak így kezdődhet az alkotás párbeszéde az alakítandó anyag és az emberi szellem között." Puha Ferenc nem ábrázol, nem hagyja, hogy a látvány és a jelenségek formavilága gúzsba kösse a fantáziát. Nem anekdotázik, nem reprodukál, hanem teremt. A színek és formák erőteljes áradása olyan emberi, alkotói magatartást fejez ki melyben a világ nem bontható szét részizagazságokra. Hann Ferenc művészettörténész írja róla: Puha egyetemessé teszi a jelet, örök érvényűvé, mentessé a világi gyaloglásoktól. Királya jó király, királynője bölcs és szelíd. Történelemfelettiek. A vágy valóságában léteznek csupán.

B. K.

A bagi szégyen

Az Amnesty International alighanem a legtisztességesebb, legbecsületesebb szándékú nemzetközi szervezetek egyike: ellensége mindenféle elnyomásnak, erőszaknak, jogtalanságnak, függetlenül attól, hogy azt Keleten vagy Nyugaton, Európában vagy Amerikában, diktatúrában vagy demokráciában követték el. Mégis, amikor e tekintélyes emberi jogi szervezet hollandiai és szlovéniai kampányában a magyarországi rendőri erőszak ellen lépett fel, alighanem súlyos hibát vétett, mert nem kellően bizonyított és feltárt esetekkel állt a nyilvánosság elé. Volt is felháborodás, tiltakozás (jogosan: melyik kormány ne érezne fontosnak országa jó hírét?) épp csak az nem vetődött fel, hogy talán a saját házuk táján is szét kellene nézni, megnyugtani a hazai és nemzetközi közvéleményt, készek vagyunk minden vitatott esetet kivizsgálni, a rendőri erőszak ellen határozottan fellépni.

Aztán maga az élet sietett a rágal-mazással vádolt szervezet segítségére. Még el sem készült a magyar adófizetők pénzén az ellenkampány, amikor napvilágra került a beledi és a bagi eset.

Beled falu néhány diákját bűncselekménnyel gyanúsítva bevitték a rendőrségre, a gyerekek szüleit nem értesítették, a tanáraikat megfélemlítették, a tanulók kaptak néhány pontot, kényszer hatására aláírták beismerő vallomásaikat is, mígnem kiderült, valamennyien ártatlanok, előkerült a valódi bűnös. Nem sokkal később Bagi faluban a rendőrök romákat bántalmaztak (egy tv riportalanyszerint kisgyerektől öregasszonyig mindenkit megverték a cigánytelepen) s a helyi lakosság egy része aláírásokat gyűjtött az erőszakos rendőrök mellett. Nyilvánvaló tehát, hazánkban van rendőri erőszak, az Amnesty Internationalnak igaza van, a kormány pedig azzal védhetné meg jobban hazánk jó hírét, ha költséges ellenkampány helyett rendet tenne a bűnüldözésben, rendőrségben.

Am a fenti esetnek további elágazása van. Miféle falu az, ahol az emberek nem a rendőri erőszakon habrodhatnak fel, hanem ellenkezőleg, támogatják azt? Nem elszigetelt esetről van szó, habár persze nem is minden napos ez az ügy. Talán két éve egy tíszántúli kisvárosban (az Élet és Irodalom részletesen írt erről), egy rendőr "rászállt" egy cigány családra, például a család tagjai számára éjszakai kijárási tilalmat rendelt el, kell-e mondani, törvénytelenül. A helyi tévé meghívta egy stúdió-beszélgetésre a rendőrt és a család egy tagját, egy roma fiút. Nos, a stúdióban, a tévé nyilvánossága, nézők ezrei előtt, a rendőrfőnök ütötte a fiatalembert. A helyi rendőrpárancsnok másnap azt tette, amit kell: a testületet lejáró rendőrt elbocsátotta. Erre a kisvárosban ezer ember tüntetett az elbocsátás visszavonása mellett. Uramisten, miféle országban élünk?

Hogyan is várhatnánk alulfizetett

rendőreinktől törvénytiszteletet, amikor a lakosság egy része támogatja törvénytelenéseiket, s véleményének hangot is ad? Az ábecénél tartunk. Magyarok millióinak fogalma sincs arról, amit pedig egy nyolcadikosnak is tudni kellene. Hogy a törvény előtt minden ember egyenlő. Hogy a rendőrség csupán feltárja a bűnyegyeket, - közben fizikai kényszerítést nem alkalmazhat - a büntetés nem az ő dolga. Attól függően, milyen vétket, szabálysértést, bűncselekményt követett el, a vétkest sújtsa pénzbírság, felfüggesztett vagy letöltendő börtönbüntetés. De a verés jogállamban még a gyilkosnak sem lehet büntetése. A pofokodó rendőr semmivel sem különb, mint a pofokodó bűnöző. A jogsértő rendőr melletti aláírásgyűjtés vagy tüntetés a legjobb esetben is mélysegesen ostoba és demokrácia-ellenes, jogállam-ellenes. A legjobb esetben. Mert rosszabb esetben akár rasszista csöcselék tüntetéséről, petíciójáról beszélhetnénk.

A napokban az Egyesült Államok Cincinnati nevű nagyvárosában rendőrök lelőttek egy menekülő bűnözőt. Az eset elemi erejű zavargásokat váltott ki a városban. De micsoda különbség! Nálunk az erőszakos rendőrök mellett tüntettek, noha az önkényesen üldözött család, a pofonvert fiú nem követett el bizonyított bűncselekményt. Az USA-ban a rendőrök ellen tüntettek, habár a rendőri erőszak áldozata (bizonyítottan) közönséges bűnöző volt! Ami persze cseppet sem vigasztaló: a cincinnati ügyet éppúgy "faji" indulat lengi át, mint a fenti magyarországi eseteket.

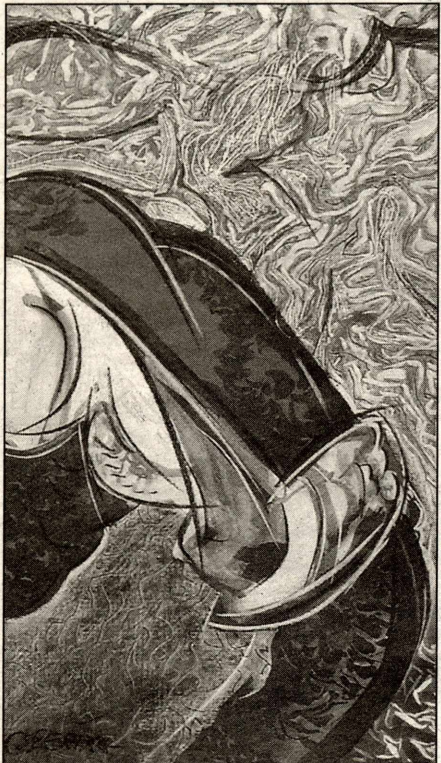
A rendőri erőszakot az teszi (immár nem emberi jogi, hanem erkölcsi szempontból) különösen felháborítóvá, hogy rendőrségünk csak az iskolás gyerekekkel, a kiszolgáltatott cigánnyal szemben nagy vitéz, miközben az igaz, nagy bűnösök elfogására oly sokszor nincs ereje, bátorsága, szakértelme, (politikai) magabiztossága. Tacitus jut eszembe: "A kis bűnösök bilincsben és láncok között végzik, a nagyok bíborban és bárszonyban." Ezer biciklitolvaj cigány vagy hóféhér bőri áruházi csokitolvaj iskolás együtt nem okoz tízedannyi kárt, mint a kábítószeres állapotban halálos gázolást vétő popénekes vagy a százötvenmillió-s csalással bíróság előtt álló rock sztár, és persze hogy még csak nem is ők a legnagyobbak a bűnösök között.

És vajon mi a helyzet Kecskeméten? A rendőrök nálunk is ütnek-vernek embereket: bűnözőket és utóbb ártatlannak bizonyulókat? És ha napfényre kerül(ne) egy ilyen eset, megírná-e a helyi sajtó? S vajon lennének-e, akik, aláírásgyűjtő íveken vagy tüntetésen a jogsértő, erőszakos rendőrök mellé állnának?

Félek a választól.

Írta:
Ujlaky
István

Torzó

Ez a mozdulat nem ugyanaz. Megnézhetsz százegy képet, a papírt szántó kéz mozgása más. A gondolat csuszamlása a sík anyagon: vonal. Minden vonal más. A nevet helyettesítő remegő keresztől kezdve Dürer Apokalipsziséig minden vonal a papíron kézjel. Senki más nem teheti papírra, vászonra őket. A mellékelt képen Csúzdi Szabó Erika: Torzó. Ezer év óta benned élő jelek, kezek játéka int, de ez a mozdulat most más. - Valamikor olasz festőről mesélték barátai: alkotói dühében a felismerhetetlenségig össze-vissza mázolta nehezen szűlhető festményét. A takarásból viszont kimaradt egy lábujj. Egy emberi lábujj, amely szinte égett, lángolt a vásznon. A

VIZUÁLIS NEVELÉS

Csúzdi Szabó Erika

festőtársak döbbenet nézték, hogy ha ilyen ez a pici részlet is, milyen vakítóan csodás lehetett a teljes kép. Kéjjelek, torzók. Életünk torzói kiadják-e vajon az Egész illúzióját?

Csúzdi Szabó Erika, a Tóth László Általános Iskola rajztanára alkotóként is ismert. A közelmúltban a Cifra palotában és a Kortárs Galériában találkozhattunk a munkáival. Bizonyára emlékeznek, az ő keze munkáját őrzi az iskola múlt havi számunkban bemutatott festett üvegablaka is. Jelenleg az Országos Széchényi Könyvtár kiállításán gyerekvers-illusztrációit láthatja a közönség. Azon kevesek közé tartozik, akik saját alkotói munkájuk mellett tanítványai - divatos szóval - magas szintű menedzselését is fontosnak tartják. Számtalan belföldi és évente legalább öt nemzetközi rajzversenyen jutnak a díjazottak közé tanítványai.

- Az általános iskolai időszakra vetíthető vissza a kezdet - mondja a tanárnő. - Nagyon jó rajzszakos tanárom volt Szabadkán Boros György festő- és grafikusművész személyében, aki sorozatban küldte el tanítványai munkáit hazai és nemzetközi rajzpályázatokra - köztük az enyémet is, melyek szinte mindig szép sikerrel szerepeltek. Szép emlék például, hogy az 1980-as olimpiai rajzpályázat bronzérmese lettem. Biztos vagyok abban, hogy ez a sokszor ismétlődő gyerekkori élmény érlelte komoly elhatározásá bennem a rajz iránti érdeklődést. Talán a végén kellene mondani valamiféle csattanóként vagy összegzésként, de már most kikíváncsiok belőlem: azzal, ahogyan én most tanítok, aho-

gyan a témákat megadom, feldolgozom a gyerekekkel, pontosan úgy és azt csinálom, amit valamikor a tanáromtól láttam. Gyerekként főleg azt rajzoltam, ahogyan a gyerekek élnek, ahogyan én láttam a világot. Barátságot, boldogságot ábrázoltak a képeim. Tanárként ugyanúgy a gyerekek még hamisítatlan világát próbálom elővarázsolni. Amellett, hogy az iskolán kívül, alkotóként is megpróbálok maradandót nyújtani, legalább ennyire szeretném át is adni a tudásomat. S ahogyan valamikor a tanárom tette, most én küldöm a tanítványaim munkáit minden olyan rajzpályázatra, amelynek híre elér bennünket, legyen az a világ bármely szegletén: Iránban, Párizsban, Kínában, Ukrajnában...

Hozzá kell, hogy tegyem, nagyon szép sikereket érnek el ezek a - sokszor kétféle résztvevő országból nemegyszer egyedüli magyarként szereplő - gyerekek. Most Japánban nyertünk díjat. Előtte Szlovéniában, Macedóniában. Ezek csak a legutóbbiak, de hasonlóan sikeres volt a finnországi, csehországi, stb. rajzpályázatokon való szereplésünk is. Szénási Gábor 6. osztályos tanítványom például a világ minden részéből beküldött tízezer pályázat közül lett díjazott Szlovéniában. Medgyesi Imre Macedónia huszadik éve megrendezett, világviszonylatban is egyik legrangosabb rajzversenyén húsz ország gyerekeiből kiválasztott egyéni győztes lett. Ahová személyesen nem tudunk elmenni, például Belgrádban épp a díjkiosztás idején volt a

hatalomváltás, a nagykövetségeken keresztül jut el hozzánk a díj. S átvételekor ugyanazt a boldog megilletődést látom az illető gyerek arcán, amit valaha én is éreztem. Nagy dolog az, hogy a világ másik sarkában a legjobbak között jegyeznek egy tízéves kecskeméti gyereket. Kivételes élmény ez neki is, nekem is. Ez az, ami mindig újabb lökést, erőt ad a további munkához, és percnyi alkalmat kínál a visszatérésre. Köszönöm az életnek, hogy megadta: a közelmúltban egy csoportos kiállításon együtt szerepelhettem már idős, de még mindig munkálkodó egykori tanárommal, példaképemmel.

- Érdekes, ismétlődésekkel teli az életútja is...

- Újvidéken művészeti szakközépiskolát végeztem, majd a Belgrádi Iparművészeti Akadémia könyvillusztrátor- és grafika szakán szereztem diplomát. Az egyetem elvégzése után két évig Szabadkán formatervezőként dolgoztam, majd rajzot tanítottam. 1992-ben jött át a családom Magyarországra. Kecskeméten élő ismerősünk biztatására választottuk ezt a várost többek között azért is, mert nagyhirű művészeti intézményei, mint például a művésztelep, a rajzfilmstúdió, a nemzetközi zománccművészeti alkotóműhely, a kerámia-stúdió, idevonzottak. Sorsom ismételte önmagát itt is. Két évig egy dekorációs cégnél dolgoztam mint formatervező, s csak utána kezdtem tanítani.

-Festőnek vagy grafikusnak tartja magát?

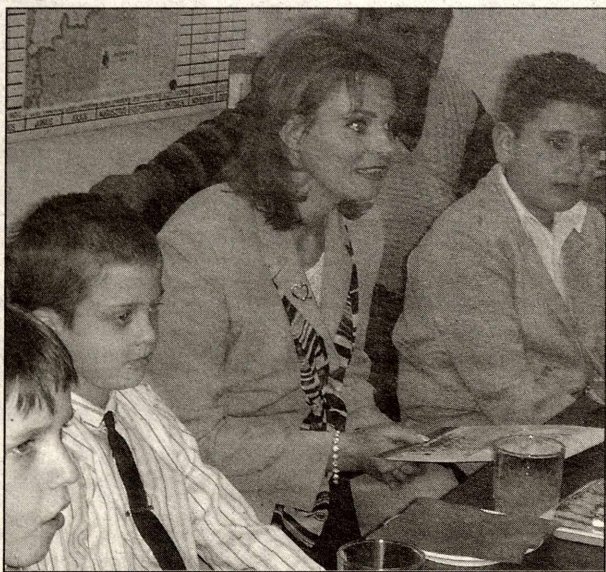
- Alkotóként inkább választott szakom, a grafika vonz. A papíron futó vonalak, a különböző szürkék, feketék játéka, a grafikusnak ez a világa áll hozzám közel. Festeni is inkább színekkel spórolásabban bándó "grafikusként festek". Amit közvetíteni szeretnék, az, hogy az embernek meg kellene állni néha egy pillanatra. Amnyi szépség mellett haladunk el észrevétlen. Egy elhagyatott kapu is lehet szép. Ki tudja, hányféle élet érintése tette olyanná, amilyen. S a látszólag nem tetszetős dolgokat is érdekessé avathatja az őt alkotó elemek sajátos ritmusa. Ez a látásmód egyébként a gyerekekhez még közelebb van, mint hozzánk. Nem lenne szabad bevallani, de a hozzám legközelebb álló korosztály a 10-12 éveseké. Ők még gyerekösztönrel, de már a tudatosság küszöbén sok olyan dologra képesek, amire más életkorban még-már kevésbé fogékonnyak.

Írta:
Kada Erika

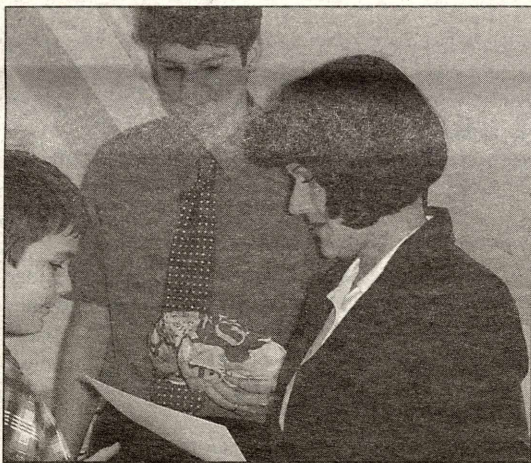
Rajzpályázat a biztonságos közlekedésért

A Generáli-Providencia Biztosító Rt a közlekedés biztonságáért indított kampánya részeként országos rajzpályázatot hirdetett meg általános iskolások részére "Hogyan tegyük biztonságosabbá közlekedésünket?" címmel. A pályázatot a biztosító az immár hagyománnyá vált Alma-

Lehoczkyné Páldeák Enikő üzletágvezető a vendégül látott gyerekek körében

Citrom Akció keretében szervezte, mely idén harminchétf városban került megrendezésre. Mint ismeretes, az akció

Schantl István harmadik osztályos soltszentimrei tanuló veszi át a díjat Balai Györgyné kirendeltségvezetőtől

során a közlekedési szabályok betartásáért almát, megsegzéséért citromot kaptak az autósok. Az Országos Balesetmegelőzési Bizottság és a Generáli-Providencia Biztosító Rt által kiválasztott nyertes rajzok országos turnéra indultak, melynek hatodik vidéki állomása a Generáli-Providencia kecskeméti, Széchényi téri kirendeltsége volt. Az ügyes, ötletes rajzaikért elismerésben részesülő gyerekek az oklevél mellett még egy-egy apró ajándékot is hazavihettek. Képeink a díjátadó ünnepségen készültek.

Iskoláknak, óvodáknak!

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgylésének Oktatási Célfeladat terhére a 2001/2002-es nevelési évben pályázatot hirdet a városban működő közoktatási intézmények részére.

Általános- és középiskoláknak: városi szintű tanulmányi versenyek rendezésére, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók nyári táboroztatásának támogatására, jubileumi kiadványok kiadásának támogatására, jubileumi rendezvények megtartásának támogatására. A pályázat célja: szélesítse a tehetséggondozás lehetőségét, korosztályi és szaktárgyi vonat-

kozásban egyaránt, egyértelműsítse a városi verseny rangját és a versenynaptárt.

Az elbírálásnál előnyben részesítjük azokat a pályázókat, aki az adott területen már tradíciókkal rendelkezik, illetve azokat, ahol a megrendezésnek különleges aktualitása van.

Óvodák részére: óvodai programok szervezésére, a helyi nevelési programok megvalósításának támogatására. A pályázat célja: új eljárások, módszerek támogatása

A pályázat benyújtásának feltételei: kimunkált program, a pályázati program eszközigénye, költségvetése, / önért és a kért önkormány-

zati támogatás megjelölésével, a program megvalósulásának ütemterve, versenyek esetén: zsűri, értékelés, díjazás formái. A támogatás maximum 50.000 Ft. Intézményközi Munkaközösségek részére: munkaközösségek működésének támogatására. Kecskeméti tanulók részére: a nemzetközi tanulmányi versenyeken való részvétel támogatására. A pályázat intézményszintű. Egyéni illetve munkaközösségi pályázat esetén kérjük az intézményvezető támogatási javaslatát is becsatolni!

A pályázat benyújtásának határideje: május 10. Az elbírálás határideje: május 31.

Gondolatok egy kiállítás kapcsán

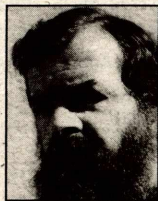
Márciusban a Vásárhelyi Pál Általános Iskola szakkörsei mutatták be alkotásait az Ifjúsági Ház galériájában. A hír hallatán felidőződött bennem egy elmúlt évi hétfőre, amikor általános iskolás korú gyermekek azt a feladatot kapták, hogy rajzolják le, mik szeretnének lenni. Az aszfalterített csomagolópapírokon sorra jelentek meg a TV-ből ismert sztárok, Batman és a többiek, de felnőttként legjobban Ronaldnak képzeltek magukat. Azt rajzolták, amit a jövőjük szempontjából a legfontosabbnak tartanak, és csupa olyan dolgokat vetettek papírra, amihez az elkövetkezendő időkben, a felnőtté válás során valószínűleg semmi köztük nem lesz. Ideáljaikat tehát a média által sugárzott, manipulált, mesterségesen előállított sztárok világából vágatták, ami bizony kissé aggasztónak tűnt. Ilyen előképpel a tarsolyomban indultam kiállításnézőbe, de valami egészen mást láttam. Természetközeli, valóságos tapasztalatokra és élményekre építő érzékeny rajzok, az anyag tulajdonságait és lehetőségeit fűrkésző, az agyagművesség hagyományaira figyelő egyszerű kerámiák, tisztázó metszésű nyomatok, a tanulmányból a kifejezés irányába továbblépő kompozíciók, és felszabadult játékoság fogadott a falakon. Ekkor értettem meg igazán mit jelent az értő, odafigyelő türelem, mit jelent a jó iskolai környezet és mit jelent a vizuális nevelés. Iskolai rajztanítás helyett azért írok vizuális nevelést, mert minőségi különbséget érzek a két kifejezés között. A rajztanítás fontos és

sok tanulságot rejt, de egy részfeladat, amire a későbbiek során csak kevés embernek lesz szüksége. A vizuális nevelés felfogásom szerint pedig az egész emberre, a teljes személyiségre figyelő, a vizualitást az ismeretszerzés, a rendszerezés és a világban való tájékozódás eszközeként kezelő komplex nevelési felfogás. A vizuális nyelv megismerése során gyermekeink fontos és főleg valóságos tapasztalatokra és ismeretekre tehetnek szert. Ez ugyanis egy olyan nyelv, amelynek vannak megismerhető nyelvi építőelemei, melyek olvasásához, megértéséhez nélkülözhetetlenek. Ilyen fontos alapelemek a pont, a vonal, a folt, a szín, annak emocionális tartalma és ezek egymáshoz való viszonya a kompozíció és az arány. Mindezek játékos megismerése igen fontos, mert nem mindegy, hogy a vizuális úton érkező és valamilyen érdeklől vezető többnyire manipulált információk tömegével mennyire lehet minket megtéveszteni. Mivel az információk 70-80 százaléka ilyen úton érkezik, ez elég nagy kihasználhatóságot jelent. Nem csoda hát, ha kontrolálatlan környezetben gyermekeink nem képesek különbséget tenni fontos és kevésbé fontos dolgok között. A nagy ámitás, a vizuális környezetzenyvezés, a fogyasztás dicsérete, a reklámok felszínese hazugságai közben néha magunk is áldozattá válhatunk és majdnem el is hisszük, hogy a boldogság mértéke az elfogyasztott javak mennyiségével mérhető és hogy a legjobb, amit egymásnak adhatunk az a Tshibo. Néha csak ámulok, hogy ma már nálunk is min-

den majdnem olyan, mint nyugaton, még a kultúrában is, csak egy kicsivel rosszabb, pontosan annyival, mint amennyivel az epigon gyengébb az eredetinel. Ez nem az autonóm, hanem a követő kultúra sajátja. Gyakran hallom és olvasom, hogy nem kell a hagyományainkra és nem kell Szent Istvánra, vagy Mátyás királyra figyelni, mert ez már nem időszerű, hanem arra, hogy mi van most, mi kapható és mennyiért, mert ez határozza meg életünk minőségét. Szintelenül kellene hát beolvasni egy piacorientált anyagelvet világba, hogy azután teljesen kiszolgáltatva, önbecsülésünkől megfosztva, akadálytalanul boríthasson el minket a piaci és a szellemi újgyarmatosítás áradata? Ilyen környezetben nem szabad elfelejteni, hogy még mindig van néhány olyan közösségünk, amely alkalmas arra, hogy a negatív hatások szűrésével óvja gyermekeinket az eltévelyedéstől. Az egyik az iskola, a másik a család, de akadnak más, például vallási és hagyományörző közösségek is, melyek a szellemi, lelki és erkölcsi értékeink védelmét szolgálják. Egyetlen esélyünk tehát, hogy ezek a közösségek egymást erősítve próbálják fékezni az értékvesztést, hogy a magyar kultúra továbbra is a hagyományaira építő, de az új értékeket is integrálni tudó kultúra maradjon, hogy a felnövekvő generáció ne epigon, hanem teljes értékű nemzedék lehessen.

Írta:

Balanyi
Károly

A Ménteleki Általános Iskola javára ad jótékonysági koncertet a Kecskeméti Pedagógus Énekkar (vezényel Erdei Péter) május 31-én (csütörtök) fél hatkor a Piarista Gimnázium dísztermében. A szervezők köszönettel várják az érdeklődőket és adományaikat belépőjegy formájában.

AZ ISTENEK MŰVÉSZE - színek és formák a természetben. Mészáros János és Beniczki Balázs természetfotós kiállítása a Meditres Egészségházban. A tárlat május végéig látható a Bagoly utcai kiállítóhelyen.

A NÉVTELEN KATONÁK

Az "operáljunk minél több beteget minél kevesebb anyaggal" ki-mondatlan szlogenje futószalaghoz tette hasonlatossá az utóbbi években folyó kórházi munkát. Az anyagtakarékossággal párosuló új finanszírozási rendszer (pontrendszer) bevezetése az egészségügy eliparosodását vonja maga után. E folyamat negatívumait nemcsak a gyógyulni vágyó betegek érzik, hanem a kiszolgáltatottság fokának megfelelően a lánc minden résztvevője. A sajtó mostanában sokat hangoztatott témája az egészségügyi dolgozók méltánytalan anyagi megbecsülése. Esetünkben a mütösasszisztensek kérnek szót. Szakmájuk képviselői a kórházi hierarchiában elfoglalt köztes helyzetük-ből (sem orvosokhoz, sem nővérekhez nem sorolhatóak) és napi munkájuk elszigeteltségéből adódóan kevésbé ismertek, mindmáig nem bírnak megfelelő anyagi és erkölcsi elismeréssel.

Az egészségügyi szakdolgozók olyan csoportjáról van szó, melynek nincs közvetlen személyes kapcsolata a beteggel. A műtét előtt injekció-val, gyógyszerrel elkábított, esetleg altatásra is előkészített beteg a műtő-be kerülve már nem tud érintkezésbe lépni a bemosakodott, beöltözött mütöszeméllyel. Bár - főleg nem altatásos műtétnél - valamilyen szin-ten érzékeli az orvos és az őt kiszolgáló asszisztencia érte hozott erőfe-sztéseit, az ilyenkor segédkező, valójában felismerhetetlen, maszkba bújt, sapkás, szájkendős mütösnő személye később is rejtve marad előt-te. Hitelesnek kell hát elfogadnunk a mütösasszisztensek hetven százalé-kának azon véleményét, mely szerint az operáció olyan csoportmunka, melynek jutalmát egy ember élvezi.

A mütösasszisztensek szakmai érdekképviselője csak a rendszerváltást követően öltött konkrét formát. Tíz évvel ezelőtt megalakult a Magyar Mütösasszisztensi Társulás. Legutóbbi, novemberi konferenciáján me-riült fel az az igény, hogy jó lenne készíttetni egy olyan átfogó tanul-mányt, amely hitelesen tükrözné a szakmai csoport helyzetét, anyagi és erkölcsi megbecsülésének szintjét. Megbizásuk alapján a Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskola Kar Társadalomtudományi Tanszékének két munkatársa, **Prof. Dr. Horváth Ágnes** és **Rigó Róbert** időközben el-készítették azt a kérdőíves reprezentatív felmérést, mely az érdekegyez-tető kezdeményezések során a mütösasszisztensek legfőbb hiteles bizo-nyítékaul szolgál. Kiténik belőle az, hogy milyen körülmények között és mennyit dolgoznak. Kiderül, hogy a feltöltődésre szánt, nem munkában töltött idő és a kézhez kapott munkabér aránytalansága hosszútávon mi-lyen problémákat okoz magánéleti és szakmai szinten egyaránt. Magyar-
rul: régen dicsőség volt mütösnőnek lenni, ma az ezen hivatást gyakor-lók komolyan aggódnak nemcsak saját, de a szakmájuk jövője miatt is.

Gálné Simon Csilla mütösasszisztens 19 éve dolgozik az egészségügy-
ben:

- A nővértől kezdve végigjártam a szakképzettség különböző fokozata-
it. Mindig az motivált, hogy minél többet tudok, minél föntebbre jutok, annál hatékonyabban tudok az embereknek segíteni. 13 éve vagyok mütösasszisztens. S bár büszke vagyok arra, amit elértem, látnom kell, hogy bizonyos tekintetben még a nővérek helyzete is jobb a miénknél. Mi nem három műszakban dolgozunk, mint a nővérek, hanem ügyeleti időnk van. Ez havi 91 óra túlórárt jelent, s ennek az ügyeleti időnek több mint 40 szá-zaléka komoly munkával telik, hiszen a mütők nagy része ügyeleti idő-ben is működik. Ismertebb a baleseti sebészet terheltsége, de az általános sebészetben (lásd vakbélműtét), urológiában, sőt az idegsebészetben is előfordulhat, hogy a műtétek egy része ügyeleti időre esik. Nekünk adott alkalommal 16 órán keresztül készen kell állni arra, hogy bármelyik percben mütőbe kell állnunk, s operálunk olykor nem egy beteget, hanem ötöt, hatot vagy esetleg folyamatosan reggelig. S ez a sok. S míg a nővé-rek egy átvirrasztott éjszaka után hazamennek kipihenni magukat, mi reggel fél nyolckor újból munkába állunk, hiszen ekkor kezdődik a fő munkaidőnk: úgy állunk az asztal mellé, mintha mi sem történt volna.

Daru Bálint 24 éve dolgozik az egészségügyben. 13 éve vezetőasszisz-
tens.

- Az embereket vagy pénzzel vagy szabadidővel lehet jutalmazni. Ese-tükben egyik sem valósul meg, hiszen relative sokkal több időt töltönek a munkahelyünkön, mint azt anyagilag megfizetünk. A felmérés tanúsá-ga szerint a mütösasszisztensek átlagbére nettó ötvenezer forint körül van. A kapott összeg szépséghibája, hogy ezt nem napi nyolc és fél órai munkával keresik meg, hanem sokkal többel. Ráadásul az alapfizetéshez hozzácsatolt ügyeleti díjak kifizetésével az adóterhek is aránytalanul megnőnek. De nem csak anyagiak tekintetében éri őket hátrány. Az elő-re kiszámíthatatlan ügyeleti készenlét az előre tervezés lehetetlenségével jár együtt, aminek előbb-utóbb családi és baráti kapcsolataik látják kárát. A szabadságok kiadása sem egyszerű. Sok helyen orvoshoz kötik: akkor mehet szabadságra a mütösnő, amikor az orvos is. Vagy - mivel számuk folyamatosan csökken - amikor helyettesítésükről épp sikerült gondos-kodni.

Részletek a mütös szakasszisztensekről szóló tanulmányból: Összesen 375 kérdőívet dolgoztunk fel. Ez alapján a minta 97,3%-a nő és 2,7% a férfi. Tehát kijelenthetjük, hogy a mütös-asszisztensi szakmában csaknem kizárólagosan nők dolgoznak. A megkérdezettek 21,8 százalékának nincs a lakóhelyén műtétek végzésére alkalmas egészségügyi intézmény, tehát ők ingázásra kényyszerülnek. Döntő többségük (73,8 százalék) önkormányzati fenntartású kórházban dolgozik, illetve egy másik jelentős cso-portot alkotnak az egyetemhez tartozó klinikán dolgozók (14,3 százalék).

A megkérdezett mütösök több mint háromnegyede (78,5 száza-lék) már több mint 11 éve dolgozik az egészségügyben, tehát az egészségügy szempontjából meglehetősen tapasztalt csoportról készült a felvétel. Többségük (62 százalék) házasságban illetve élettársal él. Az elváltak aránya viszonylag alacsony (12,3 szá-zalék), a hajadonok, nőtlenek aránya 17,9 százalék, azonban ők döntően (58,2 százalék) a 31 évnél fiatalabb korosztályból kerül-nek ki.

A mütösök átlag nettó jövedelme a túlóra és ügyeleti pótlékok-kal együtt havonta 49,900.- Ft, ami első olvasatban nem is tűnik olyan alacsonynak, hiszen a 2000-ben a nettó átlagkereset 55,790.- Ft volt. Csak ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy ezt a fi-zetést az ügyeleti pótlékkal együtt kapják: azok a mütösök, akiket ügyeletbe osztanak be, havonta átlagosan 91 órát ügyelnek, te-hát átlagosan hetente több mint egyszer vannak 16 órás ügyelet-ben (és ez az esetek többségében tényleges munkavégzést je-lent!).

Minél kisebb településen élnek a mütösök annál nagyobb laká-sokban laknak. Száz négyzetméter feletti lakásokban főleg a köz-ségekben (46,7 százalék) és a kisebb városokban (37,8 százalék) lakók élnek. A Budapesten lakók több mint kétharmada (67,2 százalék) 60 négyzetméternél kisebb lakásban él. A háztartások tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottsága viszont meglehető-sen pozitív képet mutat (pl 69 százaléknak van videója, 73-nak mikrohullámú sütője, 85 százaléknak automata mosógépe).

Minden bizonnyal a mütösök anyagi és vagyoni helyzetét is (a többi, erősen elnőiesedett pályához hasonlóan) leginkább a há-zastárs, elsősorban a férj többnyire magasabb keresete határo-zhatja meg.

Megállapíthatjuk, hogy a mütös szakasszisztensek csaknem 100%-a szereti szakmáját közel 20%-uk hivatásának is tekinti, de a többség mégis inkább elégedetlen. Ennek oka a munkakörül-mények problémáiban (stresszes idegállapota a műszerek rossz műszaki állapota vagy az orvosok műtétéhez való hozzáállása mi-att) és a szakma anyagi elismerésének hiányában keresendő.

A mütösökre jellemző tipikus megbetegedések a megkérdezet-tek körében is igen gyakoriak voltak: 54 százaléknak visszerpa-naszai és gerincproblémái vannak a sok állás miatt.

A teljes minta 45 százalékát teszik ki azok, akik egyfajta liberá-lis társadalomképet vallanak, úgy is mondhatnánk, hogy a társa-dalmi fejlődés optimista forgatókönyve alapján közelítenek a polgári társadalom ideáltípusához. A másik csoport tagjai (kb. 35 százalék) elutasítják a liberális társadalmi értékrendet, de kellő szociális érzékenységgel rendelkeznek, ugyanakkor a jóléti tár-sadalommodellt inkább a bezárkózás és a rendfenntartás eszkö-zeivel látják megvalósíthatónak. Kulturális igényeiket tekintve a szakmán kívül elsősorban a környezetvédelem, az utazás, zene és az irodalom érdekli a mütös szakasszisztenseket.

A vizsgált populáció sajátos helyet foglal el a társadalom egé-szében: viszonylag szűk, szakmailag körülhatárolt területen tevé-kenyedik, viszont munkájának súlya, felelőssége a valós elis-mertségnél jóval magasabb szintet követelne meg. Élethelyzete alapján nem tartozik a társadalom hátrányosabb helyzetű cso-portjaihoz, sőt, sok tekintetben kifejezetten jó kondíciókat mond-hat magának. Ugyanakkor nap mint nap meg kell élnie, hogy e kondíciók nem saját munkájának eredményeként veszik körül, sokkal inkább családi státusza határozza meg hétköznapi életní-vóját. Ennek ellenére nem kizárólag az anyagi elismerés elmar-a-dása miatt látják negatívnak helyzetüket, sokkal inkább a szak-mai hierarchia felsőbb szintjeiről rájuk zúduló közömbösség és alábecsülés befolyásolja közérzetüket.

G. S. Cs.:

- Én nem lehetek beteg. Nem lehet semmilyen rendszeres elfoglaltsá-gom (sportolás, nyelvtanulás), mert sosem tudhatom, hogy nem esik-e épp ügyeitem a kijelölt napra. Nem szólhatok, ha a munkaidő vége előtt húsz perccel jelzik, hogy lesz még egy műtét, hisz valahol a lelkiismeret-ünkkel is tudnak zsarolni. A családommal sem tervezhetek még egy hét-végi kirándulást, születésnapj összejevetel sem, hiszen minden tervün-
ket felboríthatja a frissiben kapott ügyeleti beosztás. Hosszútávon na-gyon sok kapcsolat ment rá erre, még többen vannak közöttünk, akik ele-ve nem is próbálkoznak komoly kapcsolat kiépítésével. Őket a szakma jegyzi el. Észre sem veszik, pár év múlva már másról sem lehet velük szót váltani, mint a munkáról.

D. B.:

- "A munkáról": a mütösnő feladata előkészíteni azokat az anyagokat, eszközöket, amelyek a műtét során felhasználásra kerülnek. A kórházak központi mütőiben nagyjából 12 szakma operál. Ennek megfelelően a mütösnőnek ismernie kell a legkülönbözőbb műtétek eszközigényét, a megfelelő kiszolgáláshoz ismerni kell az emberi test anatómiáját, a mű-tétek folyamatát. Azt, hogy mi után mi következik, az adott percben ép-pen milyen eszközre lesz szüksége az operáló orvosnak. Az a jó mütös-nő, akit észre sem lehet venni. Ha már várják a mozdulatait, esetleg a ma-gától értetődő dolgokat is külön kérni kell az orvosnak, baj van. Több év gyakorlata alakítja ki az orvos és a mütösasszisztens munkakapcsolatá-ban azt az ideális helyzetet, amikor már szinte szavak nélkül is értik egy-

mást. Nemcsak a mütösnő szakmai odafigyelése, de em-pátiás készsége, em-berismerete is szere-pet kap ebben a munkában, hiszen ahány orvos, annyi-féle attitűd, szokás.

G. S. Cs.:

- Van, aki mindig kéri a szükséges esz-közt, miközben nem néz fel a munkájá-ból. Van, aki épp a szemével int. Van, aki szól, de a maszk alatt alig érthető, de ezt is azonnal le kell reagálni. Ez nem is jelent akadályt, hiszen mi is tanultunk mütéttant, ugyanúgy látjuk mi is, amit az orvos lát. Sok év gyakorlatából előre tudjuk, mi fog következni. Például egy kezdő orvosnak egy tapasztalt mütösnő hatalmas segítséget tud nyújtani. De a gyakorlottakat is segíti például azzal, ha többféle esz-közből választva tudja, melyikkel könnyebb az adott dolgot elvégezni.

D. B.:

- Az egészségügyből évente négyezer szakdolgozó vonul ki. Köztük számos mütösnő vált szakmát, ha tud. A számcsökkenés oka még az is, hogy fiatalok szinte alig jelentkeznek. Elkerülők azokat a munkahelyeket, ahol a befektetett idő és energia messze nincs arányban a fizetéssel. De a meglévők egészségügyi állapota is egyre romlik. A felmérés tanúsága szerint legalább 50%-uknak van olyan maradandó egészségkárosodása, mely munkahelyi ártalmakra vezethető vissza. Ezen ártalmak itt halmo-zottan fordulnak elő. Először is nagyfokú pszichés terhelést kell bírni. Ez a fajta munka pillanatára sem lazító, folyamatos koncentrációt igényel egy eleve stresszel terhelt alaphelyzetben. Az igénybevételt fokozzák az ügyelettel járó gyakori éjszakázások. Mindemellét állandóan ki vannak téve a vérrel, emberi váladékkal való érintkezés lehetőségének, a külön-féle altatógázok hatásának, a műtét során gyakran használt röntgengépek okozta sugárfertőzésnek. Fizikailag is óriási megterhelés felemelt karral, a sugárártalom kivédésére használt súlyos ólomkötényben órákig kény-szertartásban állni.

G. S. Cs.:

- Előre nézve óhatatlanul eszünkbe jut, hányan maradunk a szakmában olyanok, akik a nyugdíjas koruk közeledtével is fiatalos erőnléttel tudunk nap mint nap asztal mellé állni. S főleg, mi lesz, ha valóban felemelik a nők számára is a nyugdíjkorhatárt. Számos magasabb kockázati tényező-vel bíró szakma tagjai élveznek nyugdíjkorhatár-kedvezményt, jöllehet mindennapos terheltségük alatta marad a mütösasszisztensek folyamatos pszichés és fizikai terhelésének. Való igaz, hogy egy-egy műtét alkalmá-val a legnagyobb teher és felelősség az operáló orvosé, ám míg ő napon-ta meghatározott számú műtétet végez (s számolhat is az ennek megfele-lő anyagi juttatással), addig a mütösnő (minden különösebb érdekérvé-nyesítés nélkül) köteles a maga nyolc és fél órájában a munkaidejére eső valamennyi műtétet végigasszisztálni. Mivel egy év alatt másfél évnyi időt dolgozunk le, az ügyeleti idő nyugdíjidőbe való beszámításával ki-egészítő megoldást jelentene számunkra a nyugdíjkorhatár-kedvezmény igénybevétele is. Arról nem beszélve, hogy jelen pillanatban az alapfize-tés után kiszámolt nyugdíj is messze alatta marad a befektetett munka és idő szerinti elvárásnak.

D. B.:

- A szakmában elfoglalt helyük, hozzáértésük értékelésének mértéke sem ad okot elégedettségre. Bár képzésük - az orvosokéhoz hasonlóan - hat évig tart, végzettségüket mégsem ismerik el még főiskolai szintűnek sem. Ennek elismertetése is harcuk egyik területe. Még nagyobb baj, hogy becsületük a szakmában sem tisztázott. Tevékenységük nemcsak a betegek előtt, de más kórházi dolgozók szeme előtt is rejtve marad. A mütösasztalon 30-50 műtét van 24 óra alatt. A műtétek közötti öt-tíz perc szünet nem ad lehetőséget széleskörű kollégális érintkezésre.

G. S. Cs.:

- Hiába is közelednénk. Ami nekünk szép és érdekes, az másnak horror. Egy szépen kifejezett agydagánat szakszerű eltávolítása nekünk szakmai élményt jelent. Büszkeséggel töltött el az is, amikor egy nőnek a szülés után fellépő agyéraneurizmáját tudtuk helyben megműteni. Ez egyébként a megyénkben nem lévő klinikai ellátást igényelt volna, de a beteg nem volt szállítható állapotban. Az élete múltott rajta és megcsináltuk! Azt sem felejtsem el, amikor egy férfi baleset során mind a négy végtagját el-vesztette. Úgy hozták utána. Fantasztikus volt végigkísérni a folyamatot, mely során egy sok darabból álló valami újból emberformát kezdett ölte-ni. Ezekről persze nem tud az ember csak úgy bárkivel elbeszélgetni. Kapcsolataink beszűkülnek, s vele együtt a lehetőségeink is.

Jelenleg az országban 2231 mütösasszisztens van. A körülbelül har-madát kitevő aktív mag érdekérvényesítő törekvéseitől látványos eredmények országos szinten nem várhatók, de több hasonló hely-zetben lévő egészségügyi szakmai csoport közös érdekképviselője már reményekre jogosít. A mütösasszisztensek a jövőben 13 szakmai szervezet (laboránsok, szülészek, gyógytornászok, mentősök, védő-nők, stb.) összefogásával próbálják meg érdekképviselőtükét ellátni.

**Írta:
Kada Erika**

TARAPCSIK-DINASZTIA

Könyvkötő műhely a Mária utcában

Az emberek gyakran felkeresik a könyvkötő műhelyeket. Sokan régi, elsárgult lapú könyveiket, mások féltett folyóirataikat, kézírataikat, szakdolgozataikat kívánják bekötve megőrizni. A kecskeméti úja a Mária utcába, Tarapcsik Sándor műhelybe vezet, aki könyvkötő családjáról, mestersége elsajátításáról idézi fel emlékeit, és terveiről a szakember megszállottságával beszél.

- Könyvkötők voltak a szüleim. Édesapám 1942-ben, Hegedűs István könyvkötőnél tanulta ki a mesterséget és 53 évig dolgozott a szakmában. Édesanyámmal együtt az ÉPSZISZ szövetkezet tagjai voltak, de számukra nem adatott meg, hogy saját műhelyükben dolgozzanak. Én, a mesterség alapjait édesapámtól tanultam és később mesteremmé választottam Váci György ferences rendi papot, a híres könyvkötőt. Nagyon sokat jártam hozzá, sokat tanultam tőle. Segítette a munkámat és el is ismerte azzal, hogy a Szegeden rendezett kiállításán vele együtt szerepelhettem. Vácon, a templom mellett volt a műhelye, melynek falán függött az az újságikk, mely A mester és tanítványa címmel jelent meg, ahol a kettőnk fényképe látható. Nagyon jó szívvel emlékezem rá ma is, sajnos már nem él, négy éve meghalt. A saját könyvkötészetemet 1993-ban alapítottam, ahol a munka-társaim és a fiammal együtt dolgozunk.

Könyvek újjászületése

- Ha valaki behoz önhöz egy kéziratot vagy egy megőrzésre érdemes, előregedett könyvet, akkor milyen munkafázisokat kell elvégeznie, hogy könyvalakot öltön a lapokból álló köteg?

- Először megnézem és megmondom, hogy milyen kötést érdemelne, és hogy mennyibe kerül. Mindig arra hagyatkozom, hogy az adott korban milyen kötések, milyen díszítéseket alkalmaztak.

A munka megkezdésekor szét kell szednem lapokra a kötetésre váró könyvet és ki kell javítanom a szakadásokat. Régi kiadás esetén íeafőzettel sötétítem a papírt, majd összeragasztom az oldalakat, és ráteszem az előzőket, amely a lapokat a könyvborítóhoz kapcsolja. Kézi varrással rögzítem az íveket, mert ez sokkal erősebb, tartósabb, mint a gépi technikával készített munka. A könyv gerincét bordakötéssel rögzítem, majd felszabom a táblát, amire felteszem a borítást, megfelelő módon díszítem, és fedőlapjára felirom a címet, az évszámot.

Gép-matuzsálemek

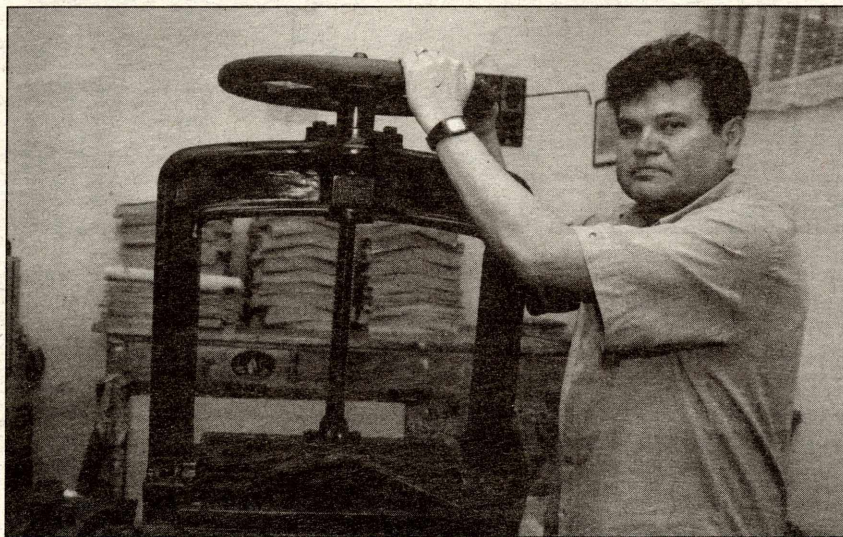
- A felsorolt munkák elvégzésénél milyen gépeket használ?

- A műhelyemben a múzeumilag védett, és az édesapám által használt gépek kiegészülnek, a legmodernebb berendezésekkel.

Itt áll ez a 138 éves lemezolló, melyet a könyvtáblák szabására használunk. Vasból és acélból készült. A modern változatnak eternit a felülete, ha rátámaszkodom meghajlik, és ez 1-2 mm-es eltérést eredményez. Ennek a modern vágógépnek a hangját is alig lehet hallani. Amikor a könyvek elkészülnek akkor a könyvtestet és táblát az előzőkkel összekapcsoljuk, akkor ebbe présgépbe tesszük. Itt látható a megközelítőleg 130 éves őse, melyet még ma is használunk nagyméretű, régi újságok préselésénél. Jelenleg a Lakiteleki Népfőiskola könyvtárának a kiadványainak az elkészítésénél használjuk. A régi gépek közé tartozik az aranyozó gép, mely 100-130 °C-ra melegíti fel a díszítésre váró klisé és a rányomja az aranyhatást kelendő fóliát a könyvborítóra.

Korszerű gépek

Folyamatosan vásárolunk modern gépeket, ezeken reklám anyagokat állítunk elő, műanyag-, kerámia- és üveg felületekre. Erre használjuk a szita-nyomó gépünket. A fiam éppen tányérok peremére helyez el

Tarapcsik Sándor a présgépen dolgozik

emlémlákat. Tamponnyomó géppel a megrendelő igénye szerint állítjuk elő az anyagokat. A nyomtatványok kifűrésát ezzel a fűrógéppel végezzük. A Gépipari Automatizálási Műszaki Főiskola számára a szakdolgozatok összekapcsolásánál használjuk ezt a berendezést. Ezzel a fotocellás vágógéppel a régi újságokat vágjuk körbe, ezeknek a gerince 80 mm magas. A legújabb szerzeményem ez a paszpartúravágó gép, melyet Olaszországból rendeltem, remélem ki fogja termelni az árát. A poszterek, rézkarcok keretét eddig egy fanyelű késsel húztam meg, de minden alkalommal tönkre tette a kezemet. Állandóan korszerűsítem a műhelyt, mert aki nem fejleszt, az nem halad előre. Tájékozódunk kell, hogy megismerjük ezeket a gépeket, beszerzésükre sok időt és pénzt fordítunk.

- Ön úgy fejleszt, hogy az összes régi gépet megtartja és használja?

- Nem szoktam semmit sem elkótyavetyélni, meg kell ezeket a gépeket őrizni az utókor számára, hogy lássák, hogy milyen gépeken dolgoztak elődeink. A gépek közül két-két présgépet és lemezollót valamint az aranyozógépet édesapám is használta. Emellett nagyon sok régi kéziszerszámmal is dolgozom, hiszen a könyvkötészetben a munka 60-70 százalékát kézzel végezzük.

Papírok és bőrök

- A könyvkötészetben, milyen anyagokat használ fel?

- Hollandiából szoktam a különleges, merített papírokat beszerezni, de ha van időm, akkor magam is készítek merített papírokat esküvői meghívók vagy más fontos események számára. Gyakran meg kell festenem az előzőként használt papírokat, hogy harmonizáljanak a könyvek kötésével. Selymeket is használok és ezekkel is igazodom a borító anyagának a színéhez.

A valódi bőrről dolgozom, melyeket a pécsi gyárból és ismerősöktől kikészítve veszek. A könyvkötéshez juhmapa bőrt használok, én magam festem, és hántoló szerszámmal elvékonyítom. Szerencsére ma már Olaszországban találtam egy partnert, aki a kívánt színre befestve küldi el a bőrt. A katolikus egyház megrendelésére most készítek egy vörös bőr-kötésű könyvet, a Nagytemplomnak.

Mesterfogások

- A bekötött könyvek közül bemutatna néhány különleges példányt?

- Megrendelésre készítettem ezt a bőrkötésű zárt bibliát, mely becsukva úgy néz ki, mint egy doboz, ha kinyitom, akkor a könyvtest lapjai védve vannak a napi használat közben. Ez a másik biblia a sajátom, a millennium évében rendezett kiállításon állítottam ki ezt a munkámat. Régen a ferences rendi szerzetesek készítettek ilyen fatáblás köteteket. Ma nekem kellett beszereznem be a fát és nekem kellett gyalulgatnom, hogy legyen egy fatáblás könyvem, melynek tábláit rézkapoccsal rögzítettem és sarkait rézlapokkal díszítettem.

A könyvek gerincén, a kiadás korának megfelelő díszítéseket alkalmazok. Több mint ötszáz darabból álló réz klisé gyűjteményem felhasználásával, amit a apámtól

örököltem és Hegedűs Józsi bácsitól kaptam, amikor éven-ként a névnapján felköszöntöttem. Belenyúlt a zsebébe és adott egy marék rézklisét, amit akkor gyerekként nem tudtam különösen értékelni, ma már pótolhatatlan értéket jelent a számomra, hiszen munkaeszközeként használom.

A régi könyvek esetén, a könyvtest külső széléit megfestem, általában fésűs metsszéssel, sima vagy anilin festéssel. Egy évben 1-1 alkalommal kéri a lapszék aranyozását, de ez nagyon drága, mert Bécsből kell beszerezni ehhez az aranyfűst lemezt.

- Elmondhatom, hogy az ország minden területéről érkeznek hozzám megrendelések, dolgoztam már a japán nagykövetségnek is. Az Országgyűlési Könyvtár munkatársai évente megjelennek és jegyzőkönyveket hoznak kötetítésre. Szerződések borítói mellett, elkészítem Kecskemét város dísz-polgári kitüntetéseinek a mappáit, és a város lakói is az állandó megrendelőim közé tartoznak. A diákok féltő gondadal adják át szakdolgozataikat, és bekötött formában örülnek a munkájuk és velük együtt örülök én is.

A szaktudás átadása

- Adódik-e lehetősége arra, hogy a könyvkötő mesterséget tanítsa?

- Igen, velem dolgozik a fiam, a dinasztia következő tagja, akinek a tudását át akarom adni. Szigorral és szeretettel, ahogy az édesapám és az édes-anyám ezt nekem megtanította. Tizenégy tanítványom volt akik, országos helyezéseket értek el a szakmai versenyeken, közülük Szabó Sándorné 23 éve velem dolgozik. Körülbelül húsz éve vizsgáztatom a gyereket kisebb megszakításokkal. Az ipartestületnek tagja vagyok, és az Iparkamara ismét felkért, hogy vegyek részt a következő szakmunkás vizsgán.

A harmadik generáció

Ifjú Tarapcsik Sándor, hat esztendeje dolgozik a könyvkötészetben és el-képzeletét, terveit így összegezi:

- A nagybátyám rábeszélésére a háztartási gépszerelő szakmát választottam de a katonaság eltelte után édesapám műhelyébe kezdtem dolgozni és itt ragadtam. Láttam, hogy ő milyen sikereket ért el a szakmájában és úgy gondoltam, hogy én is el tudnám érni ezeket az eredményeket, természetesen nehezen, mert hosszú évtizedek munkája alatt lehet valakiből jó könyvkötő, mert nagyon sok gyakorlat kell hozzá. Le kell tennem az alapvizsgát, majd a mestervizsgát, hogy jó szakember váljon belőlem.

Tarapcsik Sándor, aki húsz esztendeje elnyerte a Szövetkezeti Ipar Kiváló Dolgozója címet, úgy érzi, hogy a régi könyveknek mindig lesz szerepe az emberek életében, akár milyen fejlett számítógépekkel és nyomtató gépekkel is dolgoznak a jövőben. Az embereknek a könyvszeretete megmarad és ez továbbélheti a könyvkötő szakmát.

Lejegyezte:
Daróczy Kiss Márta

FESTIVÁL BÚCSÚ

A SZÉCHENYIVÁROSBAN

A III. Széchenyivárosi Fesztivál és Búcsú rendezvényei május 18-án kezdődnek, kecskeméti képzőművészek alkotásainak tárlatával. A háromnapos eseménysor ünnepi megnyitóját 18 órakor tartják, hangverennyel, este ökumenikus imaórával. Szombaton zenés ébresztő, délelőtti különféle bemutatók, játékok, foglalkozások, szórakoztató mulatságok, egészen 15 óráig, amikor a kápolnában Szécsnyiről hallhatnak előadást az érdeklődők. Este bál, majd tábortűz, népdalénekléssel. Vasárnap 9-kor szentmise, a házaspárok házasságának megáldásával, utána játékok, néptáncbemutató, tánctanulás bölcsőtől a sírig - mindenkinek.

Mikor lesz jó világ?

Ünnepelni jó. Kerek évfordulókat lehet keresni. Az első gyermekvédelmi törvény megszületésének centenáriuma azonban csak látszólag ad okot az ünnepre. Igaz, száz éve annak a gyerekek se volt fenékig teljő az élete, aki törvényes házasságba született. A törvénytelen gyerekek sorsáról, a lelenche adottakról, a menhelyiekről - nevezzük őket bárhogy, a magyar irodalomból kaphatunk adalékokat. (Dickens rémtörténeteinek megfelelően. Elvégre, akkor is Európához tartoztunk...)

A közvélemény-kutatások alapján a magyar ember gyermekszerepe. Ez szép vélekedés, bár erősen kétségbe vonható. A magyar embernek ugyanis furcsa a gyermekszerepe: először is szülői jogának, sőt kötelességének tartja a gyermek testi fenytését (a feleséget is: pénz számolva, asszony...). Az, hogy pár hónapos csecsemőket is fegyvelmeznek veréssel - a kriminalisztika tárgykörébe tartozik. De a lakások csukott ajtaja mögött zajló mindennapi testi-lelki terrortól a közelmúltig kevés szó esett. Pedig tény: a tíz leggyakoribb halálok közül legalább öt lelki eredetű betegség. Ami, ugye, köve hihető, hogy a kiegyensúlyozott, boldog gyermekkor következménye?! A gyakorta hallott magyarázat, hogy "nehéz gyermekkorra volt" - egyáltalán humoros! A magyar ember ugyanis (tiszteltet a kivételnek, de attól tartok, mindenki ebbe a kivételbe tartóznak tartja magát) szereti a világra hozni a gyermeket, elbabázza vele, álmódni egy-két évet, s amikor elkezdődik a gyermeknevelés problémásabb korszaka, vagy rábízná a pedagógusra (jobbik eset), vagy hagyja az egészet az édes jó anyatermészetre. A gyerek tényleg fel is nő. Alakra ép ifjú. Hogy lelkeben ki, s milyen, arról a különféle függőségek kialakulása tanúskodik. Ha más utat keres, mondjuk, egy vallási közösségben keresi önmagát, akkor a szekiák rabolták el. Nosza, törvényt rájuk! - S ha belekapaszkodik valakibe, s jön a gyerekek, manapság már tizenéveseknél is előteremnek a "magzatvédők", szüljön a gyerek gyereket, úgy kerek a világ, szaporodik a nemzet.

A Ratkós gyerekek már nagymamák, az OTP-ések is apányiak-anyányiak. Aztán ne feledjük el azokat, akik csak azért születtek meg, mert észre se vette anyukájuk, hogy kimaradt a menzesze. Ha meg hát így esett, akkor... Ne tessék azt hinni, hogy nem tudom: vannak várt gyerekek. De a legóhajtottabb bébi felnevelésében is becsúszhatnak azok a gikserek, amelyeket az apa és anyaszerepre fel nem készült emberek elkövethetnek.

Tehát itt állunk ezzel a százéves gyermekvédelmi törvénnyel, meg az azóta született jó pár paragraffussal. A gyermekvédelmi törvény! És itt állunk az udvar-utca nevelte kölköket, akik előbb vetköztetést játszanak, meg zsarolást, aztán postáskirablót, pénz szállítóautó-kifosztót. Az áruházi tolvajlás lassan legális jövedelemnek betudható. Dühös vagyok. Megvert, megalázott, elhanyagolt, szexuálisan bántalmazott gyermekek tízezrei tengetik életüket Magyarországon. Nincs ok a mellőngetésre, legyen bár százéves a gyermekvédelmi jogalkotás. Ünnepelni se muszáj, ha nincs ok rá!

n. m.

Nagy István Képtár

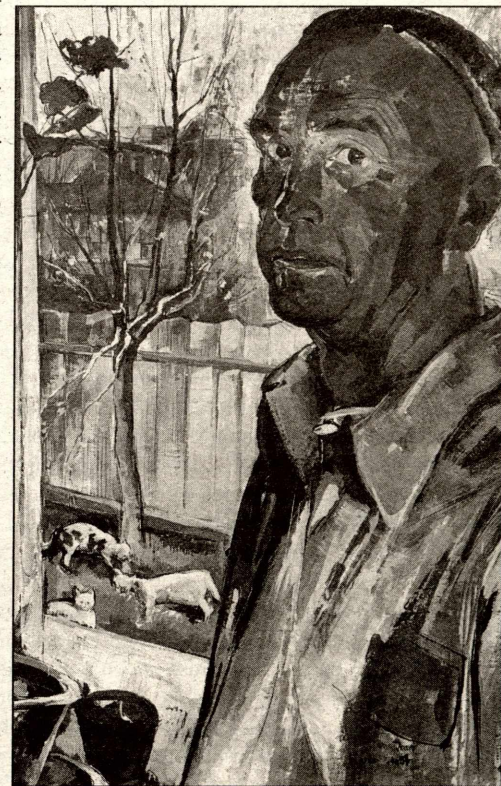
Tartalmas színes katalógus került a művészet iránt érdeklődő emberek kezébe Marosvásárhelyen, és látogatók közvetítésével Kecskeméten. A Nagy Imre festőművész életművét népszerűsítő kiadvány, a 2001-ben megnyitott állandó kiállítás tartozéka.

Nagy Imre 1893-ban Csikszögödön született. Tehetségét Ébner Sándor fedezte fel. A háborús évek katonai szolgálata alatt kapcsolatba került Nagy István, Szőnyi István festőművészekkel, akiknek a hatására, 1918-ban, a Szép-művészeti Főiskola hallgatója lesz Budapesten. Révész Imre által vezetett Kecskeméti Művésztelepen, 1920-22-ben, a két gondtalan évet tölt el Varga Nándor Lajos és Szőnyi István társaságában. A kortárs festőkhöz kötődő baráti szálak megtartása mellett, 1925-től visszaköltözik szülőföldjére. Számos hazai és külföldi kiállításokon szerepel műveivel, ahol díjakkal ismerik el művészetét. Műveiből 1973-ban, gyűjteményes kiállítást rendeznek Marosvásár-helyen és Bukarestben és 1976-ban Budapesten. Ez év augusztus 22-én Csikszögödön meghal.

A festőművész 1959-ben, 44 olajfestményét Marosvásárhely városának ajándékozta. A gyűjtemény a Teleki Téka épületében nyert elhelyezését, mely az évek során vásárolt grafikával, akvarellel, fametszetekkel bővült. 1986-ban a Teleki Képtár megszüntetése után, az anyag raktárba került. Tizen-négy évvel eltel-

tével, a város a Köteles Sándor utca 1. számú házban alakította ki a Nagy István Képtárt, ahol az alkotások 2001-től ismét megtekinthetők. A hallgatás éveit a népszerűsítés korszaka váltotta fel. A kiállítás anyagát tartalmas, színes reprodukciókban gazdag, életrajzi adatokban bővelkedő katalógussal egészítették ki, ahol Ioan "ulea, Negoipă Lăptoiu, Simon Endre és Szabó Zoltán tanulmánya, és a művész huszonnyolc reprodukciója szerepel.

D. K. M.

Nagy Imre: Önarckép macskákkal

KECSKEMÉTI FŐISKOLA

Minőségbiztosítás

A törvényi előírásoknak és az oktatási Minisztérium elvárásainak megfelelően a Kecskeméti Főiskolán is megkezdődött a teljes körű minőségbiztosítási rendszer kiépítése. A korábbi ilyen irányú tevékenységekre, dokumentumokra, valamint a rektori minőségpolitikai elvekre támaszkodva külső szakértők bevonásával kezdődött el az érintettek felkészítése. A teljes rendszer várhatóan 2001. decemberére készül el, auditálása növelheti a Kecskeméti Főiskola esélyeit a 2003-tól várható újabb akkreditációs eljárás során.

Pedagógusjelöltek és tanáraik sikere

A tanítójelöltek legrangosabb szakmai megmérettetése a tanítási verseny. A testnevelés tanítási versenyen **Mészáros Erika I.** helyen végzett (felkészítő tanára: **Csocsó Tibor** főiskolai adjunktus); az ének tanítási versenyen **Bánki Melinda II.**, **Pompos Barbara III.** helyezést ért el (felkészítő tanár: **Oroszné Tornyai Lilla** főiskolai docens és **Andó Iona** főiskolai tanársegéd).

Országos Tudományos Diákköri Konferencián elért eredmények:

PEDAGÓGIAI SZEKCIÓ:

Fehérné Nagy Emese: Pestalozzi hatása a gyermekotthonokra - különdíj (felkészítő tanár: **Jelenfiné Koncsek Andrea**)

TANTÁRGYPEDAGÓGIAI SZEKCIÓ:

Tóthné Meszlényi Tünde: A csillagászat tanítása - különdíj (felkészítő tanár: **dr. Kuti István**)

Fazekas Zsuzsanna: A reklám és a gyermek - III. helyezés (felkészítő tanár: **Ádám Ferencné és Szabó Pál**)

AGRÁRTUDOMÁNYI SZEKCIÓ:

Domby Zoltán: Fogyasztói kosár vizsgálata egy termelői tulajdonú dísznövény értékesítési szervezetnél - Zsűri különdíj (konzulens: **dr. Ferenczy Tibor** főiskolai tanár)

Szabó István: Az egyes spárta fajták összehasonlítása ökonómiai szempontok szerint - zsűri különdíj (konzulens: **dr. Ferencz Árpád** főiskolai docens)

Szabó Péter Dénes: Növényártás és talajtani vizsgálatok egy budapesti természetvédelmi területen - különdíj (konzulens: **Dr. habil Cserni Imre, dr. Lévai Péter**)

MŰSZAKI TUDOMÁNYI SZEKCIÓ:

Bujtás Péter: hordozható menedzser-számítógép és háromdimenziós fényűj-ság készítése - különdíj (konzulens: **dr. Madarász László és Dr. Pintér István**)

Faragó Tamás: Minőségsszabályozás Taguchi módszert alkalmazó program segítségével - elnökségi dícsért (konzulens: **Johanyák Csaba Zsolt és dr. Madarász László**).

Kitüntetés

Dr. Bodóczy Lászlóné dr. Parragh Ágotát, a Tanítóképző Főiskolai Kar docensét a Magyar Egyetemi Főiskolai Sportszövetség aranymedállal tüntette ki.

Dr. Kiss Árpád - 1916-2001 genetikus, növénynevelő

1916. január 4-én Budapesten született, Mosonmagyaróváron a Mezőgazdasági Akadémián szerzett diplomát. Magánkertészetben, majd 1941-től az óvári Állami Növénynevelő Intézetben dolgozott. 1942-1945 között frontszolgálatot teljesített, angol fogságba került, ahonnan 1946-ban szökés révén szabadult. 1950-től a Magyar Tudományos Akadémia Növénytermesztési Kutató Intézetében dolgozott Martonvásáron; borsó nemesítéssel bízták meg, majd a búza-rozs hibridek (triticale) előállításával. 1956 decemberében politikai okok miatt kizárták az Akadémia kutató hálózatából, a munkanélküli tudóst dr. Mészöly Gyula akadémikus hívta Kecskemétre és biztosította számára a triticale nemesítés feltételeit.

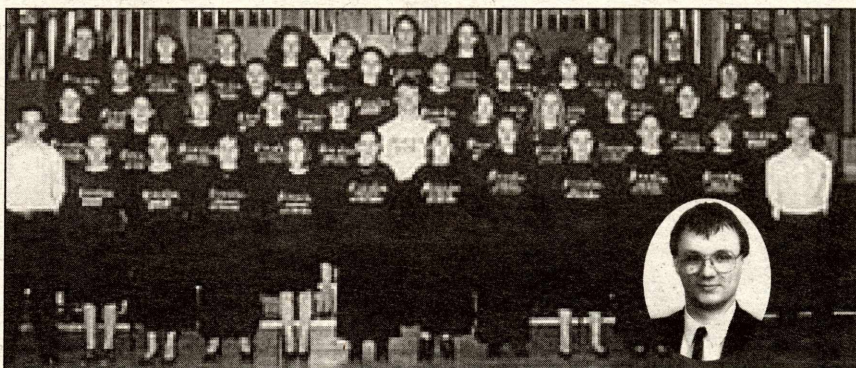
A 60-as évek elejétől a világ minden tájáról jöttek a genetikusok, gabonanevelők Kecskemétre, hogy személyesen győződjenek meg a búza-rozs hibridek létéről, termőképességéről, adottságairól. Kiss Árpád rövid idő alatt világ-hírré tett szert az új gabonafajta előállításával, keresztezhetőségének felismerésével. Szekunder hexaploid triticalesként állított elő, rossz termőtalajon is biztonságosan termesztető fajtákat.

A világ két legismertebb búza-genetikusa, az angol R. Riley és az USA-ban élő

G. Kimber írta róla: "A hexaploid triticales közti keresztezéssel és szelekcióval új típusokat állított elő Magyarországon Kiss Árpád. Övé az érdem, hogy elsőnek vezetett be a történelmi időben egy teljesen új, mesterségesen előállított gabonafajta termesztését." A hatvanas években magnélküli görögdinnye nemesítéssel is sikeresen foglalkozott. 1964-ben kandidált, 1972-ben a Triticale genetikája és nemesítése című disszertációjával a Magyar Tudományos Akadémián a mezőgazdasági tudományok doktora címet nyerte el. Hazai és külföldi kutatók aspirantúráját vezette, gyakran hívott szaktanácsadó, előadó volt a világ távoli tájain is, Indiától Mexikóig. Munkásságát a Munka Érdemrend ezüst és arany fokozatával, MÉM és MTA díjakkal jutalmazták, de többek között a Mathiasz János emlékérem, Kecskemét Városért díjat és 2000. augusztus 20-án - a már tolokocsiban, lábak nélkül élő tudós - Bács-Kiskun Megye Tudományos Díját is átvehette. A MAE Bács-Kiskun megyei Szervezet, a TIT Mezőgazdasági Bizottságának, a Katona József Társaságnak is vezetőségi tagja volt, sok hazai és nemzetközi szakmai társaság tagságát is kivívta. A világ első Triticale nemesítési könyvének szerzője, többnek társszerzője, szerkesztője; közel kétszáz tanulmánya, írása kapott publicitást. A Zöldsegetermesztési Kutató Intézet igazgatóhelyetteseként 1980-ban ment nyugdíjba. 2001. április 5-én Kecskeméten hunyt el, a kecskeméti Köztemetőben helyezték nyugalomra a város által adományozott díszsírhelyen.

k.m.

Öt éves a Miraculum

Lapunk legelső, bemutatkozó számában és azóta is hírt adtunk a kecskeméti Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola, Gimnázium, Zeneiskola és Zene-művészeti Szakközépiskola Miraculum kórusának, s az abból kifejlődött (kiöregedett!?) Aurin Leánykarnak a sikereiről. Most jubileumhoz közeledik az együttes: öt éves születésnapját ünnepli május 26-án.

Az évforduló alkalmával ismét felkerestük az együttes karnagyát, **Durányik Lászlót**, s szerencsére az énekkar néhány tagját is sikerült bevonni a beszélgetésbe. A helyszín a Kodály Iskola ének szaktanterme, a folyosón és a teremben 13 emléktárgy (serleg, kisplasztika, ajándék), 10 plakett, 54 oklevél, 3 tabló és 3 fotóalbum. A krónikák tucatnyi első és második helyezést, több fesztivál-szereplést jegyeznek.

- Nem sok ez egy kicsit? A versenylovakat sem indítják minden futamon...

- Csakhogy itt a zenéről van szó, nem csupán a versenyről. Ezek a gyerekek előbb-utóbb maguktól is elkezdnek énekelni, 30-35 művet tudnak, az Aurinban éneklő, innen indult kórustagok akár 60-at is, és Kodály Zoltán, Kocsár Miklós, Bárdos Lajos műveit éneklük. Bármilyen fellépésen, kevésbé hozzáértő közönségnek is gyönyörűséget szereznek, katarzist képesek kiváltani.

- Akkor mi a célja a versenyeknek?

- Három tényezőt említhetnék: az első az anyagi. A versenyen nem kell fizetni a szállásért, ellátásért vagy csak minimális ösztöndíjat. A második, hogy itt "csak" jól kell énekelni, a plakát-tervezés, közönség-szervezés és egyéb kiegészítő tevékenység nem a mi feladatunk. A harmadik dolog sem elhanyagolható: világot lehet látni...

- Arányban áll-e a ráfordított energia és az eredmény, hisz sokszor tanítási szünetben, hét végén is próbálnak?

- Az áldozat és az elért eredmények szinkronban állnak, hiszen akkor is lehet sikerünk, ha éppen nem leszünk elsőek. Az a nyugalom felbecsülhetetlen, hogy bármelyik tanult művet bemondhatom a közönségnek és ők eléneklik. Ha éppen szóló is van valamelyik darabban, akkor ötvenen jelentkeznek szólistának és mindegyik egyformán jól tudja...

- A karnagy a betanítás mellett a szervező, menedzselő, plakát-tervező és honlap-készítő feladatokból is részt vállal. Netán a névadója is az együttesnek?

- Valóban. Még főiskolás koromban veztettem egy középiskolás kamarakórust, amely rokonai és baráti alapon a "Kolosszális Miraculum" nevet viselte. Az igazi Miraculum névadója 1996 májusában volt, az első fesztivál-szereplés alkalmával. Az emblémában lévő gót betűket viszont a Zeneakadémián, a zenetudományi szakon tanulmányozott régi kottáknál szerettem meg.

- Melyik szerepében tartja magát a legkevésbé sikeresnek?

- A szponzor-udvariaszatban...

A Miraculum Gyermekkar ünnepi hangversenye május 26-án 18 órakor lesz a Kodály Iskola dísztermében. A díszvendégek: Kodály Zoltánné és Kocsár Miklós zeneszerző. Az iskola Kicsinyek Kórusa és Fiúkórusa is fellép, s meghívottként szerepel a Lánchíd utcai Általános Iskola és a Bolyai Gimnázium énekkara. Az est zárásaként Erdei Péter Liszt díjas karnagy Kodály Pünkösdlő című kórusművét vezényli.

h.a.

A Kada dán vendégei

A kecskeméti Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskola a Dán Kulturális Intézet közreműködésével kapcsolatot létesített egy skovlundi Efterskole nevű oktatási intézménnyel, melynek profilja ugyancsak közgazdasági és idegen nyelvi.

Ennek a kapcsolatnak az első állomása - **dr. Kecskéné Dudás Erzsébet** igazgatónő vezetésével - a 30 fős Kadás delegáció utazása Skovlundba volt március 3-10-ig, ahol az ottani igazgatóság és diákság egy már előre eltervezett 4 napos programmal fogadott bennünket. Ez az iskola bennlakásos rendszerű volt, ahol együtt töltöttük el utazásunkat szállásadóinkkal. Remek szervezőmunkájuk eredményeként Dániával, s ennek történetével, múltjával és kultúrájával közelebbről is találkozhattunk. Több nagyvárost nézhettünk meg mint Koppenhága, Viborg, Ribe, Varde, Regens, Esbjerg, valamint Jelling. Ahol a nevezetességek közül a Parlamentet, a királyi palotát, a kis hableány szobrát, a mesterséges esőerdőt, az Experimentariumot, a Viking múzeumot, a gyönyörű főtereket és a sétálóutakat láthattuk. Esbjergnél az Északi-tengert, Koppenhágánál pedig a Balti-tengert csodálhattuk meg, aminek varázsa felejthetetlen nyomot hagyott bennünk. A nyugat civilizációjának demokráciájával, s a függetlenség, a szabadság, a dán mentali-

tás értékeivel, gyökereivel ismerkedhettünk meg egy olyan országban, amelyben a baráti családiasság és a toleráns közeledés a jellemző.

A következő találkozás április 5-10-ig zajlott le Kecskeméten, ahol a 120 fős dán küldöttség a három csillagos Palma Hotelben foglalta el szállását. A már kialakult baráti viszonyok révén közvetlenül sikerült eltölteni ezt az 5 napot. Szintúgy meglátogatták iskolánkat és bepillantást nyertek a tanítási órákra is, ahol a magyar oktatási formával, rendszerével tölthettek el egy rendhagyó órát. Felkerestük vendégeinkkel együtt a Dán Kulturális Intézetet is, valamint Kecskemét híros látványait. Hazánkban Szegedet, Budapestet, Kiskunmajsát, Ópusztaszer és a Pongrácz tanyát keresték fel. Sportesten, közös éneklésen és néptáncban, vacsorán vettek részt, amelynek a Kada adott otthont. Búcsúztatásukra gála estet szerveztünk, amely együttes étkezésből, élőzenekarból és diszkóból állt.

Izgalmas és örömteli napokat tölthettünk el dán társainkkal, akikkel szorosabb és reményeink szerint gyümölcsöző kapcsolatot sikerült kialakítani.

A Kada Elek SZKI nevében köszönetet szeretnék mondani mindazoknak, akik részesei és segítők voltak a csereutazás kialakításának.

ifj. Ötvös Károly

Perugiai férfikórus Kecskeméten

"Colle del Sole" - Napdomb, Naphegy, fordíthatnánk magyarra a legmagasabban fekvő etruszk várostól kölcsönzött kórusnevet. A Budapesten, Kecskeméten és Szegeden fellépő 46 fős férfikórus olasz népzeneből, népi hagyományokból, a hegyvidék dalaiból válogatja műsorát. A kórus a Kecskeméti Főiskola meghívására érkezik Magyarországra. A koncertsorozat megrendezésében több intézmény is közreműködik. A kecskeméti fellépést Kecskemét Megyei Jogú Város polgármesterének támogatásával szervezik. A koncertet megnyitja Szécsi Gábor polgármester. A fellépés időpontja: május hónap.

Csillagnéző

Ebben a hónapban 15-ére várható az égbolton a legdinamikusabb konstelláció. Előbb a Hold együttállásba kerül az Uránusszal, majd ketten együtt kvadrátba (90 fok) a Nappal, a Vénusz pedig félúton áll hármójuk között. Az már csak ráadás, hogy mindez a Jupiter és a Plútó tartós szembenállásának idején történik, vagyis hosszabb ideje lappangó feszültségek kerülnek felszínre egy váratlan esemény nyomán. Többnyire férfi és nő, főnök és beosztott között támad konfliktus, ami megnöveli a lelki feszültséget. Ez a nap ráadásul balesetveszélyes is, bár nem hat egyformán mindenkire. Milyen jellegzetes események fordulhatnak elő az egyes jegyek születőivel?

KOS. Makacsság a barátokkal szemben, feszültség a párkapcsolatban. Könnyen teremt kapcsolatot, de ugyanakkor rossz társaságba is keveredhet. Váratlan esemény a közlekedésben. Ha teheti, délután maradjon veszteg.

BIKA. Csalódás vagy csalás a párkapcsolatban, váratlan akadály a gyarapodás útjában, esetleg hirtelen veszteség éri. Legyen körültekintő, tartsa rejtve pénztárcáját. Nem kell kenyértörésig vinni semmit, óvakodjon a dühkitöréstől.

IKREK. Szemléletbeli, világnézeti viták a partnerrel. Ezen a napon kerülje üzletársát, vagy ha perben áll valakivel, és erre a napra tűzték ki a tárgyalást, találjon ki valamilyen ürügyet az elhalasztására. Az Ikreknek ez könnyen megy.

RÁK. Vegyen ki szabadságot erre a napra, és akkor elkerülheti, hogy a munkahelyén vitát robbantson ki. A feszültség az utóbbi időben egyre nőtt, és egy váratlan esemény kioldhatja a konfliktust, amit meg kell ugyan oldani, de nem veszekedéssel.

OROSZLÁN. Ha imád is szerepelni, ezen a napon inkább kerülje a nyilvánosságot. Ne ma akarja elmagyarázni párjának az érzelmi függetlenség előnyeit, s kerülje a titkos találkát, mert nagy a lebukás veszélye (főleg délután).

SZŰZ. Ezen a napon próbálja meg türtőztetni magát, ne kritizálja feleslegesen a munkatársait, inkább próbálja megérteni, milyen lappangó indulatok, érzelmek robbantották ki a konfliktust. Otthon óvatosságnak bántson a kéziszerszámokkal.

MÉRLEG. Kerülje a szerencsejátékot, az üzleti kockáztatást, mert ezen a napon nagy az esélye a veszteségre, még akkor is, ha meg van győződve róla, hogy kiválóan érzi a folyamatokat. A közlekedésben is legyen fokozottan óvatos.

SKORPIÓ. Főleg otthonában számíthat váratlan eseményre, de az is lehet, hogy a baráti körében történik valami, aminek megoldásához az ön segítségét kéri. Ha ez a kellemetlenség párkapcsolati jellegű, igyekezzék semleges maradni.

NYILAS. Rokoni körében történhet váratlan összetűzés, ami hatással lesz saját partnerkapcsolatára. Legjobb, ha megszokott bölcsességével reagál az eseményekre, mert ez nem az azonnali megoldások időszaka.

BAK. Egy hosszabb ideje lappangó munkahelyi feszültség felszínre tör, s ennek anyagi következményei is lehetnek. Mi több, ha korábban gondok voltak az egészséggel, az események miatt kiújulhatnak panaszai.

VÍZŐNTÖ. Különcködésre, függetlenségre törő hajlama fölerősödik, s ha nem sikerül partnerével diplomatikusan szót értenie, akár szakításra is sor kerülhet, noha ezt azért mégsem akarja. Tanulmányozza ezen a napon vívját ki függetlenségét.

HALAK. Egy váratlan esemény visszavonulásra, bezárkózásra készteti, de a tipikus Halak számára ez nem igazi megpróbáltatás. Inkább az lenne a gond, ha figyelmetlensége miatt kificamítaná bokáját vagy térdét takarítás közben, s kórházban kötne ki.

L. A.

Születési horoszkóp, sorselemzés, párkapcsolat, személyes konzultációval. Tel.: 06/30/27-144-28.

Emlékszel még?

Kicsit a szükség teremtette a második világháború utáni évtizedekben szegényes lehetőségei ellenére is egyik legsikeresebb öntevékeny művészeti csoportját, a Kelemen László Irodalmi Színpadot. 1959 decemberében a város távlati közművelődési tervének kidolgozásakor nyilvánvalóvá vált, hogy a megyeszékhellyé előléptetett város tanácsának kulturálisan gyámolítani kell külterület több mint 20 000 lakosát is. A Kecskemét környéki falvak művelődési otthonai számukra megfizethető, kis színpadjaikon is előadható műsorokat vártak. Nyilvánvaló volt, hogy Kecskemét kulturális hagyományainak felélesztése, nagyjainak kultusza is sokat segíthet kulturális élet állóvízének felfrísztésében. Nyilvánvaló volt, hogy fel kell újítani kortárs írók és Kecskemét harmincas években kialakult kapcsolatait.

E célok megvalósításához elengedhetetlen tárgyi, személyi, szervezeti feltételek közé tartozott tehetséges vers- és prózamondók, műkedvelő színjátszók összefogása, képzése, foglalkoztatása. Fórumot, képességeik kibontakoztatását segítő műhelyt keresett a negyvenes évek végén föloszlatott műkedvelő csoportok néhány tagja, az iskolai diák-színpadokból kinőtt több fiatal.

Mindeme igények legalább részbeni kielégítésére lépett először pódiumra József Attila születésének ötvenhatodik évfordulóján, 1961-ben az ország első irodalmi színpada. A bemutatót részt vett a kis Balázs keresztapja is, az altatóverset később megzenésítő Ottó Ferenc komponista. Műsoraikat versekből, jelenetekből, drámakeresztmetszetekből, egyfelvonásokból állították össze. Legjobbjaik ismert írók estjein is közreműködtek.

A Kelemen László irodalmi színpadot megszervező népművelési felügyelőnek, e sorok írójának sikerült a csoport művészeti irányítására legalkalmasabb embereket megtalálni. Jó néhányan a városban már akkor népszerű Udvaros Béla rendező kedvéért maradtak elfoglaltságaik ellenére évekig a műkedvelők között. Munkáját 1961-től Képzőművészeti Főiskolán diplomázott, ismert jelmeztervező, filmes szakember Séd Teréz segítette.

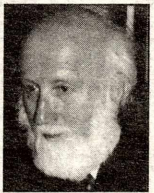
Az alakulást követő másfél évben meghívtak, jelentkezett közül törzstagga vált Fuschs József tanár, Végh Terike fogtechnikus, Széchenyi Károly katonatelepi állomásfőnök, Juhász Gyula, emlékezetem szerint a megyei ifjúsági otthon igazgatója, Bajtai Irén egyaránt túl volt már élete delén. Az irodalmi színpad erősségei közé tartozott az ipari tanulók első országos vers- és prózamondó versenyének győztese (a most Kölnben élő fogtechnikus) Csupor György, a Katona József Gimnáziumban felfedezett Szeri Endre és a most a megyei pedagógiai intézetben dolgozó Szabó Csaba. Sokat szerepelt a Kodály Kórus műsoros estjein föltűnt Dunai Erzsébet, valamint a nagyon csinos Kelemen Éva, a pedagógusi pályát választó Kollek Irma, a Bajáról a megyeszékhelyre költözött Molnár Bori, valamint Kara Irén. Nem volt hiány férfi szereplőkben sem, akik közül különösen Miski Gusztávra, Kardos János konzervgyári művezetőre, a később, a nyolcvanas években politikusként ismertté vált Kemény Lászlóra és a tudtommal vállalkozó Bányai Györgyre számíthattak leginkább a rendezők. Gyakran közreműködött énekesként Altrichter Teréz tisztviselő, Bálint Béla volt múzeumigazgató.

A Városi Művelődési Ház megalakulása után átvette a csoportot. Ekkor három Ildikót is tagjai közé számított. Mindegyikükről idekíváncsok egy történet. Kikaptunk a Bányai Júlia Gimnázium igazgatónőjétől, mert csak osztályfőnöki hozzájárulással léptet-tük föl az érettségiző első és mindmáig egyetlen, közös színházi búcsúztatásán Piros Ildikót, aki Juhász Ferenc, Simon István és Baranyi Ferenc köszöntője után a még maradó diákok nevében egy Jeszenyin verssel búcsúztatta a maturandusokat (s kapott ráadásul a legifjabb költőtől szép szavaltáért nyílt színi csókot). Somlyó Györgynek annyira megtetszett egy könyvheti rendezvényen Bende Ildikó versmondása, hogy ragaszkodott közreműködéséhez további megyei fellépésein. Tornai József írja Leszálltam anyám öléből című, csodaszép visszaemlékezéseiben, hogy majdnem beleszeretett "egy magas, fekete hajú, keleties arccsontú lányba", a népzenei találkozókön is közreműködő Fehér Ildikóba.

A kedvezőbb körülmények ellenére a műkedvelő csoport egyre ritkábban léptek pódiumra, elmaradoztak a törzstagok, újakat nem toboroztak. A hatvanas évek közepén már csak múlt időben beszéltek a Kelemen László Irodalmi színpadról.

E tisztelgő megemlékezés hitem szerint Jászszenzlászlótól Lajosmizséig, Katonateleptől Borbásig remélhetően ennyi év után is sokakban előhívja egy, több szép hajdanvolt irodalmi műsor élményét.

Heltai Nándor

Tervez a Lovas Szövetség

Tisztújító közgyűlést tartott áprilisban a Bács-Kiskun Megyei Lovas Szövetség. A megyében jelenleg 26 lovas sportegyesület működik, közülük 16 képviseltette magát a közgyűlésen. A megyei Lovas Szövetség elnökeként újraválasztották **dr. Balogh Lászlót**. Alelnök **dr. Ádám Pál**, titkár **Kiss László Iván** lett. Az elnökségbe hét tagot választottak, akik egyúttal a szakosztályok vezetői is. A megyében a lovassport minden szakága jelen van a fogathajtástól a távolugrásig. Sok munka vár a szövetségre, mondta Balogh László. A megyében jelentősen növekszik a lóállomány, és löszterető emberekben sincs hiány, annál inkább eszközökben és forrásokban. Az elnökség egyik feladata, hogy segítsen forrásokat szerezni a megyei lovasport fejlődéséhez. A közgyűlésen **Terenyi István**, az Új Tanyacsárda vezetője elmondta: úgy tűnik, lehetőség nyílik rá, hogy a 2004. évi négyes fogathajtó világbajnokságot Magyarország rendezhesse. Szilvásvárad és két másik település máris jelentkezett. Kecskemétnék is ringbe kellene szállnia, hiszen a lovas világban még ma is él az 1977-ben itt rendezett világvérseny jó emléke, és a tavalyi kettes fogathajtó vb is - eltekintve bizonyos elszámolási viaszasságoktól - öregbítette a város nemzetközi hírnevét. A megyei szövetség két vezetője felvállalta, hogy lépéseket tesz az ügy érdekében.

A kézilabdások sikere

Április 7-8-án városunk adott otthont a 17 éves fiúk országos elődöntőjének. A tét a május elején lebonyolításra kerülő hatos döntőbe jutás volt. Ehhez az elődöntő első két helyének valamelyikét kellett megszerezni a "delfines" legénységnek. Nos, a fiúk kitétek magukért. A Szolnoki Városi Sportiskola csapata ellen 4 góllal, a pilisvörösváriak ellen 7-tel nyertek. Csak a fővárosi Rév és Társa csapatától kaptak ki, mindössze 1 góllal. Így mögöttük kiharcolták a 2. helyet, és bekerültek az ország legjobb hat csapata közé. Akár sporttörténelmi jelentőségűnek is nevezhetnénk a tény, hiszen még soha nem került be fiú csapatunk az országos döntőbe. Ezzel a kecskeméti kézilabda eddigi legnagyobb sikerét érték el. A csapat tagjai **Szerencse Tibor, Dolgoborodov Róbert, Csorba Gábor, Halász Máté, Tamási János, Bartus Rajmund, Kovács Gyula, Páll Zoltán, Nagy Attila, Oberman Viktor, Kravec József, Ivaskó István, Németh István** a Bolyai János Gimnázium kézilabda tagozatos tanulói. Edzőjük **Szabó Lászlóné**. Az elődöntő legjobb játékosa a kecskeméti **Kovács Gyula** lett, aki a rendezők különdíját kapta. A sikerhez vezető útról az edzőt kérdeztük:

- Az első, Szolnok elleni mérkőzésen

kissé idegesen kezdtek a fiúk: nagy volt a tét! A második félidőre enyhült a görcsös nyerni akarás és időnként már szép játékkal magabiztosan nyertek. A Pilisvörösvár ellen hasonlóan alakult a játék és az eredmény, amely azt jelentette, hogy az elődöntő második helye biztos. A harmadik mérkőzésnek a Rév és Társa ellen már nem volt tétje a döntőbe kerülés szempontjából. Küzdelmes, lendületes, jó mérkőzésen egy góllal alulmaradtak ugyan, de már az országos döntő

résztvevőiként hagyhatták el a pályát. A csapat minden tagját dicséret illeti az elért eredményért. Beérni látszik az a munka, amit a tagozatos képzés kínál a kézilabdázók oktatásában.

Az országos döntőben a Delfin KC ellenfelei a Fotex Veszprém, a Dunaferr, a Pick Szeged, a Nyíregyháza, a Rév és Társa Budapest lesz. Ilyen neves, nagy kézilabdás hagyományokkal rendelkező klubok közé bekerülni fantasztikus siker! **Zs.a.**

Tovább a megkezdett úton...

Ebben az évben III. alkalommal került megrendezésre a Faragó Béla Országos Sportnapok. Április 21-22-én a Széktői Stadionban mérték össze tudásukat a résztvevők a már hagyományos két sportágban, atlétikában és labdarúgásban. Az ország 11 intézménye fogadta el a meghívást és több mint 200 versenyző vett részt a sporttalálkózón. Idén először, a gyermekotthonok mellett az értelmi és testi fogyatékos intézmények is képviseltették magukat. A programot ünnepélyes keretek között **Nyitrai András**, országgyűlési képviselő nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy kiemelten fontosnak tartja az ilyen jellegű, és ehhez hasonló rendezvények lebonyolítását. **Cseh Szakáll Sándor**, a Bács-Kiskun Megyei Közgűlés alelnöke megköszönte az Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány e téren nyújtott kiemelkedő munkáját. A rendezvény díszvendége Dr. Fenyvesi Máté, or-

szággyűlési képviselő, 76 szoros válogatott labdarúgó felhívta a fiatalok figyelmét a sportban lévő értékekre, így az akaratra, a küzdeni tudásra, a sportszerű magatartásra, az egészséges életmód fontosságára. A sportnapok fővédnöki szerepét **dr. Harrach Péter**, Szociális és Családügyi miniszter, **Szécsi Gábor**, Kecskemét Megyei Jogú Város polgármestere töltötte be. A nagyszabású rendezvény támogatói voltak: Faragó Béla Gyermekotthon, Szociális és Családügyi Minisztérium, Egészségügyi Minisztérium, Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, Magyarországi Cigányokért Közalapítvány, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatá gyei Önkormányzat Testnevelési és Sportintézete, Európa Jövője Egyesület, Univer Kereskedelmi, Ipari és Gazdaszövetkezet, Fountain. A Faragó Béla Országos Sportnapok jövőjéről, a további tervekről **Radics Kálmán**, a szervezőbizottság elnöke számolt be a Köztér olvasóinak:

- A jövőben mindenképpen bővíteni szeretnénk a versenyeket. A már meglévő atlétikai versenyszámok, a 100 méte-

Dr. Hidegkúti Nándor és Radics Kálmán

res síkfutás, a távolugrás és a súlylökés mellé tervezzük egy középtáv beiktatását. Kecskemét fedett uszodával rendelkezik, így adott a lehetőség az úszóversenyek megrendezésére. Jó lenne ezt kihasználni. Gondolkodunk kerékpár versenyben is, de ez még egy kicsit bizonytalan, -hosszabb előkészítést igényel. Terveink között szerepel az eddigi két korcsoport bővítése, a 10-14 és a 14-18 évesek mellett a legfiatalabbakkal is foglalkozni kellene. Nekik labdarúgást tervezünk. A megkezdett utat folytatjuk, szeretnénk minél több fiatalot bevonni a sportba és minél több szakembert, támogatót megnyerni ennek a nemes feladatnak.

Lenyúlta a 99/00-es árvízkarok helyreállítására juttatott állami milliókat

Árvízi csalós

egy budapesti káéft - állítják a cég elkeseredett hitelezői. Köztük több jőnévű, kecskeméti építőipari vállalkozás, akik alvállalkozóként dolgoztak az úgynevezett árvízi gyorslakóházak építésében a fővárosi S. Kft.-nek. Milliókkal maradt az adósuk. Pedig a megelőző, azaz nem is a mostani, hanem az 99/00 -es árvíznél kialakult képlet egyszerű volt. Elvitte a házakat a Tisza, segített a Kormány, és gyorslakóházakat ígérték az önkormányzatokon keresztül. A mintához 15 nap alatt készült el. Tetszett mindenkinek. A Heves megyei Hevesvezekényben például nincs is galiba, felépült az őt otthon. A falu jegyzője kiadta az igazolást: a szerződésben rögzített vállalkozási ár utolsó részletét 2000 május 16-án a fővállalkozó, az S. Kft. részére kifizették.

A budapesti S. Kft tehát felvette a tetszet. Nem osztotta vissza viszont az alvállalkozóknak. Egyebek között ezt panasolja az egyik hevesvezekényi alvállalkozó, aki hosszú hónapok óta várja az őt házból neki járó 2.5 milliót. Próbálkozt

a rendőrséggel, de ott kerek percc megmondták neki, nem történt bűncselekmény, nem követett el csalást az S. Kft., a nagymellényű árvízi tendernyertes.

- Mi azt hittük, hogy állami pénzért dolgozunk, ezért bedőlünk S-nak. - panaszkodik az egyik kecskeméti károsult, aki 2.5 milliót vár a cége által elvégzett festés-mázolás után. Hiába. És azért nem meri adni nevüket a cikkhez, mert az S. Kft. cégvezetője állítólag magas körökre hivatkozva megfenyegette: kicsinálja a cégét. A hajdunánási Da-Morik Kft. viszont vállalja a nyilvánosságot. Jóllehet a cégvezető, Kanda Balázs információi szerint az elhíresült S. Kft. már 1999 októberében felvette a füzesabonyi önkormányzattól a kivitelezési összeg felét. Nekik azonban nem fizetett. Ezért Kanda levonult az építkezésről. Utóbb kiderült, hogy jól tette, így csak 6.5 milliójukat siratják.

Szóval áll a bál az építőknél. Ami pedig már biztos, perek sorozata indul az árvízi házak miatt. Geiger János, a Katasztrófavédelem Bács-Kiskun megyei igazgatója is hallott már a vitákról, azt azonban határozottan állítja, a megyében nem történtek visszaélések. Az más kérdés persze - ismeri el -, hogy az ország más vidékein, az ott dolgozó megyei és kecskeméti cégek is károsodhattak. Részben

ezt erősíti meg az országos katasztrófavédelmi főigazgató, Bakondi György nevében nyilatkozó Helyreállítási és Újjáépítési Tárcaközi Bizottság titkára is. Idézzük: Sem Bakondi Györgynek, sem az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósnak, de még a tárcaközi bizottságnak sincs üzleti kapcsolata az S. Kft. cégvezetőjével. Dr. Kozári László még hozzáteszi: az önkormányzatok maguk választották az építőt, az alvállalkozók perében pedig a katasztrófavédelem nem illetékes...

Az interjúk jó része még tavaly decemberben készült. Akkor tett esküt a S. Kft. vezetője, hogy néhány héten belül, de legkésőbb 2000. végéig átutalja az egyik kecskeméti cégnek a munkáért járó pénzt. A napokban aaztán érdeklődtünk: máig sem fizettek nekik. Viszont úgy hallották, hogy időközben cégvezetőt váltott az elhíresült kft. Az új főnöknek pedig június 30-ig adott fizetési meghagyást több befejezett polgári peres ügyben is a bíróság. Ha addig nem fizetnek, akkor az S. Kft. felszámolását kezdeményezik.

Ennyi a történet. A tanulság: jó lesz vigyázni. Mert az árvízi hajósok utódai ma-napság- úgy látszik - az árvízi - csalók.

Noszlop N. Miklós

Anyák napja

Legyen az a szál virág mindenkié. Azé, akinek nem jutott virág ezen a napon sem. Azé is, aki nem vihett virágot a kedvesnek. Azé is, akitől el sem fogadná a békülés jelét, azé is, aki halomszám kapja, halomszám adja. Anyja mindenkinek van, legalább is volt. Anyák napja táján legtöbbször a fájdalom hatja át a felnőtt emberek lelkét, mégha megpróbálják elhárítani is a kellemetlen gondolatokat. Ki érzi úgy, hogy minden tőle telhetőt megtett az édesanyjáért, sohasem hagyta cserben, magányban, kétségbeesésben? Ki az az anya, aki feltétel nélkül minden percben kész volt az áldozatra, és nem mérlegelt, meddig tart a kötelesség?

Legyen ez a szál virág az őszinte lélekvizsgálat segítője. Legyen a megbocsátásé, legyen a megbékélésé. Legyen emlékeztető. Ember nincs nehéz napok, évek, gondok nélkül. De öröm nélkül sem. Ha van, akire gondoljuk ezen a napon, már minden könnyebb. Legyünk gyermekek, bárha száll is az idő. Ezen a napon emlékezzünk! Ünnepeljünk. Van kit.

Pitti Katalin a piaristáknál!

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, a Piarista Diákszövetség helyi szervezetei és a Koháry Alapítvány szervezésében május 13-án (vasárnap) este 6-órakor kerül sor Boeselagemé Pitti Katalin Liszt díjas operaénekes önálló estjére a Piarista Gimnázium dísztermében. Zongorán kísér Ács János karmester (Olaszország). Műsoron szerepelnek: magyar népdalok, népszerű opera- és operett részek. Jegyek a Piarista Gimnázium portáján valamint az MMSZ Nonprofit Szolgáltató Központjában vásárolhatók.

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola diákjai és tanárai Agócsy László karnagy születésnapját hangversennyel ünnepelték meg. Magó Gábor igazgató köszöntője után Kecskemét egyházi iskoláinak kórusai, hangszeresei és az M. Bodon Pál Zeneiskola tanári kamarazenekara adott emlékeztető koncertet.

Üzleti tréningek bemutatója

A Dán Kulturális Intézet és az ÁFEOSZ Kereskedelmi és Közgazdasági Szakközép Iskola közös szervezésében dán üzleti tréningek bemutatójára került sor április végén a dán intézetben. Stig klitmoller és Klavs Dahl Christensen projekt menedzserek előadása után a résztvevők dr. Fehér Tibor igazgató-főtanácsos vezetésével vitatták meg a tréningek - marketing, gyártástervezés, minőségbiztosítás, eladási technikák, csoportépítés - hazai alkalmazási lehetőségeit.

Lakásművészeti és belsőépítészeti kiállítás

Lakásművészeti és Belsőépítészeti Szakkiállítás és Vásár nyílik május 3-án délelőtt az Erdei Ferenc Művelődési Központban. A County Press Rendezvényszervező Iroda hagyományos kiállításának díszvendége a Portál belsőépítészeti szaklap és annak főszerkesztője, Pannonvölgyi Katalin. A belépés díjtalan, és a kiállítás vasárnap estig tekinthető meg. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Az onkológiai gyógyításról és kutatásról

A Megyei Kórház Onkoradiológiai Központjának szervezésében a Megyei Könyvtárban került sor arra a szimpóziumra, ahol az ország legnevesebb szakemberei, egészségügyi vezetők, orvosok, gyógyszerészek, szakmai és civil szervezetek képviselői tárgyaltak az onkológiai gyógyító és kutatómunka finanszírozásának kérdéseiről.

Galántai fotósok a Dán Intézetben

A 25 éves Galántai Fotóklub kiállítása nyílt meg a Dán Kulturális Intézetben. Köszöntőt mondott dr. Sárközy István alpolgármester Keppert József a Galántai Fotóklub vezetője. A kiállítást Kincses Károly, a Magyar Fotográfiai Múzeum igazgatója nyitotta meg, és május végéig tekinthető meg.

Kirándulás a Mátrába a Borókásokkal

A Boróka Szabadidősport Egyesület májusi gyalogtúrát szervez a Mátrába. Indulás május 12-én, szombaton reggel 7 órakor a Domus parkolójából, autóbusszal, hazaérkezés este 9 -kor. A túra Mátraházán keresztül a Sas-kő - Disznó-kő Markaz vonalat érinti. Ajánlott hátizsákkal, esőkabátal és elemózsiával felszerelve indulni, de a vízhatlan, magas szárú cipő sem hátrány. Előzetes jelentkezés esténként a 76/402-184-es telefonon. A részvételi díj 1200 forint, amelyet 8-9-én kérnek befizetni 16.30 és 18 óra között a Katona József Könyvtár Kávézójában.

ÉRTÉKELES

A Kecskeméti Tavasz Fesztivált értékelő megbeszélést hívtak össze a szervező és rendező intézmények valamint a sajtó számára a városházára. Sárközy István alpolgármester és munkatársai valamint az operatív szervezést végző Művelődési Központ munkatársa, Mészár Zsuzsa bevezető értékelése után sokoldalú és hasznos tapasztalatsere keretében számos javaslat hangzott el ezzel a - mindenki által nagyon jónak minősített - rendezvénnyel, de a többi hagyományos kecskeméti fesztivál-jellegű eseménnyel kapcsolatban is.

MUSEION

A Nemzetközi Kerámia Stúdió kiállítótermében 2001. május 2. 16 óra Diavetítéses élménybeszámoló a franciaországi (Ronchamp, Párizs, Chartres, Mont-Saint-Michel, Chambord, Reims) művészettörténeti tanulmányútról. Az érdeklődőket szeretettel várják!

A versek szeretete él

A Költészet Napja minden évben a tavasszal együtt érkezik. Ilyentájt az emberi lélek valamiképpen romantikusabb lesz, vágyódik az érzelmek szavak általi kifejezéséhez. Az Ifjúsági Otthon versmondó versenyén is igaznak bizonyult ez a tétel. Több mint kétezer kisdíjakot minden évben megmozgató rendezvény fő szervezője és házigazdája Csizmadia Ilona, az Ifjúsági Otthon munkatársa.

KÖNYVTÁR AJÁNLO

A hónap műtárgya: Turi Endre zománcművész alkotását a Könyvtári Kávézóban tekinthetik meg az érdeklődők.

Kiállítás: A száz éve született Németh László és Kecskemét kapcsolatát bemutató kiállítás a Helyismereti Gyűjteményben látható.

Előkészületek a nyárra:
A **Gyermekvilág** május 22 - június 2 között szervezi meg az Európai nyomkereső címet viselő kaland- és élménysorozatot az érdeklődő gyerekeknek.

Fiúk! Gigantissimo!

Az utak melletti nagy plakátokról azt tartják, veszélyesek az autósokra. Könnyen keletkezhet baleset abból, ha elvonja a figyelmüket az „információ”. Főleg, ha csinos nő hordozza - ruha helyett. Én is majdnem kerítésnek mentem a Ceglédi úton közszemlére tett hirdetés miatt. Pedig az ifjún nemhogy kellő fedettséget nyújtó ruha, de még piros színű balesetvédelmi kabát is van! Nem vagyok benne elég biztos, de lehet: éppen arra oly büszke. Merthogy keresztbefont karral olyan helykén áll, mintha a világot akarná legyőzni. Habár, lehet hogy igazsága lesz. Olykor a bányalőről se tudni: vak-e, vagy bátor.

De nézzük csak! Mit üzen a gigantposzteren nekem Kecskemétre, a Gazdasági Minisztérium? (Na ja, hogy az adóforintocskákból!) Nem többet, nem kevesebbet, minthogy Zalaegerszegen épült 4 700 négyzetméter lakás, ami 96 új otthon ad ki. Kilencvenhat család új lakáshoz jutott az ország másik végében? Önkormányzati bérakáshoz, vagy sajátához? Minek kéne örülni Kecskeméten? Ismeretségi körömből kétszer ennyi lakást tudnék „kiutalni”. De hogy ezt az egetrengető teljesítményt még jó példának minősítsék a Gazdasági Minisztérium lakásépítési programjából?!

Mert ha 96 lakást fölépítenék, én, egyedül, s bár vonakodnék a háziúri szereptől, személy szerint elégedhetnék a beszedett lakbérből. Ambár, ahogy manapság csökken a fizetési hajlandóság, sokan szabadon választanak: vagy rezsit fizetik, vagy vagy a gyereket etet a „végeken” lakó... De a hirdetés árából is biztos futná egy lakásra. Ennek örüljek?

Amúgy meg, miért is ne? Itt van május elseje!

Írta: Nagy Mária

A KODÁLY ISKOLA MÁJUSI PROGRAMJAI:

3-án 19 óra: a perugai "Cole del Sole" férfikórus hangversenye

4-én 19 óra: kanadai egyetemi kórus vendégszereplése vezénnyel: Horváth János, az iskola egykori diákja

7-én 19 óra: a Banchieri énekegyüttes hangversenyeMiraculum bérlet

26-án: öt éves a Miraculum kórus - ünnepi hangverseny, díszvendég: Kocsár Miklós

Az árvízkárosultak megsegítésére

A Gong Rádió szervezte discó kiváló hangulatban telt el a résztvevők számára, ugyanakkor a bevételt az árvízkárosultak megsegítésére ajánlották föl a szervezők. A megyei börtön épületében került sor azoknak az ajándékoknak és segélynek az átadására, amelyet az itteni elítéltek gyűjtöttek össze a tiszai árvízkárosultak javára. A Vöröskereszt nevében **dr. Gubacsi László** megyei elnök vette át köszönettel az adományokat.

A Kodály Iskola Aurin Leánykara Durányik László vezetésével kategóriájában megnyerte a dániai Kalunborgban rendezett nemzetközi kórusversenyt.

MÉNTÉLEKI Köztér

A tartalomról:
Örség és főszerkesztőváltás a ménteleki köztéren. Kamasz.hu. A Református Egyház hírei. A természet értékei. Módi. A polgárörtség hírei. Rejtvény. Vers. Mária hónapja: május. Koncert az iskoláért. Rázós téma!

Köztér

kecskeméti közéleti lap

Alapította: Kerényi György

Főszerkesztő: Nagy Mária

Főmunkatárs: Magyar Ágnes, Kada Erika

A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét pf.: 483.

Ceglédi út 38. Tel./Fax: 76/410-260, 485-720.

Telefon: 76/48-23-23 (este).

E-mail: kozter.kecskemett@matavnet.hu

Web lap: <http://www.kecskemett.info.hu>

Támogatóink: Autóúveg Kft., Canada Petrol,

Elektrocenter (K.E.K. Kft.), és még többen.

Kiadja: Köztér Kulturális Egyesület

6000 Kecskemét Ceglédi út 38.

Felelős kiadó: Kerényi György.

ISSN 1418-9712.

Nyomtatta: Magyar Hivatalos Közlönykiadó

Lajosmizsei Nyomdája.

Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Táskaszám: 01-0734